

Helyi Esélyegyenlőségi Program

**Nagymaros
Város Önkormányzata**

2026 - 2031

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	47
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	68
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	77
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	88
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	94
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	97
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	98
1. A HEP IT részletei	98
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	98
Jövőképünk.....	100
Az intézkedési területek részletes kifejtése (<i>kitöltése javasolt, opcionális</i>) Hiba!	A
könyvjelző nem létezik.	
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	102
3. Megvalósítás	108
3.1 A megvalósítás előkészítése	108
3.2 A megvalósítás folyamata	108
3.3 Monitoring és visszacsatolás	111
3.4 Nyilvánosság	111
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	112
4. Elfogadás módja és dátuma	113

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

„A kezet csak megfogni szabad, elereszteni vétek, ellökni átok, egymásba simuló kezek tartják össze az eget és a világot!”

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Nagymaros Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Nagymaros a Duna bal partján, a Börzsöny lábánál, Budapesttől mintegy ötven kilométerre északra fekszik. A település természeti adottságai, földrajzi elhelyezkedése és történelmi múltja egyaránt meghatározzák sajátos arculatát és közösségi életét. A város a Dunakanyar egyik legjellegzetesebb települése, amely a folyó és a hegy találkozásánál, Visegráddal szemben helyezkedik el. Kivételes panorámája, jó megközelíthetősége, valamint gazdag kulturális és közösségi élete miatt Nagymaros a térség egyik legélhetőbb kisvárosa.

A település története a középkorig nyúlik vissza. Már a 13. században lakott hely volt, és a Duna menti kereskedelem, valamint a halászat és a szőlőművelés sokáig meghatározó szerepet játszott a helyiek életében. A város hagyományosan erős helyi identitással és összetartó közösséggel rendelkezik. A 19–20. század fordulóján Nagymaros kedvelt üdülőhellyé vált, a budapesti polgárság nyári lakhelyeinek egyik központja lett. A turizmus és a rekreáció ma is a város gazdasági életének egyik pillére, amely a helyi vállalkozásokra, vendéglátásra és a kulturális programokra is kedvezően hat.

Nagymaros közlekedési szempontból jól elérhető: vasúton és közúton egyaránt könnyen megközelíthető Budapest irányából, s a város a dunai hajózásnak is hagyományos állomása. A település az elmúlt évtizedekben fokozatosan átalakult, a klasszikus vidéki lakóhely és az agglomerációs település jellemzőit egyszerre viseli magán.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

1. kép: Nagymaros

Fotó: Dr. Tóth-Piusz István

Egyre több városi lakos választja otthonául a nyugodt, természetközeli életmódot kínáló Nagymarost, miközben a helyi közösség törekszik arra, hogy megőrizze a kisvárosi értékeket, a hagyományokat és az összetartozás érzését.

A város közintézményei – óvoda, iskola, művelődési ház, könyvtár, egészségügyi szolgálat – biztosítják a lakosság alapvető ellátását. A civil szervezetek és egyházak jelentős szerepet vállalnak a közösségi élet szervezésében, a helyi kulturális és szociális programok megvalósításában. A település társadalmi életét aktív civil jelenlét, önkéntes közösségek és erős helyi kötődés jellemzi, ami az esélyegyenlőségi célkitűzések megvalósításához is kedvező alapot teremt.

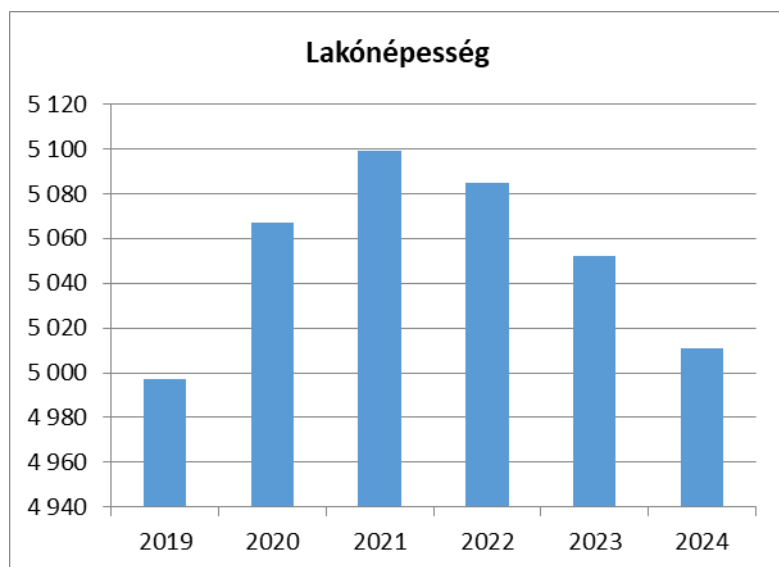
Általános helyzetkép a lakónépesség alakulása tekintetében

A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. Ez a számadat, illetve a változás aránya megmutatja, hogy az adott településen mekkora lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2019	4 997	bázis év
2020	5 067	101,40%
2021	5 099	100,63%
2022	5 085	99,73%
2023	5 052	99,35%
2024	5 011	99,19%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR		

Tábla 1.

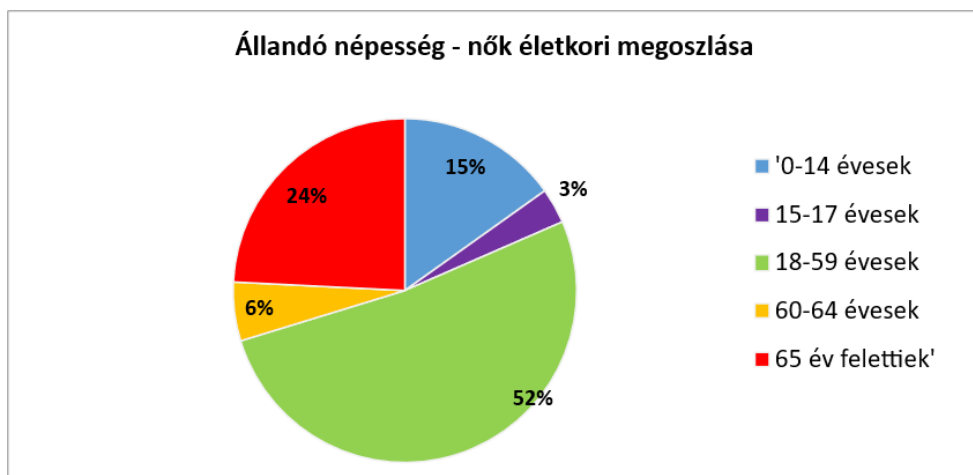
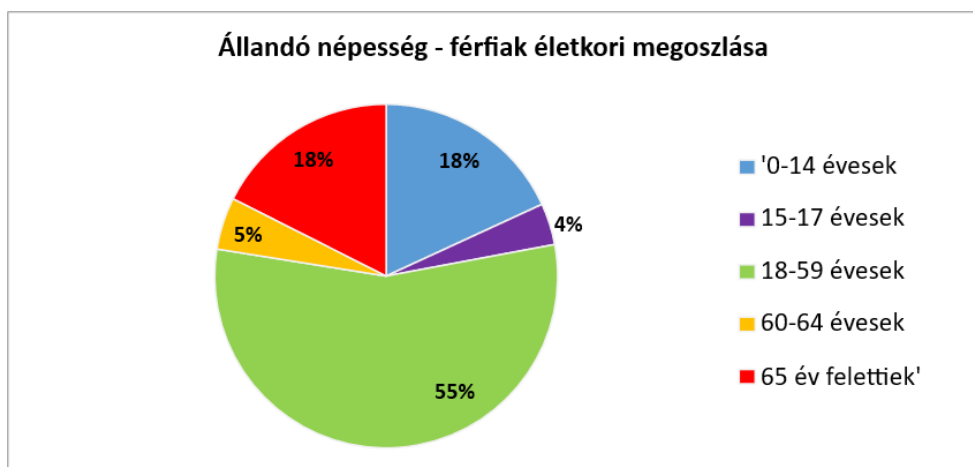
Nagymaros lakónépessége 2019–2024 között összességében enyhe, de folyamatos csökkenést mutat, a 2019. évi bázishoz képest 2024-re mintegy 0,8%-os visszaeséssel. A kisebb évenkénti ingadozások ellenére a tendencia demográfiai kihívásra utal.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2 584	2 627	5211	49,59%	50,41%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			172	3,30%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	469	398	867	9,00%	7,64%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	101	87	188	1,94%	1,67%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 433	1 361	2794	27,50%	26,12%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	127	145	272	2,44%	2,78%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	454	636	1090	8,71%	12,20%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					

Táblák: 2.

A 2022. évi adatok alapján Nagymaros állandó népességében a nők aránya kismértékben meghaladja a férfiakét, különösen az idősebb korosztályokban, ami az előregedés tendenciáját erősíti. A korösszetétel azt mutatja, hogy a aktív korú népesség van többségben, ugyanakkor a gyermekkorúak és a fiatal felnőttek arányának mérsékeltsége hosszabb távon munkaerő-piaci és ellátórendszeri kihívásokat vet fel.

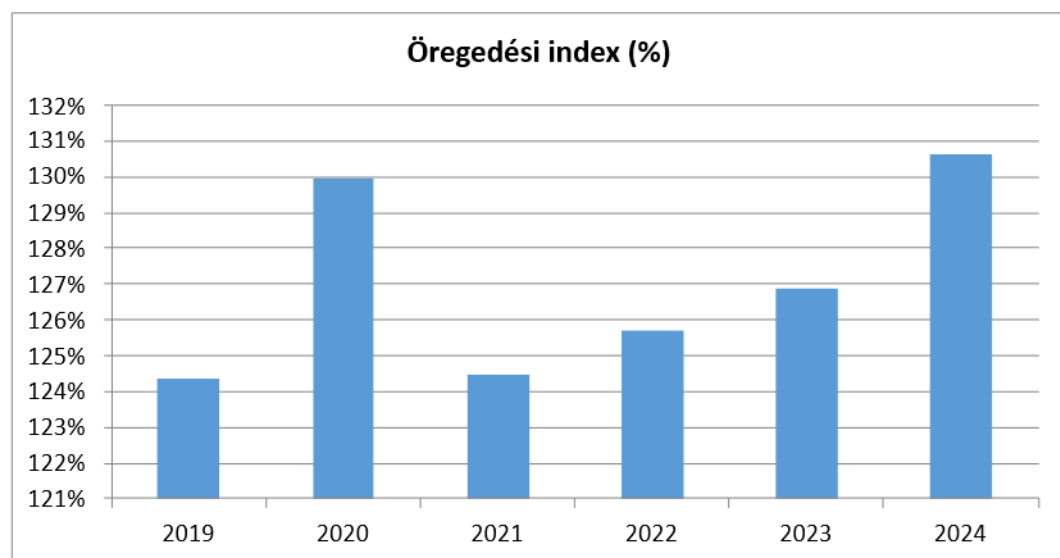

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	1 068	859	124,33%
2020	1 097	844	129,98%
2021	1 083	870	124,48%
2022	1 090	867	125,72%
2023	1 085	855	126,90%
2024	1 087	832	130,65%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Táblák: 3.

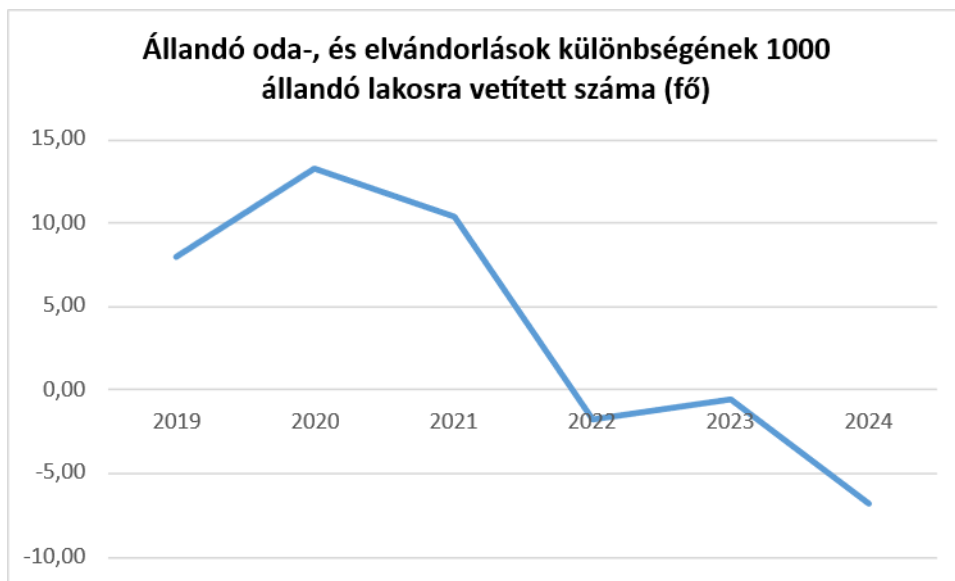
Az öregedési index Nagymaroson 2019 és 2024 között emelkedő tendenciát mutat, ami azt jelzi, hogy a 65 év feletti népesség száma tartósan meghaladja a 0–14 éves korosztályét, és az aránykülönbség tovább nő.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2019	8,05
2020	13,31
2021	10,43
2022	-1,77
2023	-0,59
2024	-6,76
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

Táblák: 4.

A vándorlási egyenleg Nagymaroson 2020–2024 között ingadozó, de összességében romló tendenciát mutat, a korábbi pozitív értékek 2022 után negatívba fordulnak. Ez arra utal, hogy az elvándorlás erősödik, bár sokan költöznek külterületre.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2019	-1,01
2020	-1,59
2021	-5,90
2022	-4,52
2023	-3,95
2024	-3,18

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Táblák: 5

A természetes szaporodás Nagymaroson 2019–2024 között tartósan negatív, vagyis a halálozások száma minden évben meghaladja az élveszületéseket 2021-ben covid időszakában több volt az elhalálozás.

Értékeink, küldetésünk

Nagymaros városa olyan közösség, amely múltjára büszkén tekint, jelenét felelősen formálja, és jövőjét tudatosan építi. A település értékeit a természet, az emberi kapcsolatok és a közösségi összefogás egysége adja. A Duna és a Börzsöny közötti egyedülálló fekvés nemcsak természeti szépséget, hanem életformát is jelent: a nagymarosiak számára a természet közelsége, a környezet védelme és a fenntarthatóság mindennapi érték.

A város legnagyobb ereje a közösségben rejlik. Nagymaros lakói sokszínűek, mégis egymásra figyelő, támogató közösséget alkotnak. A civil szervezetek, kulturális egyesületek, egyházak és önkéntes közösségek mind aktívan hozzájárulnak a város szellemiségének formálásához.

Nagymaros értékei közé tartozik:

- a természeti környezet tisztelete és megóvása;
- a közösségi összetartozás és a helyi identitás erősítése;
- a kulturális örökség ápolása és a hagyományok továbbadása;
- a szolidaritás és a társadalmi felelősségvállalás;
- a nyitottság, befogadás és együttműködés;
- az esélyegyenlőség és méltányosság elveinek követése a mindennapi döntésekben.

Küldetésünk, hogy Nagymaros minden lakója számára biztonságos, befogadó és élhető otthont biztosítsunk. Olyan települést kívánunk építeni, ahol mindenki megtalálja a helyét, függetlenül életkorától, társadalmi helyzetétől, nemétől vagy származásától. Célunk, hogy a város fejlődése során a társadalmi igazságosság, az egyenlő hozzáférés és az emberi méltóság elvei érvényesüljenek.

Nagymaros jövőjét a fenntarthatóság, az együttműködés és az emberi értékek mentén képzeljük el. Hiszünk abban, hogy a közösségi összefogás és az egymás iránti felelősség a legjobb alapja annak, hogy városunk hosszú távon is megőrizze értékeit, miközben képes alkalmazkodni a változó világ kihívásaihoz.

Célunk, hogy Nagymaros a természeti szépség, a közösségi erő és az emberi méltóság városa legyen – egy hely, ahol jó élni, és a minőségi turizmus megfér a lakossággal.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Nagymaros város település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira.

Helyi rendeletek

Nagymaros Város Önkormányzata a helyi közösség életének szabályozását, a közszolgáltatások biztosítását és a közösségi együttélés kereteinek meghatározását saját hatáskörében alkotott önkormányzati rendeletek útján látja el. A helyi rendeletek célja, hogy biztosítsák a város működésének jogszerűségét, átláthatóságát, valamint a lakosság érdekeinek és jogainak érvényesülését.

Az önkormányzati rendeletek meghatározzák mindazon elveket és szabályokat, amelyek Nagymaros fenntartható fejlődését, a közösségi jólét megteremtését és a társadalmi igazságosság érvényesülését szolgálják. A jogalkotás során az Önkormányzat figyelemmel van az országos jogszabályokra, a helyi sajátosságokra, valamint az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás szempontjaira.

A helyi szabályozás főbb területei Nagymaroson:

- Szociális és gyermekvédelmi ellátások: A rendeletek rögzítik a szociális támogatások, lakhatási és gyermekvédelmi ellátások formáit, jogosultsági feltételeit és eljárási szabályait. E szabályozás célja a rászorulóknak támogatása, a hátrányos helyzetű csoportok életminőségének javítása.
- Oktatás és közművelődés: Az önkormányzat rendeletekkel biztosítja a köznevelési és kulturális intézmények működésének feltételeit, támogatva az esélyegyenlőséget az oktatáshoz és a kulturális javakhoz való hozzáférésben.
- Településüzemeltetés és környezetvédelem: A közterületek használatára, hulladékgazdálkodásra, közlekedésre, zöldterület-gondozásra és környezetvédelemre vonatkozó rendeletek a rendezett, egészséges és biztonságos települési környezet megteremtését szolgálják.
- Községi együttélés szabályai: E rendeletek a lakosság közötti együttélés alapvető normáit, a közrend és a közbiztonság fenntartását, valamint a közösségi élet zavartalanosságát biztosítják.
- Helyi adózás és gazdálkodás: A település pénzügyi stabilitását, fejlesztési lehetőségeit és közfeladat-ellátását megalapozó rendeletek a helyi adópolitikát és gazdálkodási kereteket szabályozzák.
- Helyi Civil Szervezetek támogatása.

Az esélyegyenlőséget támogató helyi szabályozások:

Nagymaros Város Önkormányzata elkötelezett az esélyegyenlőség biztosítása mellett, ennek érdekében több rendeletében is érvényesíti az egyenlő bánásmód és a hátránykompenzáció elveit. A szociális ellátásokról, gyermekvédelmi támogatásokról, lakhatási és közösségi szolgáltatásokról szóló önkormányzati rendeletek célja, hogy a hátrányos helyzetű lakosok számára tényleges segítséget és lehetőséget nyújtsanak a társadalmi felzárkózáshoz.

A helyi jogalkotás folyamatosan igazodik a társadalmi változásokhoz és a lakossági igényekhez. Az Önkormányzat törekszik arra, hogy minden szabályozás átlátható, igazságos és a lakosság számára hozzáférhető legyen. Ennek része a lakossági konzultációk és közmeghallgatások rendszere, valamint az elektronikus tájékoztatás biztosítása a város honlapján keresztül.

Összességében a helyi rendeletek Nagymaroson nem pusztán jogi szabályozóeszközök, hanem a közösség értékeit, szolidaritását és jövőképét is kifejezik. Az önkormányzat célja, hogy a jogalkotás minden területén megjelenjen az esélyegyenlőség, az emberi méltóság tisztelete és a társadalmi igazságosság iránti elkötelezettség.

A helyi rendeletek megtalálhatóak: www.nagymaros.hu.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

Célkitűzések és ütemezés a gazdasági program 2024 – 2030 készítéséhez

Rövid időtávon belül szükséges megjelenniük a program végrehajtásával az első látható eredményeknek. Ezek egy része elengedhetetlen az önkormányzat irányában a közbizalom helyreállításához, míg a másik részük a lakosság irányában adja a reményt a régóta várt pozitív változások biztos bekövetkezéséhez. Az új ciklus megkezdésétől mindössze néhány hónap ellenére a lakosság irányából már jól érzékelhető a frusztráltság és fokozódó türelmetlenség a látható változások megjelenésére. A kialakult helyzet kezelése 2025. I.n. évétől kezdődően, az évek során elhanyagolt közterületi állapotok rendbetételével kezdődik.

2025 – 2026: Rövidtávú, 1 – 2 évre szóló célkitűzés: Elsődlegesen a lakossági közérzet és életminőség javítása. A közszolgáltatások minősége érzékelhetően és tartósan rendeződnek, az ehhez szükséges erőforrások a költségvetésben tervezetten és stabilan rendelkezésre állnak.

2025 – 2028: Középtávú, 3 – 4 évre szóló célkitűzés: Az új önkormányzati gazdálkodás eredményeként folyamatosan növekvő saját forrás a költségvetésben. Eleinte még kisebb léptékű saját erős fejlesztésekkel a városfejlődésének a megindítása, ami folyamatosságával és gyorsulásával egy 'küszöbértéket elérve', 2027 – 2028 környékén már egyfajta 'gravitációs teret' teremtve, vonzóvá teszi a várost az idegen tőkebefektetők, ill. üzleti lehetőséget kereső vállalkozások számára.

2027 – 2030: Hosszútávú, jelen cikluson is túlmutató célkitűzés: Következetes politikai lobbí és a vagyongazdálkodás területén kiforrott, üzleti számításokkal igazolt ingatlanfejlesztési elképzelések, ill. a városfejlesztési stratégiához illeszkedő pályázati rendszer eredményessége beindítja a nagyobb léptékű (infrastrukturális és turisztikához kapcsolódó) beruházásokat, a 'magán tőke' megjelenik.

Általános célkitűzések:

- Energiahatékonyság javítása (Hivatal és intézmények; közvilágítás, szállodatrafó)
- A 'nem kötelező' önkormányzati feladatvállalások felülvizsgálata;
- A 'kötelező' feladatellátások felülvizsgálata költséghatékonysági szempontok szerint;
- Ingatlanfejlesztő bevonásával a 'nem intézményi' ingatlanok piaci alapú hasznosítása;
- Szervezet - és működés hatékonyságának felülvizsgálata, szükséges változtatások;
- A minőségi turizmus (mint a helyi gazdaság motorja) fejlesztésének előkészítése;
- Kitűzött fejlesztések előkészítése a várható pályázati források ismeretében.

Külterületen élők körülményein javítani kell. 2025 – től megkezdjük az utak tervezett kőszórásos feljavítását, évente fokozatosan növekvő forrás biztosításával. A legforgalmasabb közlekedési csomópontokban 'közlekedési tükröket' és közvilágítás követelményének megfelelő, napelemes kandellábereket telepítünk.

A VOLÁN illetékeseivel tárgyalást kezdeményezünk a Vác – Kóspallag – Vác menetrendszerinti járatok Nagymaros Várost is érintsék. (Vácról Nagymaroson fordulva Kóspallag felé, és viszont irányban.)

Gyermekeink és ifjúság

Városunk esetében is jól láthatók azok a kockázatok, melyek a fiataljaink egészséges testi, szellemi és érzelmi fejlődését negatív értelemben befolyásolni képesek a felnőtté válás útján. Ugyanakkor megvannak a Városnak azok a pozitív adottságai is ahhoz, hogy tudatos használatukkal segítsék a családokat és a Várost a fiataljaink minden szempontból egészséges fejlődésében; a családhoz és a Városhoz az érzelmi kötődésük erősödésében.

Önkormányzatunk elkötelezett abban, hogy a lehetőségeink szerint biztosítsuk előzőekhez a szükséges intézményi háttérrel, a tárgyi és anyagi feltételeket.

Támogatandónak tartjuk, hogy a városi közterekről minél több fiatal 'vonzunk be' az érdeklődési körüknek megfelelő szórakozást, foglalkozást biztosítani képes 'közösségi térbe,' kijelöljük és létrehozuk a 'Fiatalok házát' a szabadidő hasznos, és értelmes célú eltöltésére.

Nagymarost is elérte a drogkereskedelem, a drogfogyasztás. A probléma már az iskolánk 'falain belül' is jelen van. Aktív kapcsolatot tartunk fenn a drogellenes küzdelemben érintett intézményeink, és a hatóságok vezetőivel. A drogellenes helyi küzdelemhez anyagilag,- és a bővítésre kerülő köztéri kamerákkal is hozzájárulunk.

A városvezetés aktív szerepvállalással támogatja és továbbra is támogatja a helyi polgárőrség, mint 'Városőrség' újjá alakulását. Az újjáalakuló szervezet minden tagja érti, és önmaguk irányában is prioritásként kezelik a gyermekeinkre, fiataljainkra történő odafigyelést, a gyanús személyek távoltartását.

Az elkövetkező évek költségvetéseiben elkülönített forrást biztosítunk előzőekre.

Hiszünk a sport testet, lelket építő,- és közösségteremtő képességében. Kiváló eszköznek, 'megtérülő beruházásnak' tartjuk a túldigitalizált világunkban az elmagányosodás, a mentális elszegényedés, és a 'virtuális térben élés' elleni küzdelemnek.

Felfrissítjük az önkormányzati kapcsolattartást a helyi sportegyesületekkel, minél több fiatal sportoltatása érdekében.

Aktívan keressük a finanszírozási lehetőséget (pályázat) szabadtéri tömegsportolás feltételeinek a megteremtésére is.

Visszaépítjük és újra üzembe helyezzük a szabadtéri strand területéről évekkal ezelőtt elbontott fitness eszközöket. Lehetőségünk szerint, törekedünk a szabadtéri fitness eszközpark további bővítésére. Erre a célra cca. 10mHUF forrást tervezünk a ciklus időtartamára.

Köztéri játszótereink színvonalát folyamatos karbantartással megőrizzük, az eszközparkot tovább bővítjük.

A fiatalok közép és felsőoktatási tanulmányaik támogatása érdekében továbbra is részt veszünk a 'Bursa Hungarica' ösztöndíj rendszerben.

A családalapítás,- otthonteremtés előtt álló fiataljaink helyben tartása érdekében a korábbi tervező munkát folytatni kell új lakóterületek kijelölésére, elérhető építési telkek kialakítására. A telekalakítás hosszú szervezőmunkát igényel, a Főépítész bevonásával újra kezdjük az előkészítő munkát.

Szociálpolitika

Éves költségvetésekben elkülönített keret áll rendelkezésre.

Elsődleges célunk, hogy a szociális keret reálértékét az elkövetkező években megőrizzük. Önként vállalt feladatok bővítésére nem látunk lehetőséget.

Az Önkormányzat kettő szociális lakással rendelkezik, az un. Fecskeházban. Az épület állaga leromlott, közvetlen környezete méltatlanul elhanyagolt. A lakók jelentős mértékű tartozást halmoztak fel az évek során. Humán és Gazdasági Bizottságok feladata az épület további sorsával, ill. a szociális lakásokkal kapcsolatos Képviselő-testületi döntés előkészítése.

A szociális ingatlanvagyon (közösségi vagyon) használata a jövőben rendszeresebb odafigyelést igényel az Önkormányzat részéről. Következetes gyakorlat és szemléletváltás szükséges abban, a szociális lakáshasználat jogosultsága csak egy átmeneti, előre meghatározott időtartamig tarthat.

A szociális rendelet átdolgozása 2025.évben a Humán Bizottság feladata volt.

Civilek és civil szervezetek

A Városban nagyon sok bejegyzett civil szervezetet tartanak nyilván. Ennek ellenére az önkormányzat működésében ez a 'kapcsolati tőke' nem, vagy csak alacsony intenzitású szinten jelenik meg.

Hiányzik, ill. nincs hagyománya és nincs bejáratott gyakorlata sem a rendszeres, és közvetlen kapcsolattartásnak a Város jelenét és a jövőjét befolyásoló kérdésekben.

Jelen 'gazdasági program' egyik alapvetése, gazdaságilag nehéz idők előtt áll Európa, Magyarország és települései, így Nagymaros Város is.

A nehezebb időkben különösen felértékelődik a helyi összefogás szükségessége a 'közös dolgainkat' illetően.

A városvezetés és Képviselő-testülete 'nyitni kíván' a helyi civilek és szervezeteik irányában. Rendszeres kapcsolattartást a jelenleginél 'szélesebb körben' kívánjuk tartani.

A már megtett kezdeti lépéseknek az első eredményeire építve, tovább keressük a kapcsolatot a Nagymaroson élő, a Városért valóban tenni akaró, és tenni is tudó, 'építő' szándékú civilekkel. Ők lehetnek (lesznek) azok, mint helyi szinten is elismerést szerzett lakosok, akik tudásukkal, tapasztalataikkal a városvezetés felkérésére segíthetnek a Városért valóban eredményes 'helyi civil élet mozgásba hozásában'.

Költségvetésben a civil szervezetek támogatására forrást biztosítunk. A helyi civil szervezetek támogatásáról szóló rendeletet felülvizsgáltuk, aktualizáltuk.

A támogatott 'civil' szervezetektől az önkormányzat elvárja, hogy a támogatás formájában kapott közpénzt, valóbban a helyi közösség érdekében használják fel.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Nem releváns.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Rendelkezésre álló adatok: Országos Területfejlesztési és területrendezési Információs rendszeren keresztül főképp a KSH, Nemzeti Munkaügyi Hivatal adattáblái. Ezen felül a helyi polgármesteri hivatal adatbázisa, főképp a szociális segélyek, iskolai és óvodai létszámok tekintetében. Továbbá járási gyámhivatal és a helyi gyermekjóléti szolgálat gyerekekkel kapcsolatos számadatokat szolgáltatott. Fogyatékosokkal kapcsolatban kevés adat áll rendelkezésünkre. Az önkormányzat nem rendelkezik pontos adatokkal a fogyatékkal élőkéről (pontos számuk, betegségük típusa, életkoruk, nemek szerinti megoszlásuk, ellátottságuk stb.)

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csupán tudományos kategória a szociológiában, hanem a mindennapi életben is egyre többeket érintő társadalmi jelenség. Azt a helyzetet jelöli, amikor egyének vagy családok tartósan a létminimum alatt élnek, és szinte semmilyen esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kitörjenek.

A mélyszegénység összetett, többszörösen hátrányos helyzet, amelynek okai között megtalálhatóak a gazdasági, társadalmi, képzettségbeli és foglalkoztatási egyenlőtlenségek, valamint az ezekből fakadó megélhetési, lakhatási és egészségügyi problémák. A tartós jövedelmi szegénység mellett az alacsony iskolai végzettség, a munkaerőpiacról való kiszorulás, a rossz egészségi állapot és a szociális hálók hiánya egymást erősítve tartják fenn a hátrányos helyzetet.

A mélyszegénység hatásai az alapvető létfeltételekben – például a lakhatásban, táplálkozásban, egészségben – is megmutatkoznak, de társadalmi következményei is súlyosak: a kirekesztettség, a stigmatizáció és az esélytelenség érzése tovább nehezíti az érintettek integrációját.

A mélyszegénység gyorsan megbélyegzi az érintetteket, és gyakran a társadalomból való kirekesztődéshez vezet. Ez nem csupán az egyén, hanem a közösség egésze számára is veszteség, hiszen csökken a társadalmi kohézió, és nő a szociális feszültség.

A társadalmi leszakadás tehát szorosan összefügg a szegénységgel és az abból fakadó körülményekkel. A szegregáció mértéke – vagyis az, amikor csoportok a társadalom életének jelentős területeiről tartósan kizáródnak – komoly kihívás az önkormányzatok és a helyi közösségek számára.

A helyi esélyegyenlőségi program feladata, hogy feltérképezze ezeket a folyamatokat, azonosítsa a veszélyeztetett csoportokat, és konkrét beavatkozási pontokat határozzon meg annak érdekében, hogy a mélyszegénységben élők számára valódi felzárkózási lehetőségek nyíljanak. Ez magában foglalhatja a foglalkoztatási, oktatási, lakhatási, egészségügyi és szociális ellátórendszerek

összehangolt fejlesztését, valamint a társadalmi szemléletformálást is, amely hozzájárul a kirekesztettség csökkentéséhez és az esélyegyenlőség erősítéséhez.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Nagymaros gazdasági helyzetét alapvetően meghatározza földrajzi elhelyezkedése és településszerkezete. A város korlátozott ipari és szolgáltatói kapacitással rendelkezik, ennek következtében a helyi munkalehetőségek száma viszonylag alacsony a környező nagyobb településekhez, például Váchoz, Dunakeszihez vagy Budapesthez képest. A munkaképes korú lakosság jelentős része ingázni kényszerül a napi megélhetés biztosítása érdekében, ami különösen a családok és az alacsonyabb jövedelmű háztartások számára jelent terhet.

A helyben elérhető foglalkoztatási formák túlnyomórészt a szolgáltatási szektorhoz, azon belül is a turizmushoz és vendéglátáshoz kapcsolódnak. A város adottságai – természeti környezet, Duna-parti fekvés, a Pilis és a Börzsöny közelsége – kedveznek a turizmusnak, így a vendéglátásból és idegenforgalomból élők adják a helyi foglalkoztatottak jelentős részét. Az elmúlt években növekvő tendenciát mutat a magánszálláshelyek, vendégházak kiadása, amely több család számára jelent kiegészítő vagy akár fő jövedelmi forrást. Ez a folyamat pozitívan hat a helyi gazdaságra, ugyanakkor szezonális jellegéből adódóan nem biztosít egész évre stabil megélhetést.

A jövedelmi különbségek Nagymaroson is érzékelhetők. A vendéglátásban, turizmusban, illetve a helyben elérhető fizikai munkakörökben dolgozók jövedelme általában elmarad az országos átlagtól, míg az ingázók – különösen a fővárosi munkavállalók – esetében magasabb keresetek jellemzők. Ez a különbség a településen belül is vagyoni rétegződést eredményez.

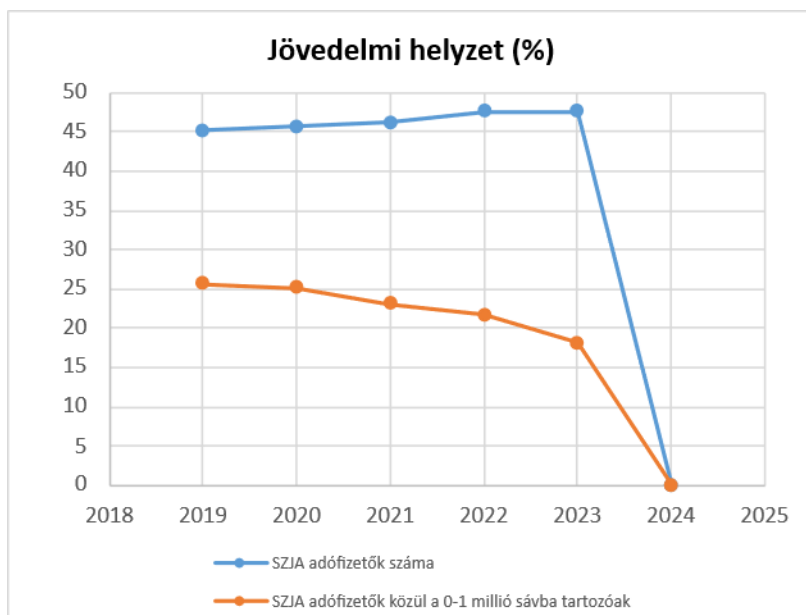
A szegénység és a munkanélküliség városunkban is jelen van, bár nem tömeges mértékben. Az önkormányzati szociális támogatásokat igénybe vevők száma az elmúlt években nagyjából állandó, ami arra utal, hogy a nehéz anyagi helyzetben élők aránya tartósan jelen lévő társadalmi csoportot képez. Ők jellemzően alacsony végzettségűek, idősebb korúak, illetve egyedülálló vagy gyermeket nevelő szülők, akik számára a helyi munkalehetőségek hiánya, a közlekedés nehézségei, illetve az egészségi állapot korlátozó tényezőként jelennek meg.

A helyi esélyegyenlőségi program szempontjából fontos feladat, hogy az alacsony jövedelmű, tartósan hátrányos helyzetű lakosok számára elérhetővé váljanak a foglalkoztatást segítő és életminőséget javító programok, valamint hogy az önkormányzat – együttműködve a civil szervezetekkel és a helyi vállalkozásokkal – támogassa a munkahelyteremtő és képzési kezdeményezéseket. A cél az, hogy a jövedelmi különbségek mérséklődjenek, és minden nagymarosi lakos számára biztosított legyen a méltó megélhetés feltétele.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2019	45,14	25,58
2020	45,64	25,17
2021	46,13	23,05
2022	47,59	21,69
2023	47,59	18,07
2024	0,00	0,00
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

Tábla:3.1

A jövedelmi adatok alapján Nagymaroson az SZJA-adózók aránya az állandó népességen belül összességében stabil, enyhén növekvő tendenciát mutat, ami a foglalkoztatottság viszonylagos megtartását jelzi. Ugyanakkor az alacsony, 0–1 millió forintos jövedelemsávba tartozók arányának jelenléte rávilágít a jövedelmi különbségekre.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek

változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Foglalkoztatás

Nagymaroson a helyben foglalkoztatottak döntő többségének az önkormányzati intézmények biztosítanak munkahelyet. Kisebb jelentőséggel bírnak a helyi kis- és családi vállalkozások. A népesség nagyobb része naponta ingázik, elsősorban a fővárosba és Vácra.

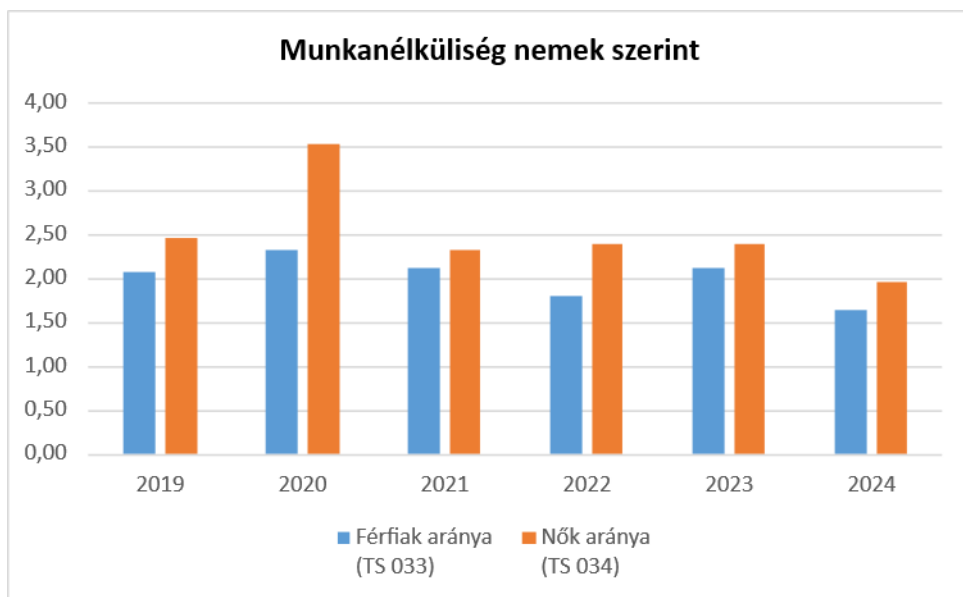
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2019	2,07	2,45	2,26%
2020	2,32	3,54	2,93%
2021	2,12	2,33	2,23%
2022	1,81	2,39	2,10%
2023	2,12	2,40	2,26%
2024	1,64	1,97	1,81%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

Tábla:3.2.1

2019–2024 között Nagymaroson a nyilvántartott álláskeresők aránya összességében alacsony és stabil volt. A 2020-as évben – a járvány hatására – átmeneti növekedés jelentkezett, különösen a nők körében, ezt követően azonban csökkenő tendencia figyelhető meg.

A nők munkanélküliségi rátája minden évben magasabb volt a férfiakénál, ugyanakkor 2024-re a különbség jelentősen mérséklődött. A legutóbbi adatok alapján a település munkaerőpiaci helyzete kedvező.

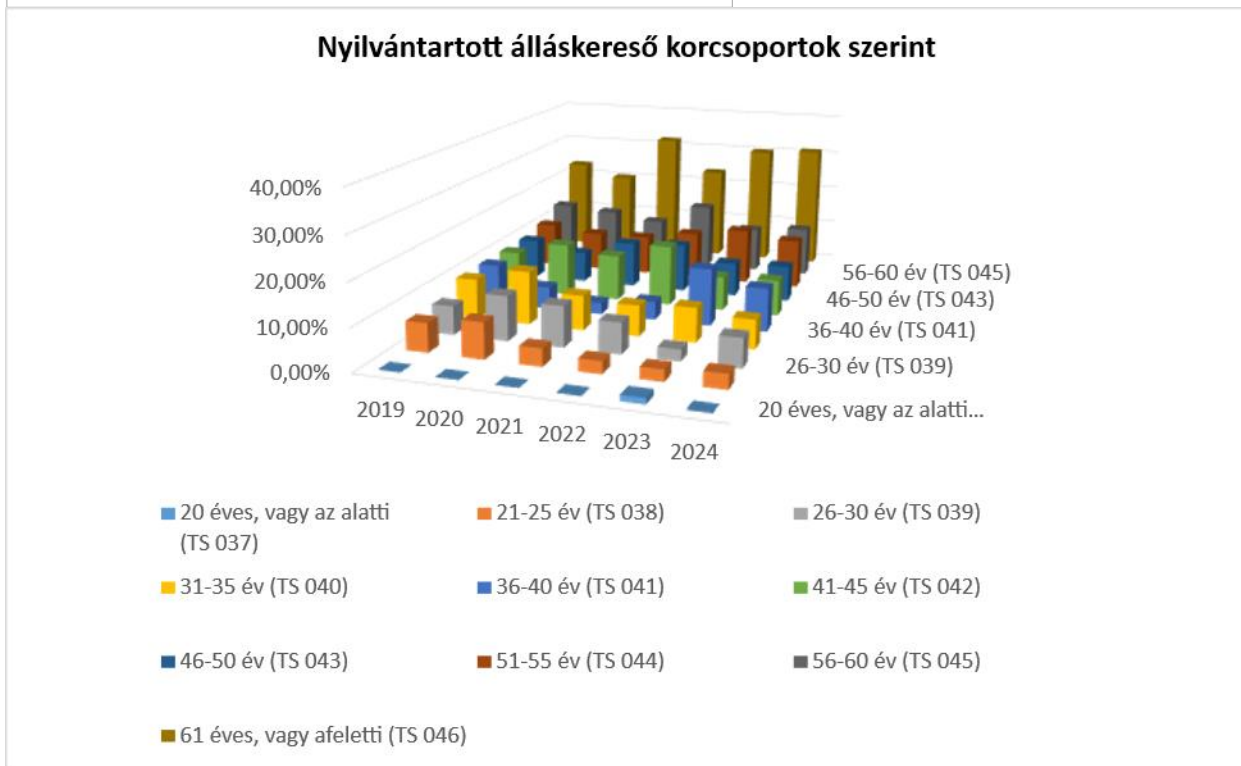
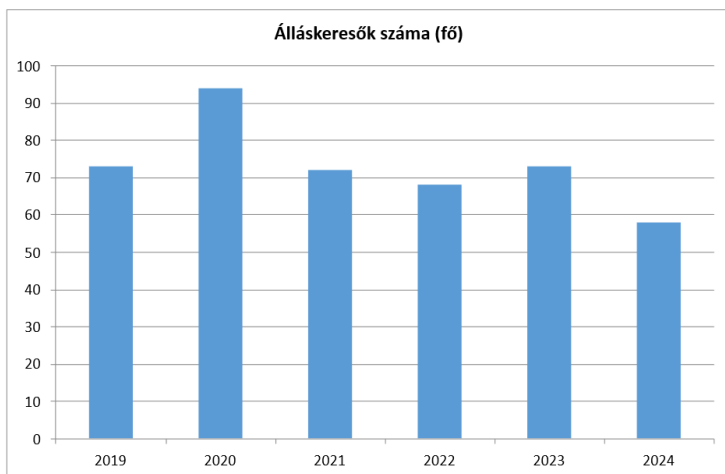

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	73	94	72	68	73	58
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	1,37%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	5,00	8,00	3,00	2,00	2,00	2,00
	%	6,85%	8,51%	4,17%	2,94%	2,74%	3,45%
26-30 év (TS 039)	Fő	5,00	10,00	7,00	5,00	2,00	4,00
	%	6,85%	10,64%	9,72%	7,35%	2,74%	6,90%
31-35 év (TS 040)	Fő	7,00	12,00	6,00	5,00	6,00	4,00
	%	9,59%	12,77%	8,33%	7,35%	8,22%	6,90%
36-40 év (TS 041)	Fő	7,00	5,00	2,00	3,00	10,00	6,00
	%	9,59%	5,32%	2,78%	4,41%	13,70%	10,34%
41-45 év (TS 042)	Fő	7,00	12,00	8,00	10,00	6,00	5,00
	%	9,59%	12,77%	11,11%	14,71%	8,22%	8,62%
46-50 év (TS 043)	Fő	7,00	7,00	8,00	8,00	6,00	5,00
	%	9,59%	7,45%	11,11%	11,76%	8,22%	8,62%
51-55 év (TS 044)	Fő	8,00	9,00	7,00	8,00	10,00	7,00
	%	10,96%	9,57%	9,72%	11,76%	13,70%	12,07%
56-60 év (TS 045)	Fő	10,00	12,00	8,00	11,00	8,00	7,00
	%	13,70%	12,77%	11,11%	16,18%	10,96%	12,07%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	17,00	19,00	23,00	16,00	22,00	18,00
	%	23,29%	20,21%	31,94%	23,53%	30,14%	31,03%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

Tábla: 3.2.2.

Nagymaroson 2019–2024 között a nyilvántartott álláskeresők száma összességében csökkent. A fiatal korosztályokban (20 év alatt, 21–25 év) a munkanélküliség elhanyagolható.

Az álláskeresők legnagyobb arányát tartósan az 51 év feletti, különösen a 61 évnél idősebb korcsoport adja, ami az idősebbek munkaerőpiaci kiszorulására utal.

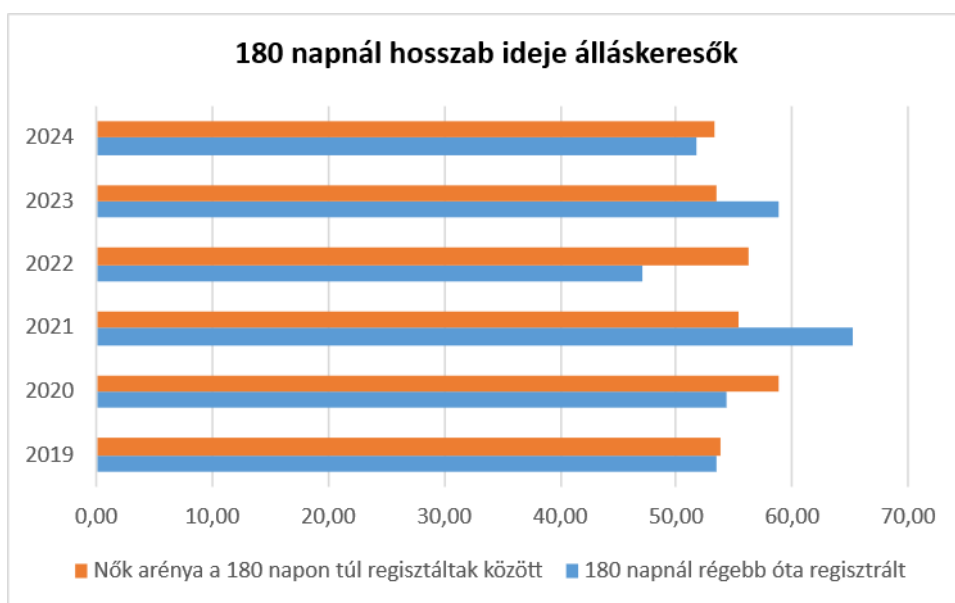
3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	53,42	53,85
2020	54,26	58,82
2021	65,28	55,32
2022	47,06	56,25
2023	58,90	53,49
2024	51,72	53,33

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 3.2.3.

2019–2024 között a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya Nagymaroson magas és ingadozó, több évben meghaladja az 50%-ot. A legkedvezőtlenebb érték 2021-ben jelentkezett (65,28%), ami a járvány elhúzódó munkaerőpiaci hatásaira utal.

A tartós munkanélküliek körében a nők aránya minden évben többséget képvisel (53–59%), ami a nők munkaerőpiaci visszatérésének nehézségeire, különösen az inaktív időszakok után, rámutat.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	73	0	0,00%	17	23,29%	56	76,71%
2020	94	1	1,06%	22	23,40%	71	75,53%
2021	72	1	1,39%	17	23,61%	54	75,00%
2022	68	1	1,47%	11	16,18%	56	82,35%
2023	73	2	2,74%	11	15,07%	60	82,19%
2024	58	2	3,45%	8	13,79%	48	82,76%

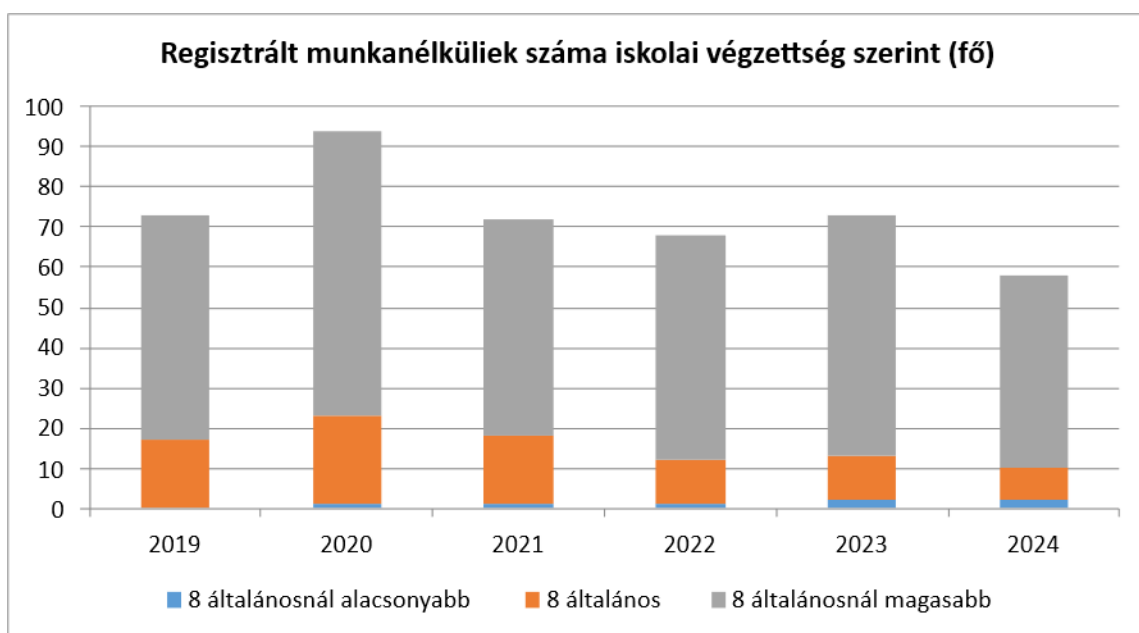
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 3.2.4.

2019–2024 között Nagymaroson a nyilvántartott állás keresők száma összességében csökkent, miközben az iskolai végzettség szerinti megoszlás stabil szerkezetet mutat.

A 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek aránya minden évben nagyon alacsony, bár 2024-re enyhe növekedés figyelhető meg. Az általános iskolai végzettségűek aránya csökkenő tendenciát mutat, míg a nyilvántartott állás keresők döntő többsége – tartósan 75–83% – 8 általánosnál magasabb végzettséggel rendelkezik.

Ez arra utal, hogy a munkanélküliség Nagymaroson nem elsősorban az alacsony iskolai végzettséghez kötődik, hanem egyéb tényezők (életkor, egészségi állapot, tartós munkanélküliség) játszanak szerepet.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája. A közfoglalkoztatási program célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön a munkaerő piacra.

Közmunkaprogram keretében kerül foglalkoztatásra a nehéz megélhetési körülmények között élők egy része. A közfoglalkoztatottak létszáma sajnos évről évre folyamatosan csökken (nem a lehetséges igénybevevők száma csökken, hanem az önkormányzat lehetőségei kedvezőtlenebbek a foglalkoztatás terén).

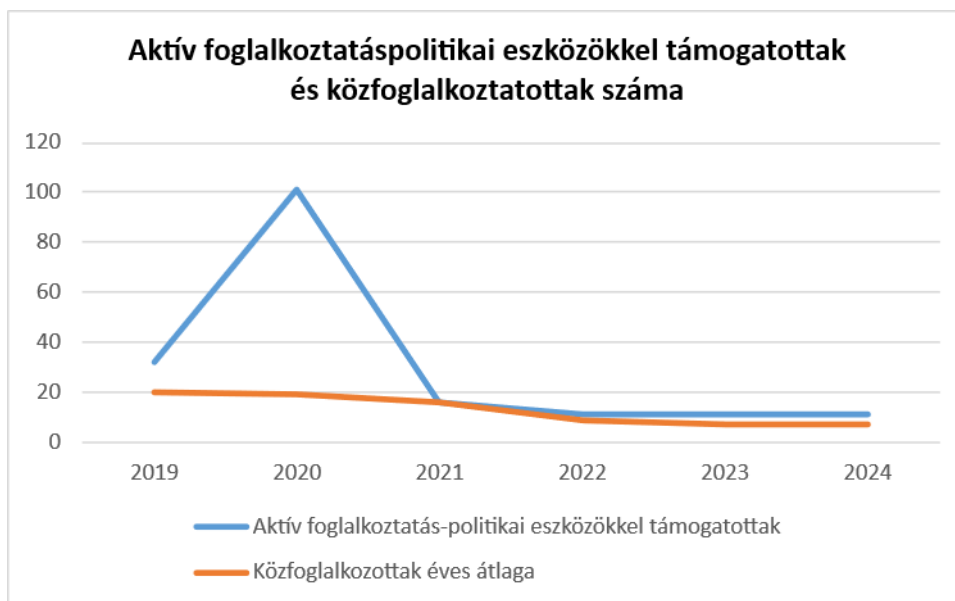
	3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai	
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2019	32	20
2020	101	19
2021	16	16
2022	11	9
2023	11	7
2024	11	7

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla:3.2.5.

2019–2024 között az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak száma Nagymaroson jelentősen ingadozott. A 2020. évben kiugróan magas érték (101 fő) jelentkezett, amely a járványhoz kapcsolódó rendkívüli munkaerőpiaci beavatkozások következménye. Ezt követően a támogatottak száma tartósan alacsony szinten stabilizálódott.

A közfoglalkoztatottak száma a vizsgált időszakban folyamatosan csökkent (2019: 20 fő → 2024: 7 fő), ami a nyílt munkaerőpiac erősödésére és a közfoglalkoztatás szerepének visszaszorulására utal.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Általánosságban elmondható, hogy Nagymaros lakosságának jelentős része a környező nagyobb városokban talál munkalehetőséget, elsősorban Budapesten, Vácon és Dunakeszin. Ezek a települések szélesebb ipari, szolgáltatói és közigazgatási szektort kínálnak, így vonzó célpontjai a napi ingázásnak. A főváros és a nagyobb városok megközelíthetősége kedvező, mivel vasúti és közúti közlekedéssel is jól elérhetők: a Budapest–Szob vasútvonalon sűrű járatközlekedés biztosítja az összeköttetést, míg a 12-es főút lehetőséget ad a gépjárművel történő gyors eljutásra.

Nagymaroson helyben korlátozott számú munkalehetőség áll rendelkezésre. A foglalkoztatottak döntő többsége az önkormányzati fenntartású intézményekben, például az oktatási, szociális és kulturális területeken dolgozik. Ezek a munkahelyek fontos szerepet töltenek be a helyi foglalkoztatásban, ugyanakkor a munkalehetőségek köre és száma nem elegendő ahhoz, hogy a munkaképes korú lakosság nagyobb részét helyben tartsa.

A helyi kis- és családi vállalkozások – például a vendéglátás, turizmus, kézműipar és szolgáltatások területén – kisebb, de stabil foglalkoztatóként vannak jelen a településen. Szerepük különösen a turisztikai szezonban erősödik, azonban a szezonális jelleg és a korlátozott kereslet miatt hosszú távon nem képesek a teljes foglalkoztatási igényt kielégíteni.

A népesség jelentős része naponta ingázik a környező városokba, ami a családi életre, a közösségi részvételre és a helyi társadalmi kapcsolatokra is hatással van. Az ingázás költségei, az utazással

töltött idő és a közlekedési feltételek minősége közvetlenül befolyásolják a háztartások jövedelmi helyzetét és életminőségét.

A helyi esélyegyenlőségi program célja, hogy ösztönözze a helyi munkahelyteremtést és támogassa az önfoglalkoztatás, valamint a kisvállalkozások megerősítését, különösen az olyan területeken, ahol Nagymaros adottságai – például a turizmus, a környezetbarát gazdasági tevékenységek és a helyi termékek előállítása – kihasználhatók. Ezzel párhuzamosan kiemelt feladat a mobilitás és közlekedési elérhetőség javítása, hogy az ingázók számára is elérhetőbbé és kiszámíthatóbbá váljanak a munkavállalási lehetőségek.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

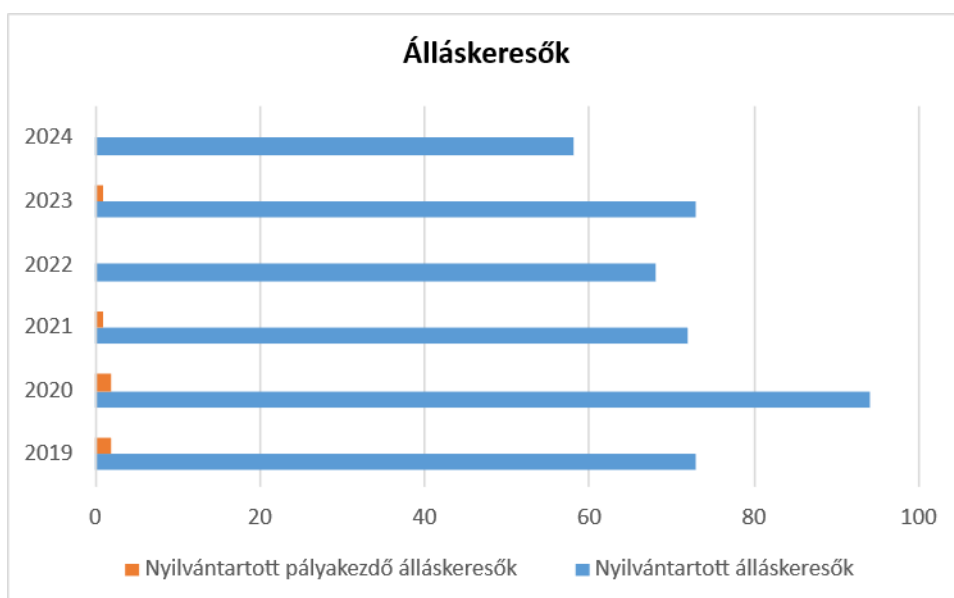
3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2019	73	2
2020	94	2
2021	72	1
2022	68	0
2023	73	1
2024	58	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla:3.2.6.

2019–2024 között Nagymaroson a nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma nagyon alacsony, több évben egyáltalán nem jelentkezik. A pályakezdők aránya az összes állás keresőhöz viszonyítva elhanyagolható.

Ez arra utal, hogy a fiatalok munkaerőpiaci belépése összességében zökkenőmentes, illetve jellemző a továbbtanulás vagy a térségen belüli elhelyezkedés.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Nagymaroson a munkaerő-piaci integrációt célzó szolgáltatások elsősorban az önkormányzat szociális intézményein és a járási szintű foglalkoztatási szervezeteken keresztül érhetők el.

A felnőttképzéshez és átképzéshez való hozzáférés a környező településeken – elsősorban Vácon és Budapesten – elérhető intézményekben biztosított. A váci szakképző intézmények, felnőttoktatási központok, valamint civil és egyházi fenntartású képzőhelyek több szakmai területen kínálnak OKJ utáni, illetve kompetenciafejlesztő képzéseket, amelyekhez a nagymarosi lakosok is csatlakozhatnak.

A helyi foglalkoztatási programok keretében az önkormányzat alkalmanként közfoglalkoztatási lehetőségeket is biztosít, különösen a hosszabb ideje munkanélküliek és az alacsony iskolai végzettségűek számára. Ezek a programok nemcsak jövedelmet nyújtanak, hanem hozzájárulnak a munkavállalói kompetenciák megőrzéséhez és fejlesztéséhez is.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatásáról adatokkal, releváns információkkal nem rendelkezünk.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
A foglalkoztatás területén esetlegesen megvalósult hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.
- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Nagymaroson a digitális kompetenciák fejlesztése elsősorban az oktatási intézményekben és a közösségi programokon keresztül valósul meg. A Nagymarosi Általános Iskola biztosítja a tanulók számára az alapszintű informatikai és digitális oktatást, amely az új Nemzeti Alaptantervnek megfelelően beépül az alsó és felső tagozatos tananyagba. Az iskolában számítógépes tanterem,

internet-hozzáférés és korszerű digitális eszközök segítik az oktatást, így a diákok már korai életkorban elsajátíthatják az alapvető informatikai készségeket, a digitális írástudás elemeit és az online biztonság alapjait.

A felnőtt lakosság számára a digitális ismeretek bővítésének lehetősége korlátozottabb, ugyanakkor rendszeresen indulnak térségi és országos programok, amelyekhez a nagymarosi lakosok is csatlakozhatnak. Ilyenek például a Digitális Jólét Program (DJP) képzései és mentorhálózatai, illetve a Váci Járási Foglalkoztatási Osztály által koordinált, felnőttképzési és kompetenciafejlesztő tanfolyamok, amelyek az alapvető számítógépes ismeretek, internet-használat, online ügyintézés és digitális önéletrajz-készítés területén nyújtanak gyakorlati tudást.

A városi könyvtár és közösségi terek internet-hozzáférést biztosítanak a lakosság számára, ezzel támogatva azokat, akiknek otthon nincs megfelelő eszközük vagy internetkapcsolatuk.

A digitális készségek fejlesztése kulcsfontosságú a munkaerő-piaci esélyegyenlőség szempontjából is. A helyi esélyegyenlőségi program célja ezért, hogy:

- ösztönözze a digitális kompetenciafejlesztő tanfolyamok helyi elérhetőségét,
- elősegítse a digitális eszközök és internet-hozzáférés bővítését a közösségi intézményekben,
- és támogassa a digitális írástudás terjesztését minden korosztály körében, különösen a hátrányos helyzetű lakosok, az idősek és az álláskeresők körében.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Nagymaroson a szociálisan rászoruló személyek részére az alább felsorolt pénzbeli ellátási formák állnak rendelkezésre:

Önkormányzati segélytípusok:

- krízistámogatás
- átmeneti támogatás
- lakásfenntartási támogatás
- temetési támogatás

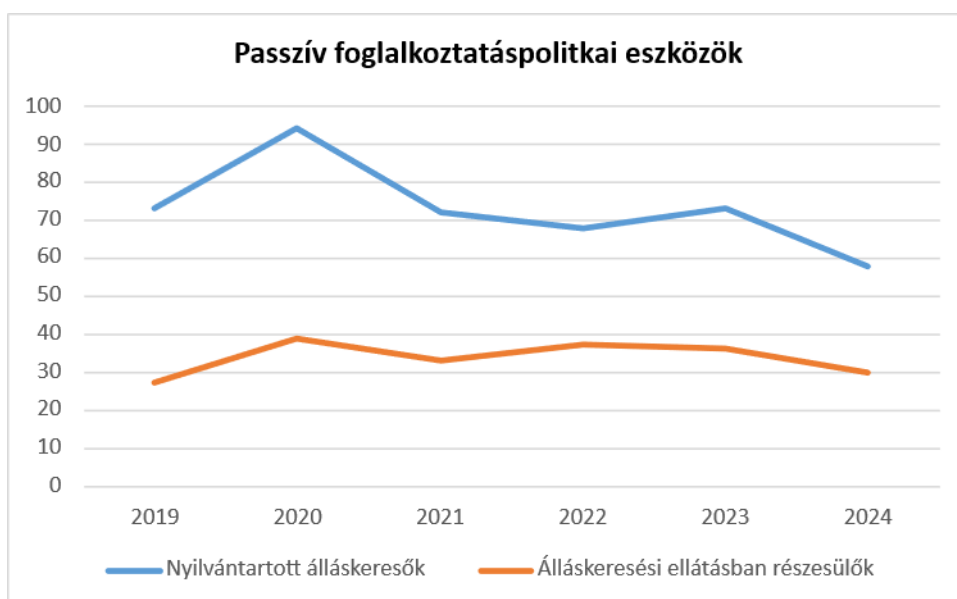
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	73	2,38%	27	36,99%
2020	94	3,01%	39	41,49%
2021	72	2,29%	33	45,83%
2022	68	2,17%	37	54,41%
2023	73	2,35%	36	49,32%
2024	58	1,88%	30	51,72%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla:3.3.1

2019–2024 között Nagymaroson a nyilvántartott álláskeresők aránya a 15–64 éves népességen belül alacsony és csökkenő, 2024-re 1,88%-ra mérséklődött.

Az álláskeresési ellátásban részesülők aránya az álláskeresőkön belül viszonylag magas, több évben meghaladja az 50%-ot. Ez arra utal, hogy a regisztrált álláskeresők jelentős része jogosult ellátásra, azaz korábban stabil munkaerőpiaci kötődéssel rendelkezett.

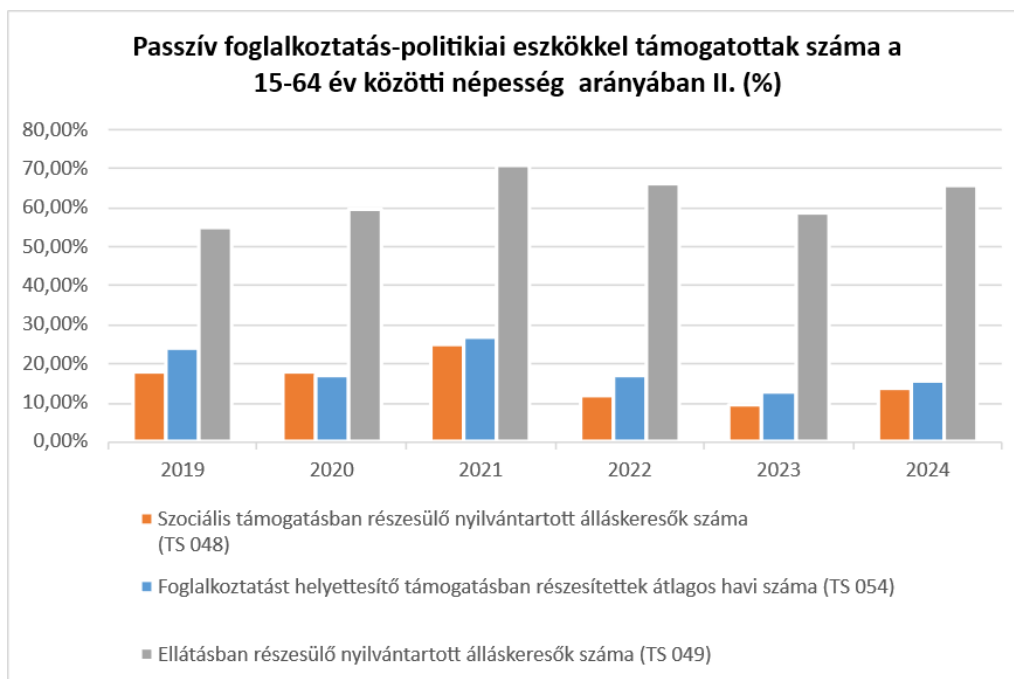
3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	13	17,81%	18	24,11%	40	54,79%
2020	17	18,09%	16	16,91%	56	59,57%
2021	18	25,00%	19	26,65%	51	70,83%
2022	8	11,76%	12	17,24%	45	66,18%
2023	7	9,59%	9	12,67%	43	58,90%
2024	8	13,79%	9	15,57%	38	65,52%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 3.3.2.

2019–2024 között a szociális támogatásban és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskeresők aránya Nagymaroson összességében mérsékelt, 2021-ben mutatkozott átmeneti emelkedés. Ezt követően mindkét ellátási forma esetében csökkenő tendencia figyelhető meg.

Az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők aránya több évben 60% feletti, ami arra utal, hogy az álláskeresők jelentős része valamilyen ellátásra jogosult, ugyanakkor 2024-ben is megjelenik a támogatásra szoruló réteg.

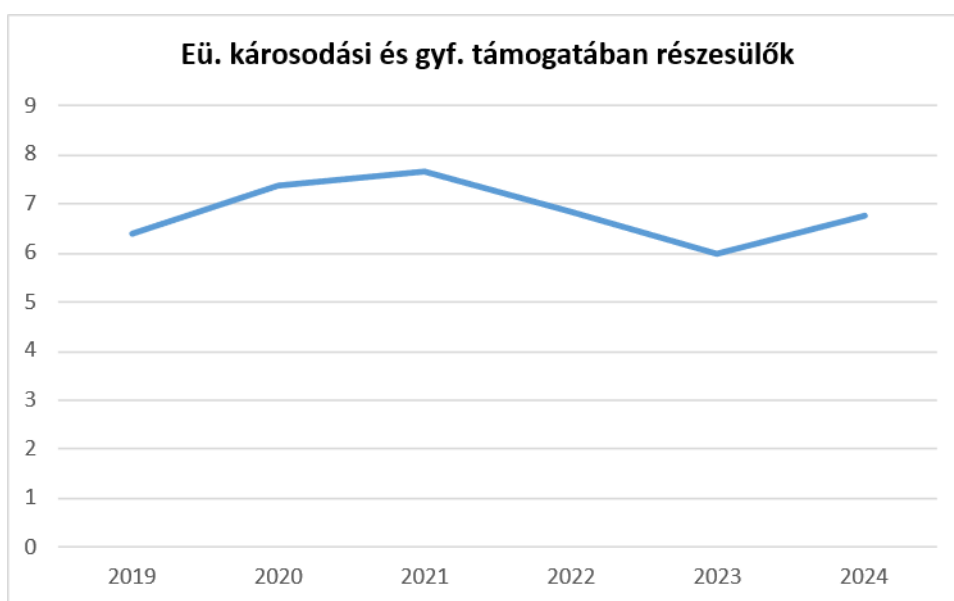
3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2019	6
2020	7
2021	8
2022	7
2023	6
2024	7

Forrás: TeIR, KSH

Tábla: 3.3.3.

2019–2024 között Nagymaroson az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma évről évre kis mértékben ingadozott, átlagosan 6–8 fő körül alakult.

Ez a szám viszonylag alacsony, de jelzi, hogy mind az egészségügyi okokból, mind a gyermekfelügyeleti kötelezettségek miatt korlátozottan dolgozni képes álláskereső jelen vannak a településen.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést

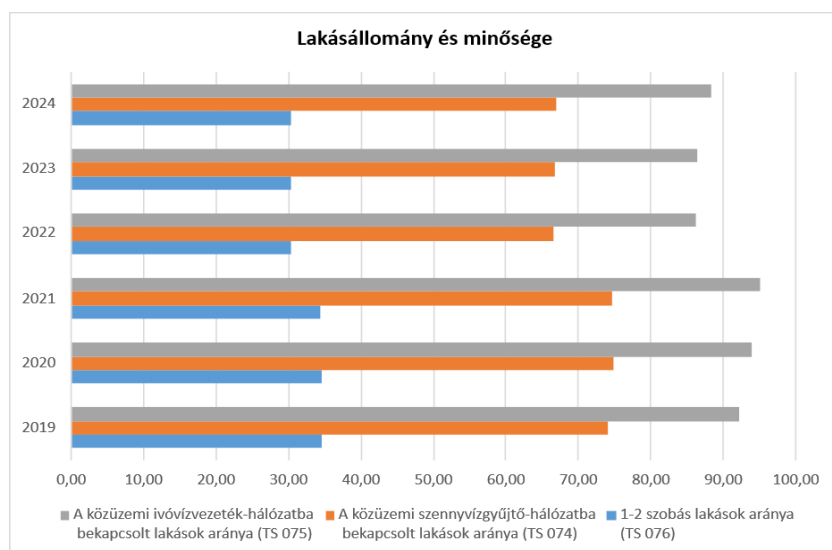
3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSV 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2019	2026	4	1,97	34,55	74,09	92,20
2020	2030	4	1,97	34,48	74,88	93,89
2021	2033	3	1,48	34,43	74,67	95,13
2022	2300	0	0,00	30,35	66,57	86,13
2023	2302	2	0,87	30,32	66,68	86,36
2024	2304	3	1,30	30,34	67,01	88,41

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Tábla: 3.4.1.

2019–2024 között Nagymaros lakásállománya folyamatosan nőtt (2026 → 2304 db), az építések száma azonban alacsony, évi 0–4 új lakás, ami a település mérsékelt lakásfejlesztését jelzi.

Az 1–2 szobás lakások aránya csökkent 34,5%-ról 30,3%-ra, ami a kisebb lakások relatív ritkábbá válását mutatja. A közüzemi ivóvíz- és szennyvízhálózatba bekapcsolt lakások aránya viszonylag magas, bár 2022–2024-ben a szennyvízbekecsolás aránya (~67%) a korábbi 74% alá csökkent.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány <i>opcionális (önkormányzati adatok)</i>							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
	2 026	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	2 030	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	2 033	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	2 300	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	2 302	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	2 304	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok							

Tábla:3.4.2.

Az önkormányzat tulajdonában 2 szociális bérlakás van, két család lakja.

b) szociális lakhatás

Az Önkormányzat által fenntartott lakás szociális lakhatásként üzemel.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Jelenleg feldolgozás alatt vannak az Önkormányzat ingatlanjaira vonatkozó adatok.

e) lakhatást segítő támogatások

Jelenleg a támogatások kidolgozása alatt vannak.

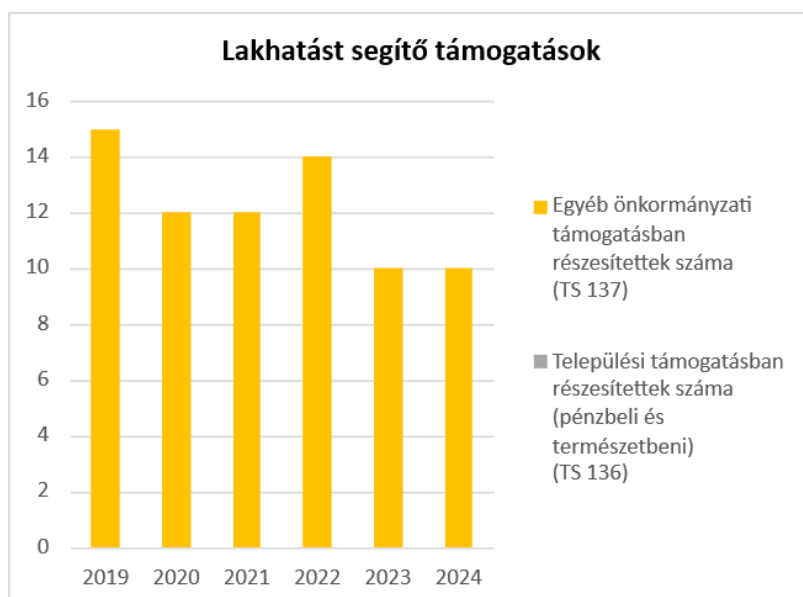
3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2019	n.a.	15
2020	n.a.	12
2021	n.a.	12
2022	n.a.	14
2023	n.a.	10
2024	n.a.	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla:3.4.3.

2019–2024 között a települési támogatásban részesítettek adatai nem állnak rendelkezésre, az egyéb önkormányzati támogatásban részesülők száma évről évre 10–15 fő között alakult, enyhe csökkenő tendenciát mutatva.

Ez a szám azt jelzi, hogy a lakhatási problémákkal küzdő háztartások száma alacsony, ugyanakkor létezik egy stabil, kis csoport, amely számára szükséges a támogatás.

A lakhatás biztonsága az esélyegyenlőség egyik alapfeltétele, ezért különösen fontos, hogy a rászoruló lakosok számára megfelelő támogatási formák álljanak rendelkezésre. Nagymaroson az önkormányzat többféle szociális ellátással és támogatással igyekszik segíteni azokat, akik nehéz lakhatási körülmények között élnek, vagy anyagi helyzetük miatt veszélybe kerül a lakhatásuk fenntartása.

Az elmúlt években az önkormányzati lakhatási támogatásban részesülők száma csökkent, illetve stagnál, ami egyrészt a helyi lakosság jövedelmi viszonyaiban bekövetkezett mérsékelt javulásra, másrészt a támogatási rendszer országos szintű átalakulására is visszavezethető. A csökkenés mögött állhat továbbá az is, hogy a jogosultsági feltételek szigorodtak, valamint hogy a rászorulóknak egy része más típusú szociális támogatást (pl. rendkívüli települési támogatást vagy lakásfenntartási hozzájárulást) vesz igénybe.

A lakhatási problémák leginkább az alacsony jövedelmű, egyedülálló, illetve idős embereket érintik, akik számára a rezsiköltségek, az ingatlanfenntartás és a javítások terhei különösen megterhelők.

A helyi esélyegyenlőségi program célja, hogy:

- erősítse az önkormányzati lakhatási támogatások hozzáférhetőségét és láthatóságát,
- elősegítse az energiahatékony és fenntartható lakhatási megoldásokat,
- a civil és egyházi szervezetekkel együttműködve komplex segítséget nyújtson a lakhatási válsághelyzetbe kerülő lakosoknak.

f) eladósodottság

A lakhatási nehézségek – ideértve az eladósodottság kockázatát is – főként az alacsony jövedelmű háztartásokat, az idősebb korosztályt, valamint az egyedül élő személyeket érintik. A település szociális ellátórendszere több formában is támogatja a rászorulókat: lakhatási támogatás, rendkívüli települési támogatás, valamint adósmentő, adósságkezelési tanácsadás formájában. A cél, hogy ezek a támogatások hozzájáruljanak a lakhatás biztonságának megőrzéséhez és az eladósodottság megelőzéséhez.

g) lakhatás egyéb jellemzői:

Külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása.

Nagymaros területét lakhatási szempontból két fő egységre lehet felosztani: a központi lakóövezetre és az üdülőövezetre/külterületre. A központi lakóövezet infrastrukturális ellátottsága teljes körű, minden háztartás számára elérhető a víz-, villamosenergia-, földgáz- és szennyvízhálózat.

A külterületi ingatlanok esetében a víz- és villamosenergia-hálózat szintén kiépített, ugyanakkor a szennyvízcsatorna- és gázhálózat nem teljeskörűen elérhető. A külterületi területek földrajzi sajátosságai – elsősorban a domborzati viszonyok – miatt az ingatlanok megközelíthetősége, különösen téli időszakban, nehezebb, és a települési közszolgáltatásokhoz való hozzáférés is korlátozottabb.

Az utóbbi években növekvő tendencia figyelhető meg a külterületi ingatlanok állandó lakhatási célú használatában. Ennek egyik fő oka, hogy az üdülőövezeti és külterületi ingatlanok árban

kedvezőbbek a központi lakóövezet ingatlanjaihoz képest, ami különösen az alacsonyabb jövedelmű, lakhatási nehézségekkel küzdő családok számára jelent elérhetőbb alternatívát.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Szegregátum lehatárolása

Nagymaros területén szegregált lakóterület nem azonosítható. A KSH 2001. évi népszámlálási adatai alapján nincs olyan térben jól elkülönülő városrész, ahol az aktív korú lakosság legalább fele rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezik, és legmagasabb iskolai végzettsége legfeljebb általános iskola lenne, miközben a lakosságszám eléri az 50 főt.

Összességében Nagymaroson nem található szegregált vagy szegregációval súlyosan veszélyeztetett terület, ugyanakkor a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok jelenléte és a szociális támogatási adatok területi különbségei alapján indokolt a megelőző, integrációt segítő intézkedések fenntartása.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Lakásfenntartási támogatást, rendszeres szociális segélyt és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénybevevők lakóhelye alapján egy térbeli koncentráció figyelhető meg a Fehérhegy utca végén. A szociális helyzet jelzésére szolgáló mutatók értékei a hátrányos szociális helyzetű, gyermeket nevelő családok erős térbeli koncentrációjára, szociális szegregációra utalnak.

A kisváros területi terjeszkedésével, a belterület növekedésével jelentősen átalakult a település szerkezete. Az eredetileg település szélén fekvő, hegynek felfutó Fehérhegy utca (egy évszázaddal korábban cigánysor) végén található terület jellemzője, hogy nem különül el térben a településtől és nem alkot teletszerű szigetet sem. Az utca, melynek végén Y alakban futó elágazásban található a terület, a belterületen fekszik és közvetlenül a városközponttal kapcsolódik, így városszerkezetben elfoglalt helye szerint városszövetbe ágyazódott szociális szegregátumnak tekintendő.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Nagymaroson a Fehérhegy utca tekinthető szegregációval veszélyeztetett területnek, ahol egyes lakosság él, és a város roma származású lakosságának több mint fele itt található.

A 2011. évi népszámlálás szerint a településen 51 fő vallotta magát romának, ugyanakkor a korábbi Cigány Kisebbségi Önkormányzat becslése alapján a roma származású lakosság száma mintegy 400 fő lehetett.

Az elmúlt években pozitív irányú változások figyelhetők meg: növekszik a roma–magyar házasságok száma, valamint egyre több roma család vásárol házat a város különböző területein, ami a térbeli szegregálódás oldódását jelzi.

A városban élő roma közösség társadalmi és gazdasági helyzete heterogén: a jövedelmi és képzettségi viszonyok vegyes képet mutatnak. A rendszerváltás időszaka kedvezőtlenül érintette a közösséget, de azóta több roma származású vállalkozó és vendéglátós is sikeresen működik Nagymaroson, ami a társadalmi integráció és mobilitás erősödését mutatja.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Nagymaroson két felnőtt, egy gyermek háziorvos és egy fogorvos rendel. A védőnők száma 2 fő jelenleg, de 2015-ben és 2018-ban csak 1 fő volt a betöltött védőnői helyek száma. A városban egy gyógyszertár és egy gyógyászati segédeszköz bolt működik. Magasabb fokú egészségügyi ellátás Vácon és Budapesten található.

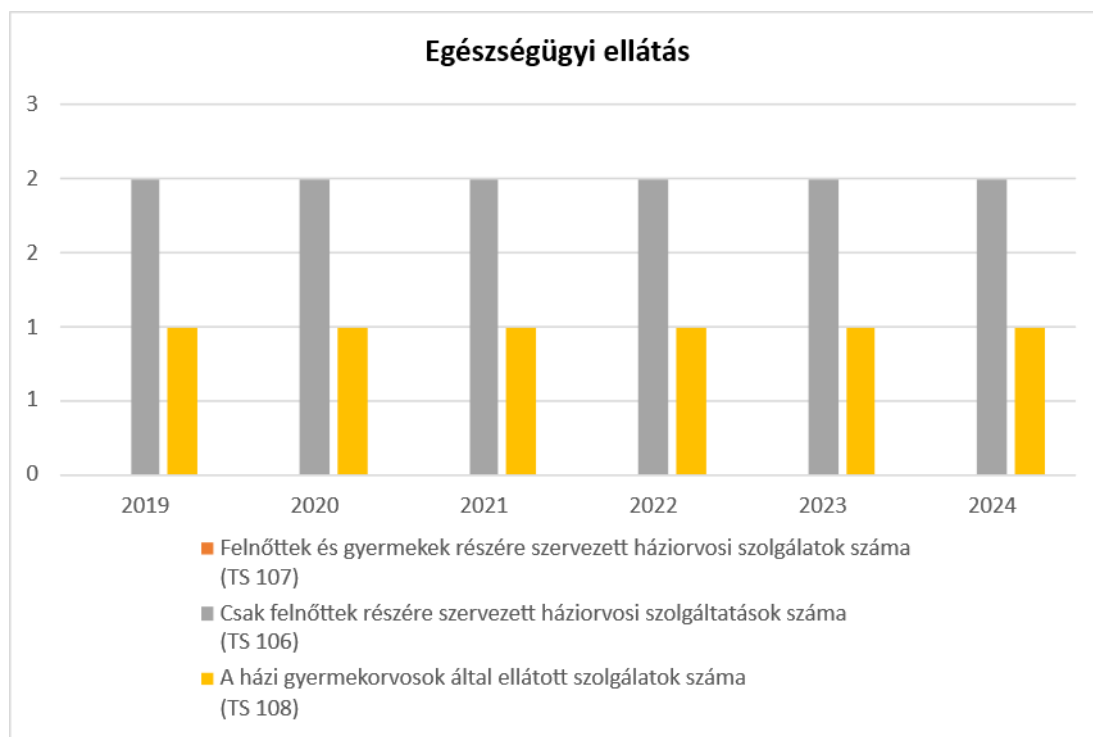
3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2019	0	2	1	1	105	12,86
2020	0	2	1	1	92	8,92
2021	0	2	1	1	93	10,58
2022	0	2	1	1	91	12,58
2023	0	2	1	1	87	13,00
2024	0	2	1	1	71	11,03

Forrás: TeIR,
KSH Tstar

Tábla:3.6.1.

2019–2024 között Nagymaroson az alapellátás struktúrája stabil maradt: két felnőtt háziiorvosi szolgálat, egy házi gyermekorvosi szolgálat és egy gyógyszerértár működik a településen.

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma 2019–2024 között csökkenő tendenciát mutat (105 → 71 fő), míg az ápolási díjban részesülők száma évről évre 9–13 fő között ingadozott.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen a háziiorvosi praxisok rendszeresen szerveznek lakossági szűrővizsgálatokat.

A védőnő folyamatosan végzi a jogszabályokban meghatározott prevenció és szűrővizsgálatokat:

- A várandósok, csecsemők és kisdedek folyamatos monitorozása,
- Az óvodáskorú gyermekek közös alapszűrése (pl. látás-, hallásvizsgálat),
- Az iskoláskorú gyermekek szűrése az iskolai alkalmassági vizsgálat keretében is.

Magyarországon a szűrőprogramok központi szerepet játszanak a népegészségügyi stratégia részét képező megelőzésben. A Nemzeti Népegészségügyi Központ (NNK) koordinálja a népegészségügyi célú szervezett szűréseket (pl. emlő-, méhnyak- és vastagbélvizsgálat) és támogatja az országos programok megvalósulását. Az ilyen vizsgálatok célja, hogy a panasz- és tünetmentes állapotban lévő lakossági csoportokban felfedezzék a tünetek kialakulása előtt a megbetegedést vagy a megbetegedésre utaló állapotokat.

Ugyanakkor az országos adatok azt mutatják, hogy a szervezett szűrőprogramokon való részvétel alacsony, ami hátráltatja a korai felismerés és beavatkozás lehetőségét.

Ez azt jelenti, hogy a szűrővizsgálatokhoz való hozzáférés formailag adott ugyan, de a tényleges kihasználtság – különösen a hátrányos helyzetű csoportok körében – még nem optimális.

Az életmódtényezők (például fizikai aktivitás, táplálkozás) jelentősen befolyásolják az egészségi állapotot, és szerepük a krónikus nem fertőző betegségek kialakulásában meghatározó. A szűrővizsgálatok alacsony aránya, valamint az egészségtudatosság és az egészségügyi ismeretek hiánya különösen rizikós területet jelentenek a megelőzés szempontjából.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Nagymaroson a fejlesztő és rehabilitációs ellátásokhoz való hozzáférés elsősorban az oktatási intézményeken keresztül biztosított.

A település óvodájában elérhető logopédiai ellátás, amely segíti a korai fejlesztést és a beszédhibák időben történő felismerését, javítását és alapozó mozgásterápiát.

Továbbá városunkban található a Pest Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Szobi Tagintézménye.

A felnőtt lakosság számára fejlesztő és rehabilitációs szolgáltatások (pl. fizioterápia, gyógytorna, pszichológiai vagy mentálhigiénés ellátás) legközelebb Vácon vehetők igénybe, ahol szakrendelői és járóbeteg-ellátási keretek között biztosítottak ezek a szolgáltatások.

A település célja, hogy a jövőben szorosabb együttműködést alakítson ki a váci szakellátó intézményekkel, valamint hogy a helyben elérhető prevenció és fejlesztő szolgáltatások körét bővítse, különös tekintettel a gyermekek és idősek ellátására.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen a közétkeztetést a Mátyás Étkeзде Nonprofit Kft. végzi, amely a városi közintézmények számára biztosít főtt ételeket. Az étkeztető vállalkozás az élelmezési előírásoknak megfelelően készíti el az ételeket: figyelembe veszik a sózás, fűszerezés mértékét, tápérték-számítást végző szoftvert használnak, és törekednek arra, hogy azonos ételféleségeket ne főzzenek egymás után ismétlődően. Bevezették a svédasztalos tálalást.

Minden étlapon napi gyümölcs vagy zöldségfélét kínálnak, és lehetőség szerint az adott szezonban beszerezhető termékeket használják, helyi termelőktől is. A reggeli italoknál — ahol lehetséges — cukor helyett mézet alkalmaznak édesítésre.

Az élelmezőszervezet részére a Nemzeti Élelmiszer-lánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) 2022. szeptemberi ellenőrzése során olyan eredményt dokumentált, amely megerősíti az étkeзде megfelelőségét: az ellenőrzés időpontja 2022. 09. 08., a mintavétel helye a konyha (Nagymaros, Magyar utca 24.) volt, és az átlagos minősítés „12,8” érték volt.

A település célja e téren:

- tovább növelni a helyi, idényjellegű zöldség- és gyümölcstermékek arányát az intézményi étkeztetésben,
- tovább csökkenteni az ételekben a só- és hozzáadott cukortartalmat,
- erősíteni a tudatos táplálkozásra nevelést az intézményekben (óvodák, iskolák) az étkeztetés keretében.

2. kép: Mátyás Étkeзде (Forrás: Facebook)

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Nagymaroson a sportéletnek hosszú hagyománya van. A településen a kajak-kenu és a labdarúgás területén működnek a legjelentősebb sportszervezetek, emellett több civil közösség biztosít rendszeres sportolási lehetőséget minden korosztály számára.

Nagymaros SE

A Duna-parton működő egyesület a város sportéletének meghatározó szereplője, amely utánpótlás-neveléssel foglalkozik férfi és női kajak-kenu szakágban, valamint lehetőséget kínál a masters és szabadidős sportolók számára is. Célja a rendszeres testedzés, az egészséges életmód népszerűsítése és a közösségi élet fejlesztése. Az egyesület versenyzői országos és nemzetközi szinten is kiemelkedő eredményeket érnek el, erősítve a település sporthírnevét.

Nagymaros FC

A város határában lévő sporttelepen működő labdarúgó-egyesület az utánpótlás-nevelésre és a szabadidős sportolás biztosítására fókuszál. A klub célja, hogy a fiatalok számára értékes közösségi elfoglaltságot nyújtson, és fenntartsa a labdarúgás hagyományait Nagymaroson.

Cédrus Egyesület

A 2000 óta működő egyesület a testi, szellemi és közösségi fejlődést egyaránt támogatja. Több szakosztályt fog össze (pl. női torna, kerékpár, kosárlabda, futball), és évente több szabadidős rendezvényt szervez. A Cédrus Kosárlabda Szakosztály több mint 50 igazolt játékosal működik, de szabadidős részvételre is nyitott minden korosztály számára.

A sportolási lehetőségeket tovább bővíti az iskolai tornaterem, ahol a különféle tornaórákat tartanak. A legkisebbek számára három játszótér, kültéri kondipark biztosít fejlesztő és közösségi kapcsolódási lehetőséget, köztük két egyedi, fafaragóművészek által készített, minősített játszótérrel.

Összességében elmondható, hogy Nagymaros sportinfrastruktúrája jól kiépített, a kajak-kenu hagyományokra építve pedig tovább erősíthető az ifjúság sportos életmódra nevelése és a közösségi sportélet fejlesztése.

3. kép: Nagymarosi strandnál található játszótér (Forrás: www.nagymaros.hu)

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Nagymaros Város Önkormányzata a szociálisan rászoruló lakosok részére különféle szolgáltatásokat biztosít, beleértve az alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátást is. A szolgáltatások helyben elérhetők, így javítják a hozzáférést – különösen az idősek, fogyatékkal élők és az önálló életvitelben korlátozott személyek számára.

Szociális alapszolgáltatások

- Étkeztetés – meleg étel biztosítása rászorulóknak számára.
- Házi segítségnyújtás – otthoni gondozás a saját lakókörnyezetben.
- Támogató szolgáltatás – például mozgásában korlátozott vagy fogyatékkal élő személyek szállítási, személyi segítségi lehetőségei.
- Nappali ellátás – idősek klubja, napközbeni közösségi gondozás.

Szakosított ellátás – bentlakásos intézmény

A településen működik a Gondozási Központ – Idősek Otthona Nagymaros, amely tartós bentlakásos intézményi elhelyezést biztosít az időskorúak számára (cím: 2626 Nagymaros, Vasút u. 6.).

Az intézmény 12 férőhelyes, és általános szintű ápolást-gondozást nyújt, beleértve a napi háromszori étkeztést, gyógyszer- és kötszerellátást, tisztálkodási segédeszközöket, a mozgásterápiát és mentálhigiénés foglalkoztatást is.

Az intézmény célja az időskorúak életminőségének javítása, és az otthonról való kiszakadás minimalizálása.

Partnerintézmény

E mellett a Szent Lőrinc Szociális Szolgáltató (cím: 2626 Nagymaros, Dózsa Gy. út 5.) is jelentős szerepet vállal a helyi ellátórendszerben: étkeztetés, házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás és otthoni szakápolás formájában nyújt szolgáltatásokat Nagymaroson és térségében.

Összegzés

Összességében elmondható, hogy Nagymaroson a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés megfelelően biztosított, mind az alapszolgáltatások, mind a bentlakásos intézményi ellátás tekintetében. Az önkormányzat és az együttműködő szolgáltatók (pl. Szent Lőrinc Szolgáltató) közösen segítik, hogy a rászoruló idősek és gondozásra szorulóknak minél közelebb, helyben vehessék igénybe az ellátást.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A rendőrség gyakran szervez iskolai és közösségi prevenciós programokat a káros szenvedélyekről és viselkedésről, ideértve a droghasználat elleni tájékoztatást.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzat szolgáltatásaiban a településen élőkre nem jellemző, hogy hátrányosan megkülönböztetnének bárkit.

j) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Fogyatékkal élőknek parkoló hely biztosítása, szociális támogatások.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.
2024	n.a.
Forrás: Önkormányzati adat	

Tábla:3.6.2.

Nincs adat.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

Nagymaroson élénk és sokszínű közösségi élet jellemző, amely a település egyik legfontosabb értéke. A város közösségi és kulturális programjai az önkormányzat, a művelődési ház, iskola és óvoda, az egyházak és a civil szervezetek együttműködésében valósulnak meg.

Az önkormányzat rendszeresen szervez kulturális, művészeti és közösségépítő eseményeket, mint például a Kittenberger Kálmán Nap, a Borünnepe, a Csipős Fesztivál, valamint különböző tematikus előadások és kiállítások. Ezek nemcsak a város lakóit, hanem a környező települések érdeklődőit is vonzzák.

A városban több mint 30 aktív civil szervezet működik, amelyek a sport, a kultúra, a hagyományörzés, a környezetvédelem, a szociális segítségnyújtás és a hitközösségi élet területén tevékenykednek. A civil közösségek tevékenysége jelentősen hozzájárul a település társadalmi kohéziójához és a lakosság önszerveződő közösségi életéhez.

Külön kiemelendő a Nagymarosi Római Katolikus Egyházközség és más felekezeti közösségek közösségépítő és karitatív szerepe. Az egyházak rendszeresen szerveznek közösségi eseményeket, játékonysági akciókat, ifjúsági programokat, zenei és kulturális rendezvényeket, amelyek szintén erősítik a helyi összetartozást.

A Nagymarosi Termelői Piac – amely szombatonként várja a látogatókat a Fő téren – a környék egyik legnépszerűbb és legelismertebb helyi piaca. A város lakói mellett számos látogató érkezik ide a Dunakanyarból, hogy helyi és környékbeli őstermelők, kézművesek és kistermelők friss, minőségi termékeit vásárolja meg. A piac nemcsak a helyi gazdaságot támogatja, hanem fontos közösségi találkozóhely is.

A városban a közösségi kommunikáció fórumai jól kiépítettek és többszornásak:

- helyi újság,
- önkormányzati közmeghallgatás, lakossági fórum,
- képviselő-testületi ülések,
- önkormányzati és civil közösségi oldalak,
- honlap (nagymaros.hu),
- internetes levelezési felületek, Facebook,
- nyomtatott információs anyagok, szórólapok és plakátok.

A város közösségi élete a lakosság aktivitásán, a civil összefogáson és a partnerségen alapul. Nagymaros példája jól mutatja, hogy egy kisvárosi közösségben az önkormányzati, egyházi és civil szereplők együttműködése képes erős, befogadó és egymást segítő társadalmi hálót létrehozni.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2022)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	17 495	2
Forrás: TelR, KSH Tstar			

Tábla:3.7.1.

Városunkban egy tornaterem található az alsó iskolában. Sportpályával rendelkezik, ami fontos közösségi és esélyteremtő infrastruktúrát jelent. A könyvtári ellátottság biztosított (1 feladatellátási hely), valamint 1 közművelődési intézmény működik a városban. Összességében

elmondható, hogy a kulturális és sportinfrastruktúra jelen van, ugyanakkor az intézményi feltételek fejlesztése – különösen a köznevelési infrastruktúra területén.

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Nem jellemző, Rendőrségi és Városőrségi jelenlét folyamatos.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Nagymaroson a közösségi összefogás és a szolidaritás kultúrája erős, a város lakói rendszeresen részt vesznek adományozási és önkéntes kezdeményezésekben. A segítségnyújtásnak több formája alakult ki, melyek mögött elsősorban civil, egyházi és önkormányzati együttműködés áll.

A Nagymarosi Egyházközségi Karitás meghatározó szerepet tölt be a helyi szociális segítségnyújtásban. A szervezet „Ruhás kuckó” néven működtet gyűjtőhelyet, ahová a lakosok elhelyezhetik jó állapotú, de már nem használt ruháikat és cipőiket. A Karitás önkéntesei gondoskodnak arról, hogy ezek a felajánlások a megfelelő rászorulókhhoz jussanak el. Emellett műszaki cikkek és bútorok újrahasznosításával, eljuttatásával is segítik a nehéz helyzetben lévő családokat.

A környezettudatosság és közösségi felelősségvállalás jegyében a város évente legalább egy alkalommal megszervezi a Nagymarosi Tavaszi Nagytakarítás elnevezésű akciót, amelyben önkéntes lakosok, iskolai csoportok és civil szervezetek közösen tisztítják meg a közterületeket és a Duna-partot. Az akció egyre több résztvevőt vonz, és fontos közösségformáló eseménnyé vált.

Összességében elmondható, hogy Nagymaroson az önkéntesség, az adományozás és a társadalmi felelősségvállalás erős hagyományokra épül. A város lakói a mindennapokban és a rendkívüli helyzetekben egyaránt képesek összefogni és segíteni egymáson, ami a közösség egyik legfontosabb értéke. Pl.: árvízi védekezés.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nagymaros kulturális sokszínűségét meghatározó módon gazdagítja a városban élő német nemzetiségi közösség, amelynek jelenléte történelmi gyökerekkel bír, és máig aktív szerepet vállal a helyi közösségi és kulturális életben. A német nemzetiségi identitás megőrzése és továbbadása hozzájárul a település kulturális értékeinek megőrzéséhez, valamint az egymást tisztelő, befogadó helyi társadalom erősítéséhez. Erre kialakított Sváb Tájház folyamatosan fogad vendégeket, látogatókat.

A kulturális identitás megőrzésének lehetőségei közé tartozik:

- a német nemzetiségi hagyományok és értékek bemutatása helyi rendezvényeken, városi ünnepségeken és közösségi eseményeken;
- a nemzetiségi nyelv és kultúra megismertetése az oktatási-nevelési intézményekben, különös tekintettel a gyermek- és ifjúsági korosztályra;
- együttműködés a helyi intézményekkel, civil szervezetekkel és egyházakkal a közösségi programok megvalósítása érdekében;
- a nemzetiségi önkormányzat működésének és programjainak önkormányzati támogatása;

Nagymaros Város Önkormányzata elkötelezett amellett, hogy a német nemzetiségi közösség kulturális identitásának megőrzését támogassa, elősegítse a generációk közötti tudásátadást, valamint biztosítsa az esélyegyenlőség és a kulturális sokszínűség érvényesülését a település közösségi életében.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Karitás (Szent Rókus Karitás Csoport)

A helyi katolikus egyházhoz kapcsolódó karitatív önszerveződés, mely több mint 30 éve működik Nagymaroson. Fő célja a rászorulókat támogatása, adománygyűjtés, közösségi segítő tevékenység és kapcsolattartás a helyi családsegítő szolgálattal.

Jellemzői:

- Anyagi és természetbeni segítségnyújtás;
- Közösségi programok, lelki és szociális támogatás;
- Önkéntesek bevonása a működésbe;

Városőrség Nagymarosi Polgárőrség

Lakossági önszerveződésű biztonsági és közösségi csoport, amely a közrend és a helyi közbiztonság támogatását végzi önkéntes alapon. A polgárőr szervezet rendszeresen végez őrszolgálatot, segíti a rendezvények biztosítását és erősíti a helyi együttműködést.

Nagymarosi Borbarátok Köre

Civil egyesület, amely a helyi borászati hagyományokat, kapcsolatrendszert és gasztronómiai kultúrát ápolja. Rendezvényeket és borkóstolókat szervez, valamint kapcsolatokat épít más borvidékekkel.

Nagymarosi Önkéntes Tűzoltó Egyesület

A Nagymarosi Önkéntes Tűzoltó Egyesület meghatározó szerepet tölt be a település biztonságának megőrzésében és a helyi közösség védelmében. Az egyesület tagjai önkéntes alapon, magas szintű szakmai felkészültséggel vesznek részt tűzesetek, műszaki mentések, valamint vis maior helyzetek kezelésében, szorosan együttműködve a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel. Tevékenységük nemcsak a gyors és hatékony beavatkozásokban, hanem a lakosság felkészítésében, megelőző szemléletformálásban és közösségi programokban is megjelenik, hozzájárulva Nagymaros élhető és biztonságos működéséhez.

További helyi önszerveződő csoportok és közösségek (intézményeken keresztül vagy ott működve):

A Művelődési Ház rendszeresen biztosít helyet és lehetőséget különféle kluboknak és közösségi csoportoknak (pl. kórusok, táncgyűttesek, gyermek és felnőtt közösségi programok), amelyek mind a helyi kulturális és közösségi életet erősítik.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Cigány Nemzetiségi Önkormányzat megszűnt. 2010-ben volt utoljára Cigány Nemzetiségi Önkormányzat választás.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Rászorulóok segítése, élelmiszersegélyre rászoruló ember.	A támogatás valóban élelmiszerként valósuljon meg (Karitászt)
Sok a kisnyugdíjból élő a városban.	Települési támogatás, krízistámogatás, átmeneti támogatás.
Roma tanulók alacsony iskolai teljesítménye, lemorzsolódás veszélye.	- Egészségmegőrző és prevenciós programok szervezése, különös tekintettel a gyermekekre és az idősebb korosztályra. - TOP_PLUSZ-3.1.3-23-PT1-2024-00075/Helyi humán fejlesztések Nagymaroson

Településünkön a roma lét nem azonos a mélyszegénységgel. A roma lakosság legalább fele átlagos életszínvonalon él, és a hátrányosabb helyzetűek körében sem a mélyszegénység a legjellemzőbb állapot.

A mai roma családok és fiatalok identitásfelfogása is átalakulóban van: a roma zene, tánc és hagyományos kulturális elemek mellett egyre inkább megjelennek modern, globális hatások, például az amerikai afroamerikai kultúra mintaként való követése.

A településen élő roma közösség esetében a legfontosabb feladat a roma identitás megerősítése, a meglévő kulturális értékek felszínre hozása, valamint a cigányság öntevékenységeinek és közösségi szerepvállalásának ösztönzése. Ebben kiemelt szerepe van az örömdetesen növekvő számú roma értelmiségnek, akik példát mutathatnak és közvetítő szerepet tölthetnek be a közösség és az intézményrendszer között.

A munkaerőpiaci integráció területén is pozitív tendenciák figyelhetők meg: a helyi vendéglátóipari vállalkozások közül több roma munkavállalókat is foglalkoztat, továbbá a roma lakosság körében megjelent az önálló vállalkozói lét is, egyesek saját vendéglátó- vagy szolgáltató vállalkozást működtetnek. Mindez hozzájárul a társadalmi elfogadottság erősödéséhez és a település gazdasági életébe való aktív bekapcsolódáshoz.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2. számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2 584	2 627	5211	49,59%	50,41%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	172			3,30%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	469	398	867	9,00%	7,64%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	101	87	188	1,94%	1,67%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

Tábla: 4.1.

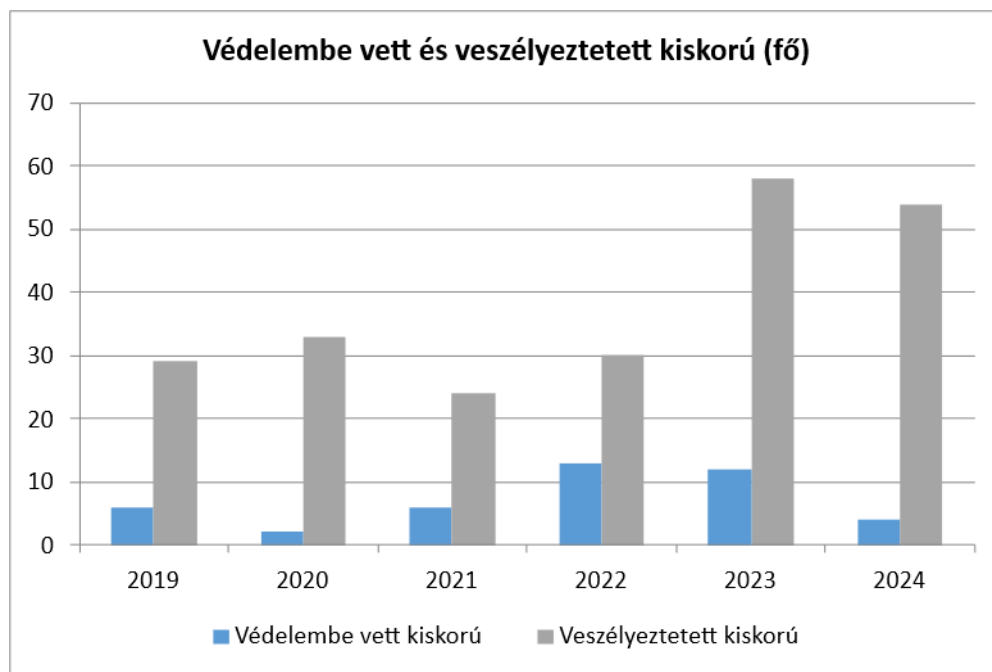
Nagymaros állandó népessége 5 311 fő, amelyen belül a 0–14 éves korosztály létszáma 867 fő, míg a 15–17 évesek száma 188 fő. A 0–14 évesek aránya a teljes népességen belül 16,3%, a 15–17 éveseké további 3,6%, így a gyermekkorú népesség összesen közel 20%-ot tesz ki. A nemek aránya a teljes népességben kiegyensúlyozott (49,59% férfi, 50,41% nő), a fiatal korcsoportokban enyhe nemi arányeltérés figyelhető meg.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2019	6	29
2020	2	33
2021	6	24
2022	13	30
2023	12	58
2024	4	54
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

Tábla:4.1.1.

A védelembe vett gyermekek száma 2022 és 2023-ban a legmagasabb.
A veszélyeztetett kiskorúak száma 2023- ban megugrott a törvényi jogszabály szigorította a jelzőrendszert.

Amennyiben a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével nem tudja vagy nem kívánja megszüntetni, ugyanakkor megalapozottan feltételezhető, hogy megfelelő segítséggel a gyermek fejlődése családi környezetben biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. A védelembe vételre a gyermekjóléti szolgálat javaslata alapján, illetve hatósági jelzés esetén is sor kerülhet.

A védelembe vétellel egyidejűleg a gyámhatóság a gyermek részére családgondozót rendel ki, intézkedik a veszélyeztetettség okainak megszüntetése érdekében, és támogatja a szülői nevelési funkciók megerősítését.

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet megállapítását a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) szabályozza. A szabályozás célja a gyermekek esélyeinek növelése, társadalmi beilleszkedésük elősegítése koragyermekkoról fiatal felnőttkorig.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, akinél az alábbi körülmények közül legalább egy fennáll:

- a szülő vagy gyám legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy gyám alacsony foglalkoztatottságú,
- a gyermek elégtelen lakáskörülmények között él.

Halmazottan hátrányos helyzetű az a gyermek, akinél a fenti körülmények közül legalább kettő egyidejűleg fennáll, továbbá a nevelésbe vett gyermekek és az utógondozói ellátásban részesülő, tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőttek.

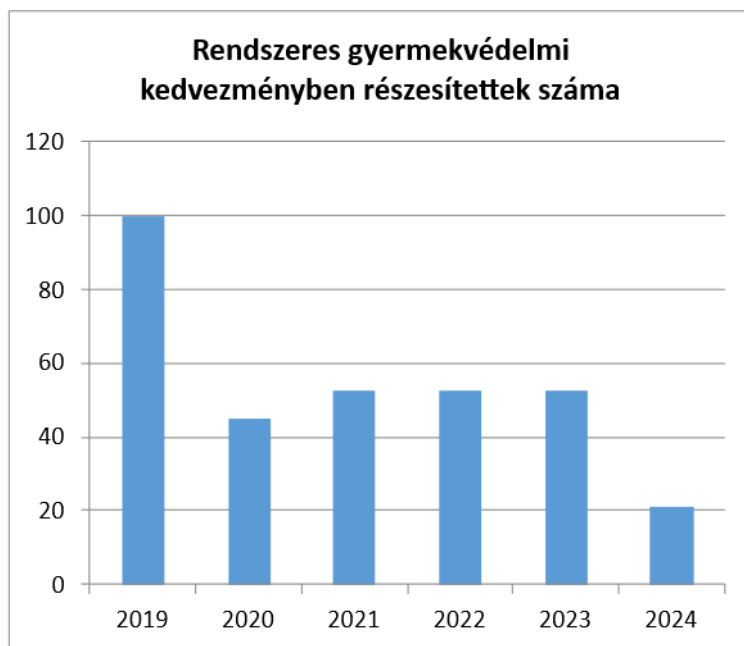
A jegyző a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításával egyidejűleg – kérelemre – dönt a hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzet fennállásáról. A státusz megállapítása nem érinti a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó jogosultságokat, így különösen az ingyenes gyermekétkeztetést, a tankönyvellátást és az egyéb kapcsolódó juttatásokat.

a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2019	100
2020	45
2021	53
2022	53
2023	53
2024	21
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok	

Tábla:4.1.2.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma csökken. A rendelet kell felülvizsgálni, mert az egy főre jutó jövedelem határa nagyon alacsonyan, így kevesen részesülnek kedvezményben.

b) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;
Pénzbeli támogatás évente két alkalommal: augusztus és november 1-én.

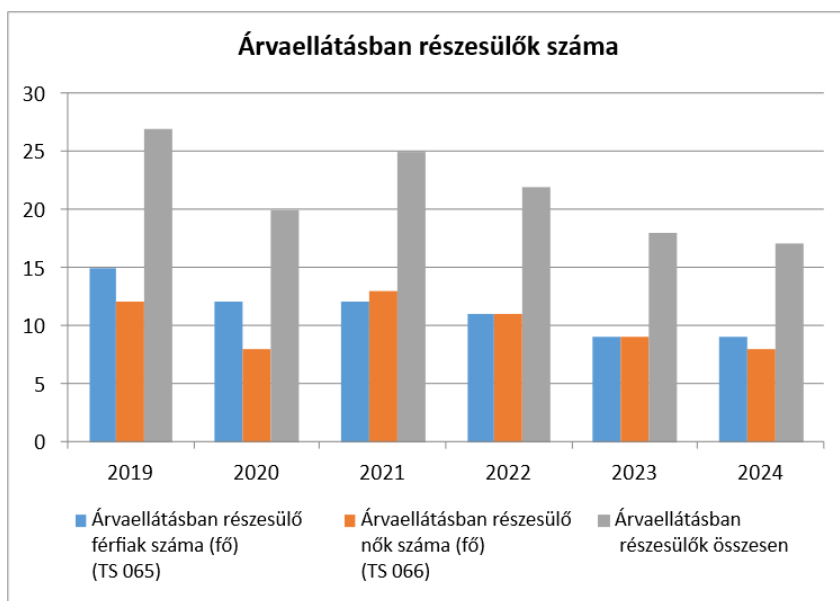
4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2019	15	12	27
2020	12	8	20
2021	12	13	25
2022	11	11	22
2023	9	9	18
2024	9	8	17

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla: 4.1.3.

Nagymaroson az árvaeállításban részesülők száma 2019 és 2024 között összességében csökkenő tendenciát mutat (27 főről 17 főre), ami mérséklődő érintettséget jelez. A nemek szerinti megoszlás az évek többségében kiegyensúlyozott, jelentős nemi aránytalanság nem figyelhető meg. A tendencia alapján a célcsoport létszáma alacsony és fokozatosan csökken, ugyanakkor

továbbra is indokolt a gyermeküket egyedül nevelő, illetve árvaellátásban érintett családok támogatása.

c) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. Sok gyermek nem jut megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért különösen fontos az önkormányzat által működtetett intézményekben történő közétkeztetés.

Nagymaroson működik közétkeztetés, ahol a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermekek térítésmentesen étkezhettek.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla:4.1.4.

Iskola kezdési támogatás az első osztályt megkezdő gyermekek részére, 2025-ben ez 20,000,-Ft volt.

d) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Iskolába jár három Ukrán testvérgyermek.

e) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Az Önkormányzat ilyen jellegű gyermekről nem tud.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nincs telep, vagy szegregált lakókörnyezet, a külterületen beköltöző családok megoldják gyermekeit iskolába, óvodába járását.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó. A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalja magába.

A veszélyeztetettség oka még a család szétesése is, mely gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka a válás, a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapiiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A legsúlyosabb veszélyeztetettségi ok az elhanyagolás (gyermek magára hagyása) és a bántalmazás. Azonban jelei sokszor nem egyértelműek. A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Az elmúlt években érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Okai a családi nevelés hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya.

Egyre gyakoribb a pszichológiai, pszichiátriai betegségük miatt rendszeresen gyógyszerrel fogasztó kisgyermekek.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet tölt be a jelzőrendszer. A gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. A veszélyeztetettségre vonatkozó legtöbb jelzés általános és középiskolából érkezik, nagyrészt az igazolatlan hiányzásokról szól.

A jelzőrendszer tagjai együttműködnek, egymást kölcsönösen tájékoztatják.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Nagymaroson védőnői ellátás biztosított, két védőnő látja el feladatát.

Legfontosabb feladataik:

- nővédelem, ezen belül: családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, anyaságra való felkészülés segítése, lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel.
- várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint,
- gyermekágyas anyák gondozása keretében segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban,
- 0-6 éves korú gyermekek gondozása, a családban, a tanácsadóban és a nevelési/oktatási intézményben,
- óvodában a védőnői feladatok végzése,
- oktatási intézményben a tanulók ellátása a külön jogszabályban foglaltak szerint;
- családgondozás keretében segítségnyújtás a helyes életvitelhez, a harmonikus családi környezet kialakításához;
- gyermekjóléti szolgálat és a háziorvos értesítése, ill. hatósági eljárás kezdeményezése a gyermek bántalmazása, elhanyagolása esetén.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Városunkban 1 házi gyermekorvosi praxis működik, amely biztosítja a gyermekek egészségügyi szűrését. Az óvodákban, általános iskolákban zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2019	2	n.a.	-
2020	2	n.a.	-
2021	2	n.a.	-
2022	2	n.a.	-
2023	0	n.a.	-
2024	2	n.a.	-

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla:4.3.1.

Városunkban 2 védőnői állás van betöltve. 2023-ban helyettesítéssel lett megoldva az védőnői szolgálat.

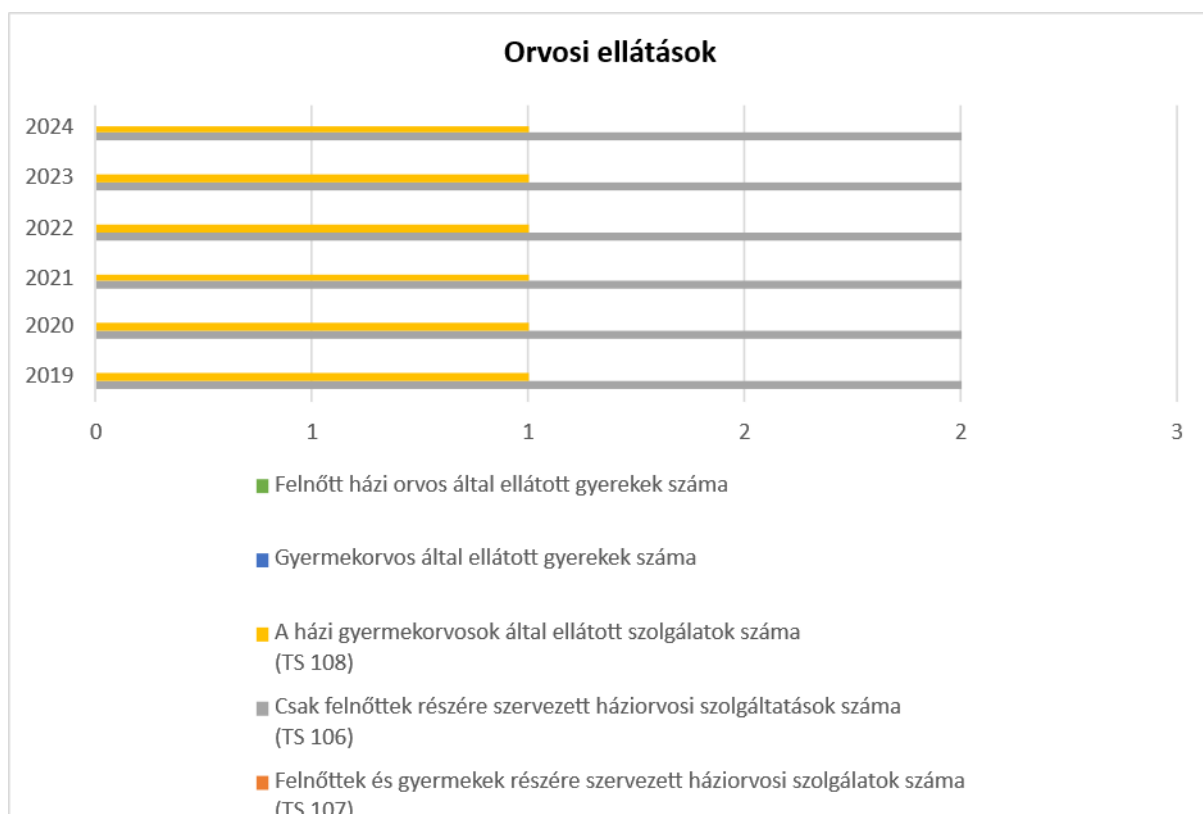
b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
19	0	2	1	n.a.	n.a.
20	0	2	1	n.a.	n.a.
21	0	2	1	n.a.	n.a.
22	0	2	1	n.a.	n.a.
23	0	2	1	n.a.	n.a.
24	0	2	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla:4.3.2.

Nagymaroson 2 felnőtt háziiorvosi szolgálat, 1 gyermekorvosi szolgálat és egy fogorvos van.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi – szociális - oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A városunkban korai életkorra specializálódó szűrés, fejlesztés működik, ezen felül gyógypedagógiai tanácsadás is folyik a különböző fogyatékkal élő gyermekek és szüleik részére, a gyermek 0-6 éves koráig.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint számára a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- a szabadidős programok szervezése,

- a hivatalos ügyek intézésének segítése.

Gyermekjóléti szolgáltatást a Szobi Járási Család- és Gyermekjóléti Központ, Szobon végzik, Nagymaroson kihelyezett családsegítő munkatárs érhető el.

A jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek részére nyújt családgondozást, közreműködik a védelembe vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Nagymaros városában a gyermekek napközbeni ellátása integrált formában valósul meg: a bölcsődei ellátás az óvodai intézményen belül működik. Ez a szervezeti megoldás elősegíti a kisgyermek életkori sajátosságaihoz igazodó, biztonságos és folyamatos gondozást-nevelést, valamint támogatja a bölcsődéből az óvodába történő zökkenőmentes átmenetet. Az integrált intézményi működés hozzájárul a hatékony erőforrás-felhasználáshoz, a szakmai együttműködés erősítéséhez és az egységes pedagógiai szemlélet érvényesítéséhez. Az ellátás minden család számára hozzáférhető, különös figyelemmel a hátrányos helyzetű, valamint speciális szükségletű gyermekekre, ezáltal támogatva az esélyegyenlőség érvényesülését és a korai hátrányok csökkentését. A fenntartó önkormányzat kiemelt célja a szolgáltatás minőségének folyamatos megőrzése és fejlesztése, valamint a szülők munkaerőpiaci részvételének elősegítése.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés		

Tábla:4.3.3.a)

Bölcsődei csoport van az óvoda intézményében.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	14	14	0	0	0	0
2020	0	0	14	11	0	0	0	0
2021	0	0	14	13	0	0	0	0
2022	0	0	14	14	0	0	0	0
2023	0	0	14	13	0	0	0	0
2024	0	0	7	4	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

Tábla: 4.3.3. b)

Mosoly Család- és Gyermejjóléti Szolgálat, Családi Bölcsőde megszűnt, az óvoda vette át a bölcsődei csoportot.

f) gyermekvédelem;

Gyermekevédelmi szakellátás – gyermekotthon, különleges gyermekotthon, lakásotthon, nevelőszülői hálózat, speciális gyermekotthon, – nem működik a városban, ezért problémát jelent, hogy a családjukból kikerülő nagymarosi gyermekek a településtől 200 km-re kerülnek, így a szülő a gyermekével nem tud rendszeresen kapcsolatot tartani, ezáltal esélytelen a gyermek családba való visszakerülése.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben a Gyermejjóléti Szolgálat tud segítséget nyújtani, de elhelyezést – átmeneti otthont – azonban nem tud biztosítani.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A városban több egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programok vannak. Sportolási lehetőséget az iskola is biztosít, de egyesületek – kajak és futball – által is lehetőség van sportolásra.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

Városunkban óvodás, iskolás gyerekek részére közétkeztetés működik, de hétfégi és szünidei gyermekétkeztetés nem megoldott. Ingyenes tankönyvet a törvény által meghatározott esetekben kapnak a gyermekek.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nincs adat.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs adat.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Nincs adat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében van megszervezve. Városunkban működik Pedagógiai Szakszolgálat, ahol gyógypedagógusok biztosítják a gyermekek fejlesztését.

A fogyatékossgal élő gyermekek részére városunk nem tud biztosítani fejlesztésének megfelelő oktatási intézményt, azonban a város biztosítja ezeknek a gyerekek intézménybe való bejutását.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A pedagógiai szakszolgálat évek óta ellátja és a felmerülő igényeket kielégíti az ellátásnak ezen a területén (BTM-es tanulók ellátása a SNI tanulók fejlesztése, pályaválasztás).

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2019	195	4	2,05
2020	182	3	1,65
2021	171	2	1,17
2022	178	3	1,69
2023	185	3	1,62
2024	185	2	1,08

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla:4.4.-es 4 db tábla

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma minimális.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
!019	n.a.	14	4,05
!020	n.a.	8	2,37
!021	n.a.	10	2,79
!022	n.a.	4	1,17
!023	n.a.	5	1,46
!024	n.a.	3	0,87
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés			

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma csökkenő számot mutat.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanuló számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
!19	0	0	0	0	0	0
!20	0	0	0	0	0	0
!21	0	0	0	0	0	0
!22	0	0	0	0	0	0
!23	0	0	0	0	0	0
!24	0	0	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar						

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű középiskolai tanulók száma nem ismert.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2019	41	2
2020	22	1
2021	25	1
2022	31	1
2023	11	1
2024	11	2

Forrás: TelR, KSH Tstar

A megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma csökkenő. A megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma az évek alatt minimális.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Nagymaroson ebben a tanévben óvodában két logopédus, egy gyógypedagógus dolgozik, iskolában fejlesztő tevékenységet végez két gyógypedagógus, valamint dolgozik egy iskolapszichológus.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	n.a.	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	n.a.	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	n.a.	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	n.a.	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	n.a.	n.a.
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	n.a.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	n.a.	n.a.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	n.a.	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	n.a.	n.a.
Dajka/gonozónő	n.a.	n.a.
Kisegítő személyzet	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Tábla:4.4.1.

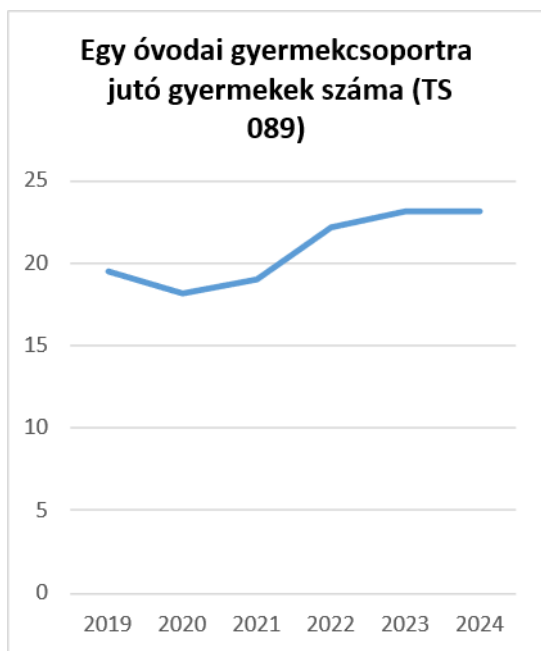
Nincs adat.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
9	n.a.	10	275	3	195	0	0	20
0	n.a.	10	275	3	182	0	0	18
1	n.a.	9	275	3	171	0	0	19
2	n.a.	8	275	3	178	0	0	22
3	n.a.	8	250	3	185	0	0	23
4	n.a.	8	250	3	185	0	0	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Tábla: 4.4.2.

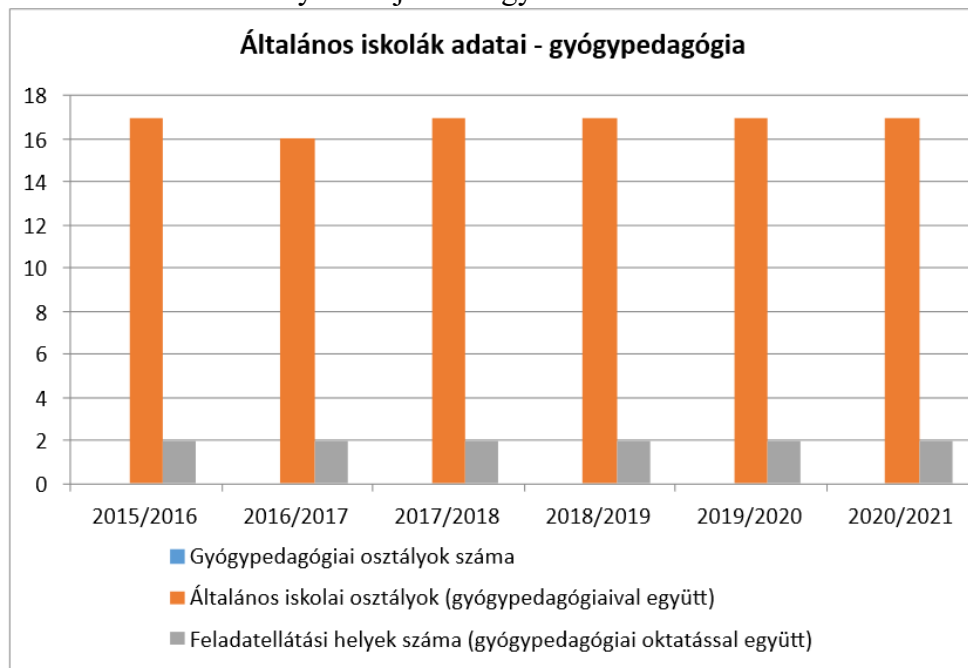
Az óvodai nevelés kapacitását, a gyermeklétszámot és a speciális nevelést igénylő (SNI) gyermekek ellátását mutatja évekre bontva. Fontos, hogy minden gyermek számára biztosított legyen a férőhely és a megfelelő pedagógiai ellátás, különösen az SNI gyermekek esetében, valamint a csoportok mérete és a telephelyek eloszlása támogassa az esélyegyenlőséget.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
019	0	17	2	20,35	1,45
020	0	16	2	21,13	1,78
021	0	17	2	21,06	2,23
022	0	17	2	20,18	2,04
023	0	17	2	20,18	1,75
024	0	17	2	20,29	2,61
Forrás: TelR, KSH Tstar					

Tábla: 4.4.4.

Nagymaroson az általános iskolai osztályok száma stabilan 10 körül mozog az elmúlt években, ebből 2 osztály részesül gyógypedagógiai oktatásban, ami az összes tanulóra vetítve körülbelül 7–8%-ot jelent. Az adatok azt mutatják, hogy a gyógypedagógiai ellátás folyamatos és a településen minden évben biztosított, az osztályok száma és az ellátott tanulók aránya érdemben nem változott. Ez stabil oktatási környezetet jelez Nagymaros tekintetében.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2019	32
2020	44
2021	39
2022	51
2023	37
2024	42
Forrás: TeIR, KSH Tstar	

Tábla: 4.4.5.

Nagymaroson az utóbbi években az 8. évfolyamot eredményesen befejező tanulók száma ingadozik, 32 főtől 49 főig terjed. Ez arra utal, hogy bár a tanulói létszám éves szinten változik, az iskolai teljesítmény stabil, a legtöbb évben a tanulók többsége sikeresen zárja a nyolcadik osztályt. A 2022/23-as tanév enyhe visszaesése (37 fő).

4. kép Forrás: nagymarosiiskola.hu

A Nagymarosi Kittenberger Kálmán Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola esélyegyenlőségi helyzetképe:

Iskolánk 8 évfolyamos 4 + 4 tagolású általános iskola, 1914 óta működik, 1986-tól német nemzetiségi nyelvet oktató iskolaként. 1999/2000-es tanévtől indult be az alapfokú művészetoktatás, a zeneiskolai, a tánc és az alapfokú képzőművészeti képzés az iskola keretein belül, választható formában.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nincs adat.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések;

Nincs adat.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

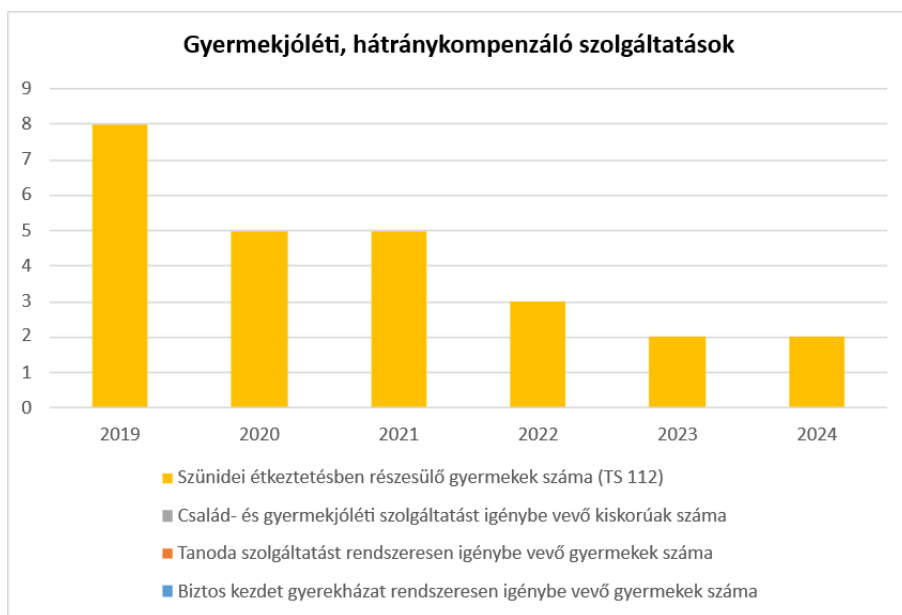
Nincs adat.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	n.a.	n.a.	n.a.	8
2020	n.a.	n.a.	n.a.	5
2021	n.a.	n.a.	n.a.	5
2022	n.a.	n.a.	n.a.	3
2023	n.a.	n.a.	n.a.	2
2024	n.a.	n.a.	n.a.	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Tábla: 4.4.6.

Szünidei étkezésben részesülő gyermekek száma csökkenő. 2023-tól két testvér igényelt szünidei étkezést.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekek szociális izolációja, korlátozott közösségi részvétel	Szabadidős, sport- és művészeti klubok, közösségi foglalkozások, táborok és önkéntes programok rendszeres szervezése az iskola, az önkormányzat és civil szervezetek együttműködésében.
Magatartási problémák, tanulmányi lemaradás, szociális integráció hiánya	Iskolapszichológus és fejlesztő pedagógus bevonása, egyéni fejlesztési tervek alkalmazása, a Pedagógiai Szakszolgálattal történő szoros szakmai együttműködés. TOP_PLUSZ-2.1.1-21-PT1/2022-00026/Felső iskola önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése.
Gyermekek alacsony aktivitása, szabadidős programokban való részvétel hiánya	Sport- és közösségi programok, klubok, táborok, mentorprogramok szervezése; sportegyesületek (pl. Nagymaros SE, Nagymaros FC) bevonása az aktív részvétel ösztönzésére. TOP_PLUSZ-3.1.3-23-PT1-2024-00075/Helyi humán fejlesztések Nagymaroson.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Nagymaros településen a nők foglalkoztatási helyzete összességében kedvező képet mutat, ugyanakkor az esélyegyenlőség szempontjából továbbra is azonosíthatók olyan tényezők, amelyek befolyásolják a nők munkaerőpiaci részvételét. A nők jelentős része aktív szerepet vállal a helyi és térségi munkaerőpiacon, jellemzően a szolgáltatási, kereskedelmi, oktatási, egészségügyi és közigazgatási szektorban. A munkanélküliség a nők körében alacsony, azonban bizonyos élethelyzetek – különösen a gyermekvállalás időszaka, az egyedülálló szülői státusz, illetve az alacsonyabb iskolai végzettség – növelhetik a munkaerőpiacról való átmeneti kiszorulás kockázatát.

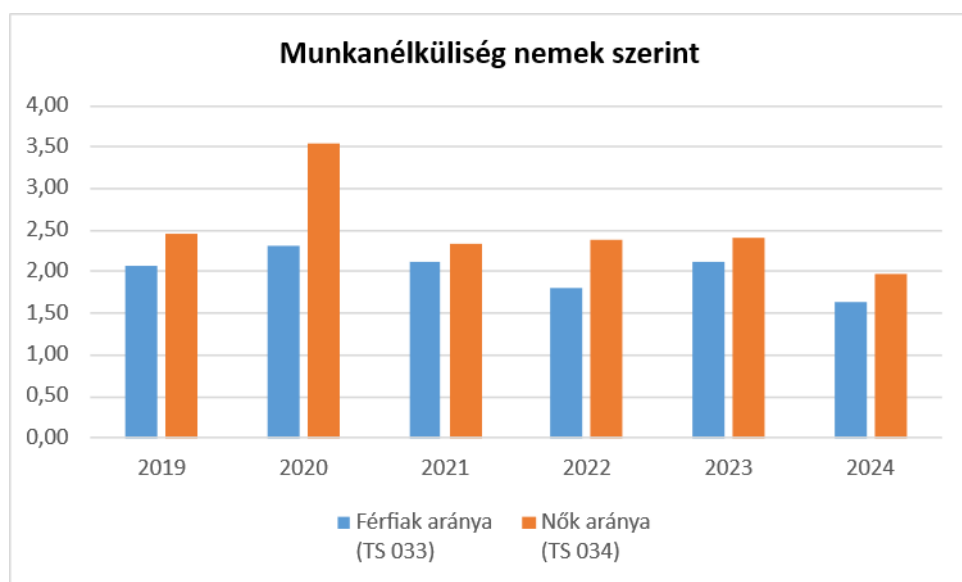
A kisgyermekes nők foglalkoztatását elsősorban a gyermekek napközbeni ellátásának elérhetősége és rugalmassága befolyásolja. A településen működő, óvodán belül integrált bölcsődei ellátás hozzájárul a nők munkába történő visszatérésének elősegítéséhez, ugyanakkor a férőhelyek korlátozott száma időszakosan nehézséget jelenthet. A részmunkaidős, rugalmas foglalkoztatási formák helyben korlátozottan érhetők el, ami szintén hatással van a nők gazdasági önállóságára.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2019	2,07	2,45	2,26%
2020	2,32	3,54	2,93%
2021	2,12	2,33	2,23%
2022	1,81	2,39	2,10%
2023	2,12	2,4	2,26%
2024	1,64	1,97	1,81%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla:5.1.1.

Nagymaros tekintetében a munkanélküliségi ráta az elmúlt években viszonylag alacsony szinten mozgott, 2019 és 2024 között összességében 2,26%-ról 1,81%-ra csökkent. A nők körében a ráta általában magasabb volt, bár 2024-re mindkét nem esetében jelentős csökkenés látható, ami a helyi munkaerőpiac stabilitását és a foglalkoztatási lehetőségek javulását tükrözi.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	53,42	53,85
2020	54,26	58,82
2021	65,28	55,32
2022	47,06	56,25
2023	58,9	53,49
2024	51,72	53,33

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 5.1.2.

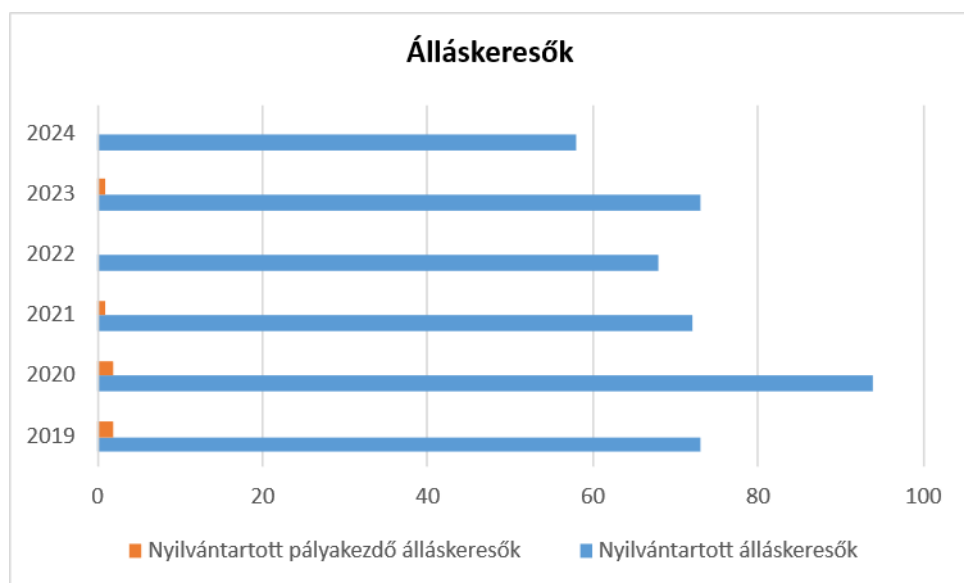
Nagymaros esetében a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált álláskereső aránya az elmúlt években ingadozó képet mutat: 2019-ben 53,4% volt, 2021-ben kiemelkedően 65,3%-ra nőtt, majd 2024-re 51,7%-ra csökkent. A nők aránya a hosszabb ideje állást keresők között jellemzően 53–58% között mozgott, ami azt jelzi, hogy a tartós munkanélküliség a nőket kissé nagyobb arányban érinti. Az adatok alapján a tartós munkanélküliség csökkenése 2024-re javuló tendenciát mutat a korábbi évekhez képest.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2019	73	2
2020	94	2
2021	72	1
2022	68	0
2023	73	1
2024	58	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Tábla: 5.1.3.

A pályakezdő álláskeresők száma az elmúlt években nagyon alacsony volt, 2019 és 2024 között jellemzően 0–2 fő között mozgott. Ez azt jelzi, hogy a helyi munkaerőpiacon a fiatalok könnyen találnak munkát, vagy a pályakezdők nagy része más településeken helyezkedik el. Összességében a számok stabil, kedvező helyzetet mutatnak a fiatal munkavállalók körében.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
Nincs ilyen jellegű képzési programok.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Általánosságban elmondható, hogy helyben csak igen kevés munkalehetőség van. Kevés az olyan vállalkozó, aki számottevő munkaerőt tudna foglalkoztatni. A lakosok számottevő része a környező városokban talál munkát (Vác, Dunakeszi, Budapest), s ingázik munkahelyére. A közmunkaprogram keretében foglalkoztatnak nehezebb körülmények között élő személyeket. Az alacsony végzettséggel rendelkező személyeknek meglehetősen csekély esélyük van a folyamatos, hosszú távú elhelyezkedésre.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Hátrányos megkülönböztetés a közintézményekben (óvoda, általános iskola, művelődési ház) foglalkoztatás területén nem mutatható ki.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Nagymaros településen a munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését elsősorban a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményrendszer támogatja. A bölcsődei ellátás az

óvodai intézményen belül, integrált formában működik, amely elősegíti a kisgyermekes szülők – különösen az édesanyák – munkaerőpiacra történő visszatérését, valamint biztosítja a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodó, folyamatos ellátást. Az óvodai férőhelyek alapvetően kielégítik a helyi igényeket, ugyanakkor a bölcsődei férőhelyek száma korlátozott, ami időszakosan férőhelyhiányt eredményezhet.

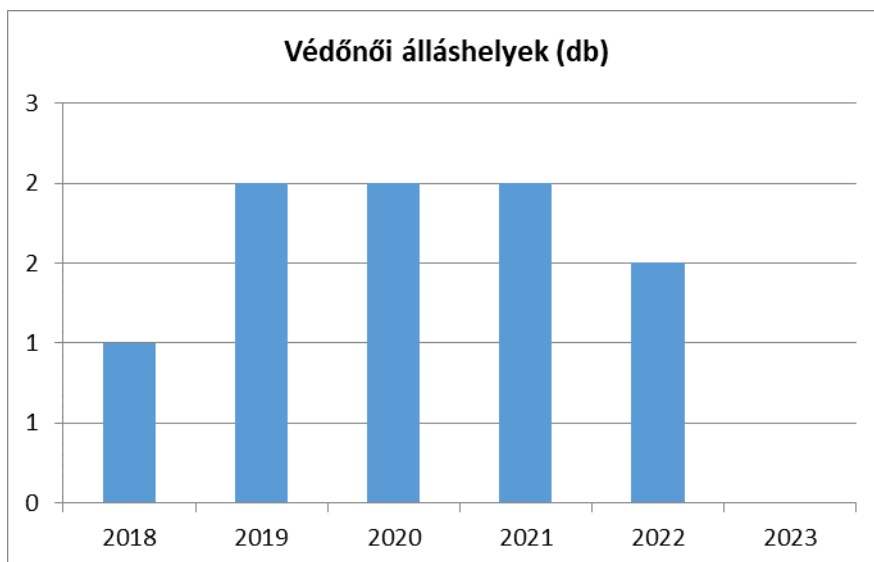
A településen családi napközi jelenleg nem működik, így a kisgyermekes családok számára az intézményes ellátás választási lehetőségei korlátozottak. A munkarendekhez igazodó, rugalmas nyitvatartás iránti igény egyre erőteljesebben jelenik meg, különösen az ingázó szülők körében.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2019	2	n.a.	-
2020	2	n.a.	-
2021	2	n.a.	-
2022	1,5	n.a.	-
2023	0	n.a.	-
2024	2	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla: 5.2.1.

A védőnői ellátottsága az elmúlt években ingadozó képet mutat: 2019–2021 között két álláshely volt betöltve, 2022-re 1,5-re csökkent, 2023-ban pedig átmenetileg nem volt betöltött állás. 2024-re a helyzet normalizálódott, és ismét két védőnői állás van betöltve. Az adatok alapján a városban a gyermekek egészségügyi alapellátása kapcsán rövid távon előfordulhatnak átmeneti hiányok, de a stabilizáció jelei láthatók.

2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatb

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.
2024	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Tábla: 5.2.2.a)

Nincs adat

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	14	14	0	0	0	0
2020	0	0	14	11	0	0	0	0
2021	0	0	14	13	0	0	0	0
2022	0	0	14	14	0	0	0	0
2023	0	0	14	13	0	0	0	0
2024	0	0	7	4	0	0	0	0
Forrás: TelR, KSH Tstar								

Tábla: 5.2.2. b);

Nagymaros bölcsődei ellátottsága az elmúlt években korlátozott volt, a városban kizárólag családi bölcsőde működött. A férőhelyek száma 2019–2023 között 14 volt, 2024-re pedig 7-re csökkent, és a beíratott gyermekek száma is ezzel párhuzamosan 14-ről 4-re esett vissza.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Nagymaros településen a családtervezés, valamint az anya- és gyermekgondozás területén biztosított ellátások alapvetően megfelelnek a jogszabályi előírásoknak és a lakossági igényeknek. A várandósgondozás és a gyermekek egészségügyi alapellátása elsősorban a háziorvosi, védőnői és gyermekorvosi szolgálatok együttműködésére épül, amelyek kiemelt szerepet töltenek be a megelőzésben, az egészségmegőrzésben és a korai problémák felismerésében.

A védőnői szolgálat meghatározó szerepet játszik a családtervezéssel kapcsolatos tájékoztatásban, a várandós anyák gondozásában, valamint a csecsemők és kisgyermekek fejlődésének nyomon követésében. A szolgáltatás minden érintett számára hozzáférhető, és külön figyelmet fordít a hátrányos helyzetű, illetve fokozott gondozást igénylő családok támogatására. A gyermekágyas időszakban nyújtott tanácsadás és utánkövetés hozzájárul az anyák testi és lelki egészségének megőrzéséhez, valamint a biztonságos gyermeknevelési környezet kialakításához.

A településen az anya- és gyermekgondozást kiegészítik a gyermekjóléti alapellátások, amelyek szükség esetén komplex támogatást nyújtanak a családok számára. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosított, ugyanakkor a speciális szakorvosi ellátások és egyes fejlesztő szolgáltatások elsősorban térségi központokban érhetők el, ami az érintett családok számára többletterhet jelenthet.

Az önkormányzat célja az egészségügyi és szociális ellátórendszer szereplői közötti együttműködés további erősítése, a prevenciós szemlélet hangsúlyozása, valamint az információhoz való hozzáférés javítása. Mindez hozzájárul a nők és gyermekek egészségi

állapotának javításához, az esélyegyenlőség erősítéséhez, valamint a családbarát települési környezet fenntartásához.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Nincs adat.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen anyaoththon és családok átmeneti otthona nem működik, ugyanakkor a rászorulóknak számára térségi, járási vagy megyei fenntartású intézmények igénybevétele biztosított. Az elhelyezés megszervezése a gyermekjóléti szolgálat, valamint szükség esetén a szociális és egészségügyi ellátórendszer együttműködésével történik. Az intézményekhez való hozzáférés biztosított, azonban azok földrajzi távolsága, valamint a férőhelyek korlátozott száma az ellátás igénybevételét megnehezítheti.

A krízishelyzetek kezelése során kiemelt figyelmet kap a bántalmazás, az elhanyagolás, a lakhatási bizonytalanság, valamint a súlyos anyagi nehézségek megelőzése és kezelése. A jelzőrendszer tagjai – különösen az egészségügyi, nevelési-oktatási és szociális intézmények – közötti együttműködés alapvető fontosságú a gyors és hatékony beavatkozás érdekében.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Nagymaros településen a nők aktív és meghatározó szerepet töltenek be a helyi közélet különböző területein. Jelenlétük érzékelhető az önkormányzati döntéshozatalban, Képviselő-testületi tagként az intézményvezetésben, a civil szervezetek munkájában, valamint a közösségi kezdeményezések szervezésében és megvalósításában. A nők részvétele hozzájárul a közélet sokszínűségéhez, a társadalmi érzékenységek erősítéséhez és a közösségi érdekek szélesebb körű megjelenítéséhez.

Az önkormányzati működésben és a helyi intézményekben a nők aránya jelentős, különösen az oktatási, kulturális, szociális és egészségügyi területeken. A döntéshozói pozíciókban való részvételük ugyanakkor – általános társadalmi tendenciákkal összhangban – továbbra sem minden területen arányos, ami indokoltá teszi az esélyegyenlőségi szempontok tudatos érvényesítését.

A helyi civil életben a nők kiemelkedő szerepet vállalnak: számos közösségi program, jótekonysági kezdeményezés, kulturális és családi rendezvény megvalósítása kötődik női szervezőkhöz és önkéntesekhez. Ezek a tevékenységek erősítik a társadalmi kohéziót, valamint elősegítik az aktív állampolgári szerepvállalást.

A nők közéleti részvételét ugyanakkor befolyásolhatják a családi feladatokból adódó terhelések, az időhiány, valamint a munka és magánélet összeegyeztetésének nehézségei. Az önkormányzat célja, hogy támogassa a nők közéleti szerepvállalását, ösztönözze a döntéshozatalban való részvételüket, és elősegítse az esélyegyenlőségi szemlélet érvényesülését a helyi közösségi folyamatokban.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nagymaros településen a nőket érintő társadalmi problémák alapvetően illeszkednek az országos tendenciákhoz, ugyanakkor helyi szinten is azonosíthatók olyan kockázati tényezők, amelyek az esélyegyenlőség szempontjából kiemelt figyelmet igényelnek. A nők körében fokozottan jelen lehet a munkaerőpiaci kiszolgáltatottság, különösen a kisgyermekes, egyedülálló, alacsony jövedelmű, illetve idősebb nők esetében. Ezek az élethelyzetek növelhetik a szegénység, az anyagi bizonytalanság és a társadalmi kirekesztődés kockázatát.

A családon belüli erőszak, a párkapcsolati bántalmazás és az érzelmi kiszolgáltatottság rejtett formában lehet jelen a településen. E problémák felismerése és kezelése kiemelt szerepet kap a gyermekjóléti és családsegítő szolgálatok, valamint a jelzőrendszer más tagjai részéről. A krízishelyzetbe került nők és gyermekek számára helyben elsősorban tanácsadás és közvetítés érhető el, míg a védett elhelyezést nyújtó intézmények térségi szinten vehetők igénybe.

A nők egészségi állapotát érintő problémák – különösen a mentális terhelés, a kiégés, valamint a gondozási feladatokból eredő túlterheltség – szintén fokozott figyelmet igényelnek. A prevenció, az egészségtudatosság erősítése és az információhoz való hozzáférés javítása fontos eszközei e problémák kezelésének.

A felsorolt problémák enyhítése érdekében az önkormányzat együttműködik a helyi egészségügyi, szociális és nevelési intézményekkel, valamint civil szervezetekkel. A cél a megelőzés erősítése, a korai jelzés és beavatkozás biztosítása, valamint a nők számára elérhető támogatási és tájékoztatási lehetőségek láthatóbbá tétele. Ezek a kezdeményezések hozzájárulnak a nők társadalmi biztonságának növeléséhez, az esélyegyenlőség érvényesüléséhez és a közösségi kohézió erősítéséhez.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kisgyermekes anyák társadalmi és munkaerőpiaci elszigeteltsége, a gyermeknevelés miatti csökkent aktivitás	Szociális tanácsadás, mentorálás, képzési programok és gyermekfelügyeleti támogatás biztosítása az önkormányzat, a Szobi Családsegítő és civil szervezetek együttműködésében a munkaerőpiacra való visszatérés elősegítésére.
Nők körében magas stressz-szint, pszichoszociális problémák, támogatási hiány	Pszichológiai tanácsadás, stresszkezelő workshopok, csoportos tréningek és mentálhigiénés programok szervezése, a családsegítő szolgálat szakmai bevonásával.
Egyedülálló anyák társadalmi, munkaerőpiaci és szociális nehézségei	Komplex támogatási rendszer kialakítása: szociális tanácsadás, mentorálás, képzések, gyermekfelügyelet, célzott integrációs programok.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

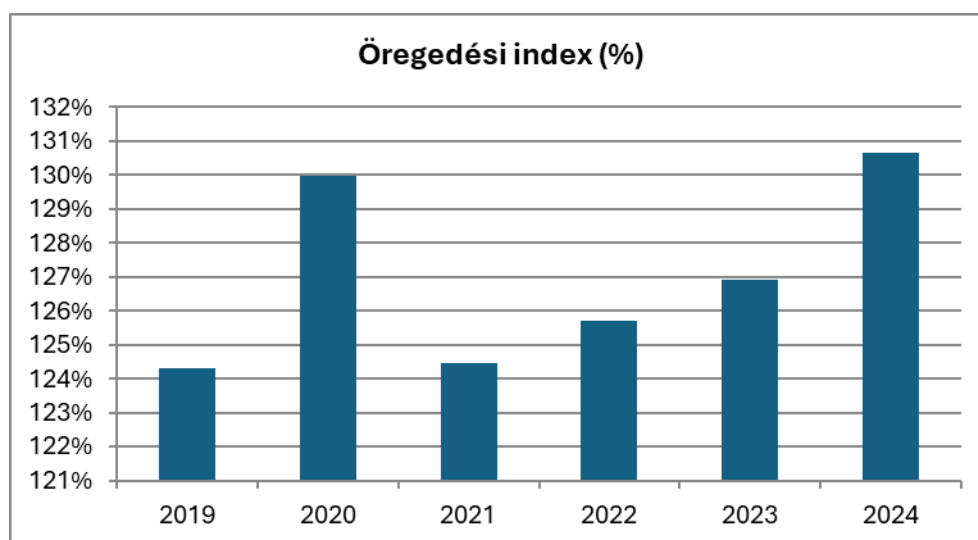
A helyi idős lakosság gazdasági helyzete változónak mondható. Vannak mélyszegénységben élő idősök, ugyanakkor olyanok is, akik nyugdíjukból viszonylag jól megélnek. Az önkormányzat folyamatosan törekszik a rászorulókat támogatására, különösen a segélyért folyamodó idősök esetében.

Az időskorúak jövedelmi helyzete nem optimális. Sok idősnek még nem volt nyilvántartott munkaviszonya, így jövedelmük házastársi vagy özvegyi joggal keletkezik, ami rendszerint alacsony. Akik rendelkeznek munkaviszonnyal, zömmel helyben dolgoztak, és jövedelmük alacsony volt, ami az alacsony nyugdíjakban is megmutatkozik.

A szociális helyzet szintén sokszínű. Az idős lakosság nagy része egyedül él, sokszor a családjától távol, ugyanakkor több generációs együttélések is előfordulnak. A Gondozási Központ iránti igény egyre nő, különösen a tartós bentlakásos ellátás iránt. Jelenlegi kapacitása azonban nem elegendő a többletigény kielégítésére, ezért szükséges lenne az épület felső szintjének beépítése. A bentlakásos ellátásban dolgozó ápolók száma elegendő lenne a bővített kapacitás kiszolgálására is.

Az idős korban különösen fontos a társas kapcsolatok és a közösségi élet. A helyi idősök ezt nemcsak családtagjaiktól kapják meg, hanem a több mint 30 éve működő Nyugdíjas Klubban is. A nehezen mozgó tagoknak segítséget nyújtanak, hogy részt tudjanak venni a programokon, és a közösségben számíthatnak egymásra, valamint az önkormányzatra.

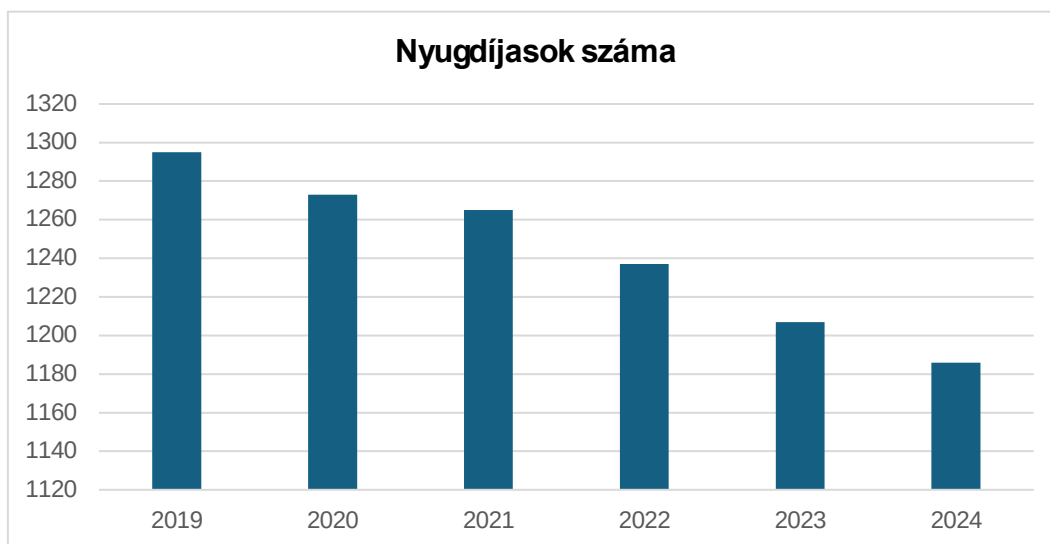
A Szent Lőrinc Szociális Szolgáltató nappali ellátást és különböző foglalkozásokat biztosít az idősök számára. Ezek a szolgáltatások nemcsak a felügyeletet és gondozást biztosítják, hanem lehetőséget adnak a társas kapcsolatok ápolására, a szabadidő tartalmas eltöltésére, valamint a szellemi és fizikai aktivitás fenntartására. A nappali ellátás igénybevétele elősegíti az idősök önállóságának megtartását és hozzájárul életminőségük javításához.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	1 068	859	124,33%
2020	1 097	844	129,98%
2021	1 083	870	124,48%
2022	1 090	867	125,72%
2023	1 085	855	126,90%
2024	1 087	832	130,65%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

Tábla: 6.1.

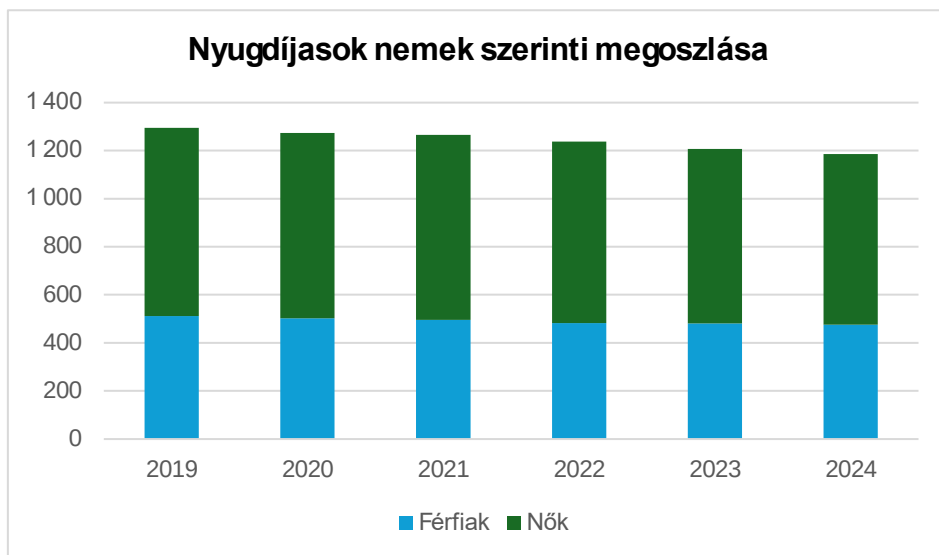
Nagymaros öregedési indexe az elmúlt években folyamatosan magas, és enyhe emelkedést mutatott: 2019-ben 124,3%, 2024-re 130,7%-ra nőtt. Ez azt jelzi, hogy a 65 év feletti lakosok száma jelentősen meghaladja a 0–14 éves korosztályt, ami a település előregedő népesedésszerkezetét tükrözi. A tendencia hosszú távon kihívást jelenthet az egészségügyi, szociális ellátás és a helyi közszolgáltatások fenntarthatósága szempontjából.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	512	783	1295
2020	502	771	1273
2021	495	770	1265
2022	482	755	1237
2023	481	726	1207
2024	475	711	1186
Forrás: TelR, KSH Tstar			

Tábla: 6.1.1.

Nagymaroson a nyugdíjasok és egyéb járandóságban részesülők száma 2019 és 2024 között fokozatosan csökkent, 1 295 főről 1 186 főre. A nők aránya továbbra is magasabb, mint a férfiaké, de mindkét nem esetében mérsékelt csökkenés figyelhető meg. Ez a trend részben az előregedő, de kisebb létszámú új belépő generációk hatására utal, ami a település demográfiai kihívásait erősíti.

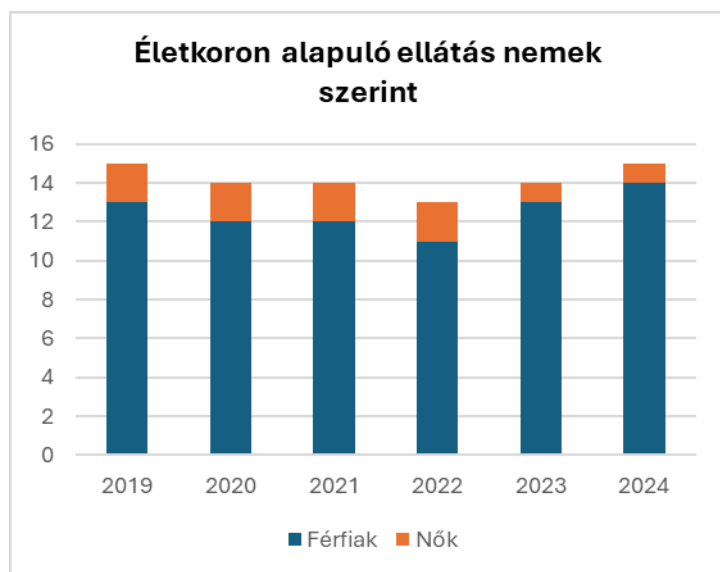

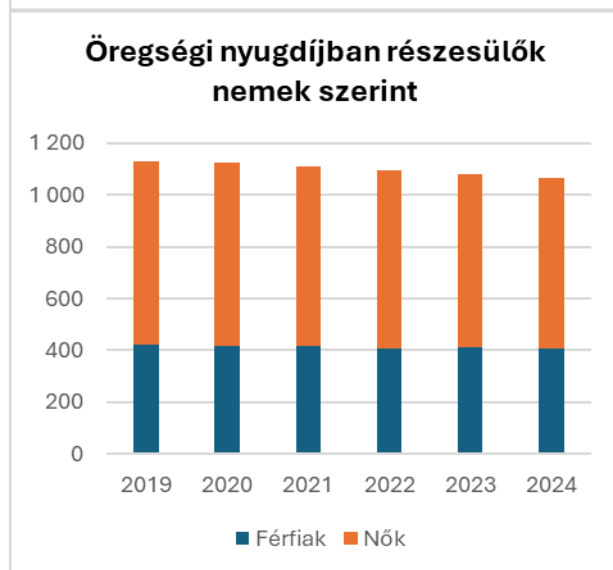
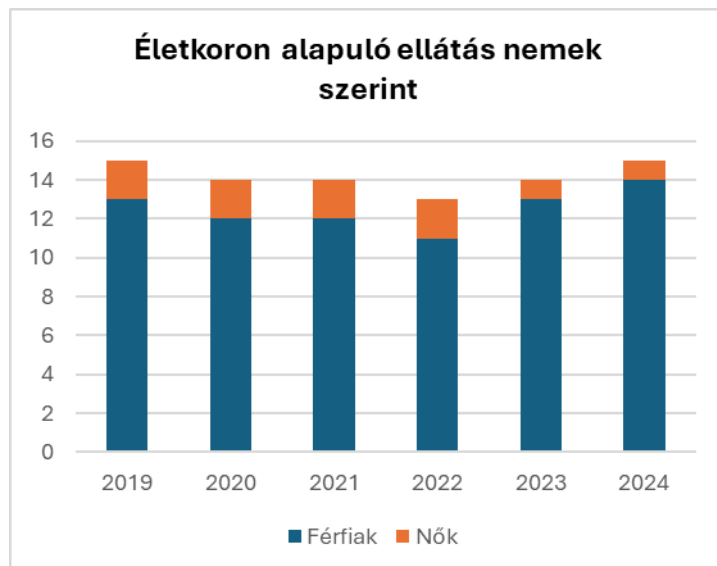
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások								
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)	
2019	13	2	422	707	2	10	0	
2020	12	2	418	706	2	8	0	
2021	12	2	415	697	1	12	0	
2022	11	2	406	688	0	9	1	
2023	13	1	411	669	0	5	1	
2024	14	1	408	655	1	3	2	

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Tábla: 6.1.2.

Nagymaros nyugdíjszerű ellátásainak elemzése szerint 2019–2024 között az életkoron alapuló és öregségi nyugdíjban részesülők száma lassan csökkent, különösen a nők körében (öregségi nyugdíj: 707 főről 655 főre). Az özvegyi és szülői nyugdíjak száma alacsony, a férfiaknál 0–2 fő, a nőknél 3–12 fő között ingadozik. Az időskorúak járadékában részesülők száma 2022-től kezdve minimális, 1–2 fő körül stabilizálódott, ami a helyi időskorú lakosság ellátásának fokozatos, de kis volumenű kiegészítő támogatását mutatja.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	73	94	72	68	73	58
41-45 év (TS 042)	Fő	7	12	8	10	6	5
	%	9,59%	12,77%	11,11%	14,71%	8,22%	8,62%
46-50 év (TS 043)	Fő	7	7	8	8	6	5
	%	9,59%	7,45%	11,11%	11,76%	8,22%	8,62%
51-55 év (TS 044)	Fő	8	9	7	8	10	7
	%	10,96%	9,57%	9,72%	11,76%	13,70%	12,07%
56-60 év (TS 045)	Fő	10	12	8	11	8	7
	%	13,70%	12,77%	11,11%	16,18%	10,96%	12,07%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	17	19	23	16	22	18
	%	23,29%	20,21%	31,94%	23,53%	30,14%	31,03%
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

Tábla:6.2.

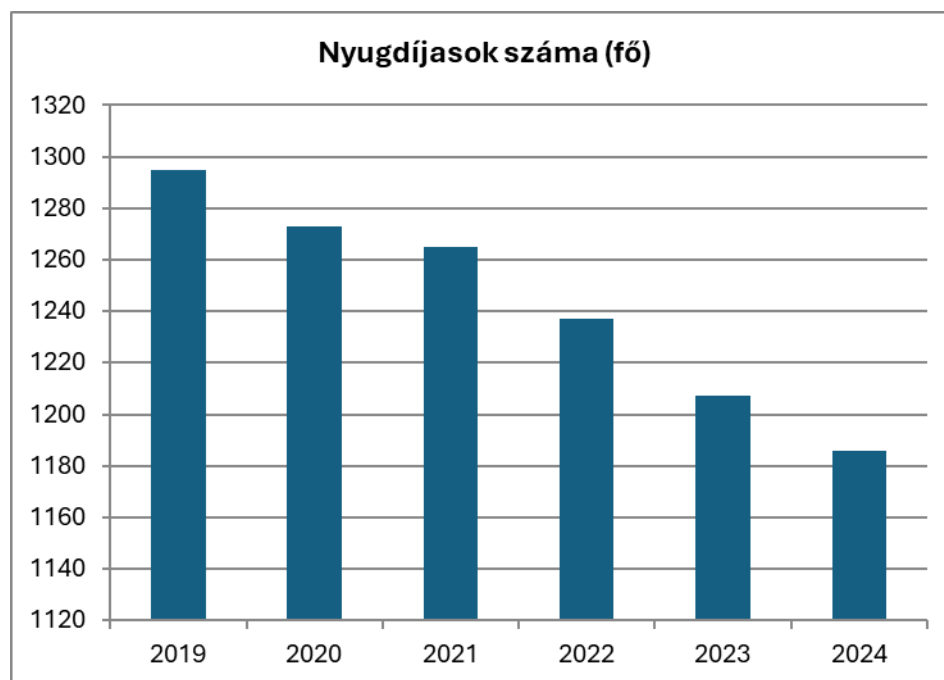
Nagymarosban a foglalkoztatás terén hátrányos megkülönböztetés elsősorban a 51 év feletti korosztályt érinti: a 61 év feletti álláskeresők aránya 2019 és 2024 között 23–31% között mozgott, a legmagasabb 2021-ben (31,9%) és 2024-ben (31,0%). A 56–60 évesek is kiemelkednek, 10–16% körüli aránnyal, míg a 41–50 évesek aránya viszonylag alacsony, 7–14% között ingadozik. Az adatok arra utalnak, hogy a kor előrehaladtával a helyi munkaerőpiacon egyre nehezebb elhelyezkedni, ami a középkorú és idősebb munkavállalók foglalkoztatási hátrányát jelzi.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	512	783	1295
2020	502	771	1273
2021	495	770	1265
2022	482	755	1237
2023	481	726	1207
2024	475	711	1186

Forrás: TelR, KSH Tstar

Tábla:6.3.

Nagymaroson a nyugdíjasok és egyéb járandóságban részesülők száma 2019 és 2024 között fokozatosan csökkent, 1 295 főről 1 186 főre. A nők továbbra is többen vannak, mint a férfiak, de mindkét nem esetében mérsékelt csökkenés figyelhető meg. Ez a trend az időskorú lakosság lassú fogyását és az új belépő nyugdíjasok alacsonyabb számát tükrözi, ami hosszú távon a település demográfiai szerkezetére is hatással lehet.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Nagymaros településen kiemelt figyelmet fordítanak az időskorú lakosság aktív életvitelének támogatására, a társas kapcsolatok fenntartására és az élethosszig tartó tanulás lehetőségeinek biztosítására. A Nyugdíjas Klub rendszeres programokat, klubfoglalkozásokat kínál, amelyek elősegítik a társadalmi részvételt, a közösségi életet és az idősök szellemi aktivitását, ezt minden évben műsorral koronázzuk meg az Idősök Világnapján. Idősök számára elérhető gyógytorna és Sváb Tájház is kínál számos programot és nyugdíjasoknak szezonálisan senior tornát.

A Szent Lőrinc Szociális Szolgáltató nappali ellátást nyújt, valamint különféle foglalkozásokat szervez az idősök számára. A foglalkozások célja a fizikai és szellemi aktivitás fenntartása, a közösségi élmények biztosítása, valamint az önállóság és életminőség javítása. A szolgáltató együttműködik az önkormányzati intézményekkel, civil szervezetekkel és helyi közösségekkel, hogy a programok szélesebb körben elérhetők legyenek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az idősök, különösen az 55 év felettiek esetében a munkaerőpiacon előfordulhat életkoron alapuló diszkrimináció, ami a foglalkoztatási lehetőségek korlátozását, a képzési és átképzési programokhoz való hozzáférés nehezítését eredményezi.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A településen a szolgáltatásokhoz való hozzáférés megfelelő. A szükséges intézmények rendelkezésre állnak (orvosi rendelő, fogorvos és gyógyszerár), és többnyire központi helyen találhatók. Az egyik szociális intézmény épülete a település egyik vége felé található, és mivel a település hosszú, a másik végéről a nappali ellátást nem tudják igénybe venni. Ezen a problémán enyhít a helyi idősök otthonának házi segítségnyújtási szolgáltatása.

Gondozási Központ

5. kép

1. Tartós bentlakásos ellátás – Idősök Otthona

Az intézmény bentlakásos ellátást biztosít idős személyek számára, akiknek egészségi vagy szociális állapota indokolja a folyamatos gondozást. Az ellátás magában foglalja:

- Teljeskörű étel- és gondozás biztosítását (étkezés, ápolás, tisztálkodás, ruházat).
- Egészségügyi ellátást, mentálhigiénés támogatást és mozgásterápiát.
- Szükség szerint szakápolást és rehabilitációt.

- Szabadidős program lehetőségeket (közös tevékenységek, kirándulások, társas játékok, kulturális részvétel).
2. **Nappali szociális ellátás**
A hét öt napján működő nappali szolgáltatás idős személyek számára:
- Napi háromszori étkezés (ebből legalább egyszer főtt étel).
 - Tisztálkodási lehetőség és egészségügyi alapellátás.
 - Szociális programok és foglalkozások, amelyek segítik a társas kapcsolatok fenntartását és a tevékeny időskort.
3. **Házi szociális gondozás**
Otthonukban élő, segítségre szoruló idős emberek számára:
- Személyi gondozás otthoni környezetben, igény szerint mindennapos vagy időszakos formában.
 - Támogatás az önálló életvitel fenntartásában.
 - Jelentőség hangsúlyozása a bentlakásos ellátásra várakozók esetében is.
4. A településen élő rászorulóknak számára a Gondozási Központ biztosítja:
- Hétköznapi napi szociális étkeztetést.
 - Igény esetén házhozszállítást is.
 - A szolgáltatás olyanok számára elérhető, akik nem tudnak maguk gondoskodni a meleg ételről
5. **Mentálhigiénés és közösségi tevékenységek**
A központ a gondozás mellett odafigyel az ellátottak lelki és szociális igényeire is:
- Mentálhigiénés foglalkozások.
 - Községi események, kulturális programok szervezése.
 - Kapcsolattartás segítése a külvilággal és családtagokkal.

Szent Lőrinc Szociális Szolgáltató

6. kép

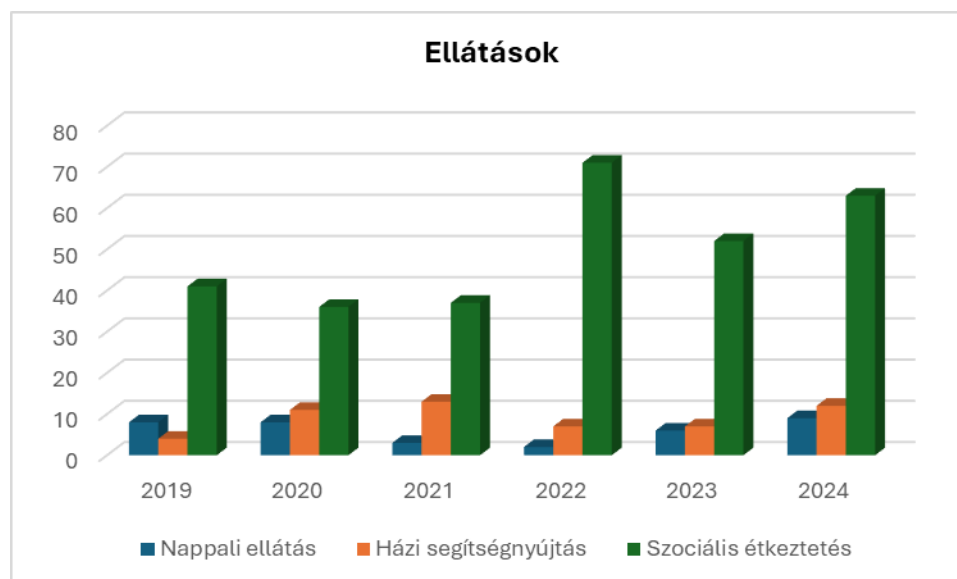
A Szent Lőrinc Szociális Szolgáltató is működik Nagymaroson, amely a Gondozási Központ működését kiegészítő alapellátásokat biztosít, többek között:

- Szociális étkeztetés / népkonyha – napi meleg étel helyben vagy elvitellel.
- Támogató szolgálat – személyi segítség és szállítási szolgáltatás.
- Házi segítségnyújtás – személyi gondozás otthon.
- Otthoni szakápolás – kórházi ápolást kiváltó szakápolási ellátás, gyógytorna és gyógyászati segédeszköz-kölcsönzés.
- Idősek nappali ellátása a környéken élők számára.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2019	1 068	8	4	41
2020	1 097	8	11	36
2021	1 083	3	13	37
2022	1 090	2	7	71
2023	1 085	6	7	52
2024	1 087	9	12	63
Forrás: TeIR, KSH Tstar				

Tábla:6.3.1.

Nagymaros 65 év feletti lakossága 2019 és 2024 között stabilan 1 068–1 097 fő között mozgott. A nappali ellátásban részesülők száma alacsony, 2–9 fő között változott, a házi segítségnyújtásban részesülők 7–13 fő körül mozogtak, míg a szociális étkeztetés igénybevétele jelentősen emelkedett, 41 főről 63 főre. Az adatok azt jelzik, hogy bár a nappali ellátás és házi segítségnyújtás korlátozott mértékben érhető el, a szociális étkeztetés iránti igény folyamatosan nő, ami az időskorúak támogatási szükségleteinek kiemelt területét jelzi.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Nyugdíjas Klub, Torna lehetősége, számtalan ingyenes rendezvény, városi ünnepség.

b) idősök informatikai jártassága;

A közösségi oldalon aktivitás van, az egyéb internetes jártasságról nincs információ.

c) a generációk közötti programok.

Településen rendszeresen szerveznek **családi napokat**, amelyek jellemzően gyermekeket, szülőket és gyakran nagyszülőket is bevonnak. Ilyen például az **óvodai családi nap**, ahol a közösségi tér és programok lehetőséget adnak a generációk találkozására és közös részvételre.

Évente megrendezett **gyermeknap** és **gyermek- és családi nap** események is rendszeresen szerepelnek a helyi eseménynaptárban, amelyeken több korosztály – gyermekek, fiatalok, szülők és nagyszülők – közösen vehet részt.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Nagymaroson rendszeresen szerepelnek a városi eseménynaptárban olyan rendezvények, amelyekben az idősek aktívan részt vehetnek (pl. Idősek Világnapja), valamint a helyi civil szervezetek és közösségek programjai is – például kirándulások, közös találkozók – hozzájárulnak az időskor aktív életvitelének támogatásához.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idősek társadalmi elszigeteltsége, aktivitás hiánya.	Rendszeres klubnapok, kulturális és szabadidős programok, közösségi rendezvények szervezése az önkormányzat, a Nyugdíjas Klub, a Gondozási Központ és a Szent Lőrinc Szolgáltató együttműködésében.
Idősek és gyermekek közötti interakció hiánya, generációs elszigeteltség	Generációk közötti programok szervezése: közös foglalkozások, beszélgetések, élménynapok, mentorálás az iskola és a Gondozási Központ bevonásával.
A Gondozási Központ kapacitáskorlátai	Infrastrukturális fejlesztés, új szolgáltatások bevezetése, a személyi állomány bővítése a szolgáltatási lefedettség növelése érdekében.
Szociális támogatási háló gyengesége, ellátási hiányosságok	Házi segítségnyújtás, rendszeres látogatások, tanácsadás és étel házhozszállítás fejlesztése, az önkormányzat és civil partnerek együttműködésében.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Nagymaros településen a fogyatékossgal élő személyek száma a rendelkezésre álló hivatalos adatok és a helyi szociális nyilvántartás szerint mérsékelt, de a csoport összetétele változatos: ide tartoznak a mozgáskorlátozottak, látás- és hallássérültek, valamint értelmi vagy egyéb, tartósan fennálló egészségkárosodással élők. A településen élő fogyatékossgal élő személyek aránya országos viszonylatban átlagosnak tekinthető, de egyes csoportok esetében a speciális ellátás elérése nehézkes lehet.

A fogyatékossgal élő személyek számára a mindennapi élet számos területén sajátos problémák jelentkezhetnek:

- Mozgáskorlátozottság és fizikai akadályok: Sok közterület, intézmény és közlekedési létesítmény akadálymentesítése részben megoldott, de az akadálymentes közlekedés és az épületekhez való hozzáférés még nem minden esetben biztosított.
- Szociális és közszolgáltatásokhoz való hozzáférés: A fogyatékossgal élők számára elérhető szolgáltatások (szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, nappali ellátás) léteznek, de az igények és a kapacitás közötti egyensúly nem mindig ideális.
- Oktatás és képzés: Az iskolai és köznevelési intézményekben a sajátos nevelési igényekhez való alkalmazkodás részben megoldott, de a speciális támogatásra szoruló gyermekek, fiatalok számára a megfelelő fejlesztő szolgáltatásokhoz való hozzáférés korlátozott lehet.
- Társadalmi integráció és közösségi részvétel: A fogyatékossgal élők gyakran szembesülnek a közösségi programokhoz való nehezebb hozzáféréssel, valamint a társadalmi részvételt akadályozó fizikai és információs akadályokkal.

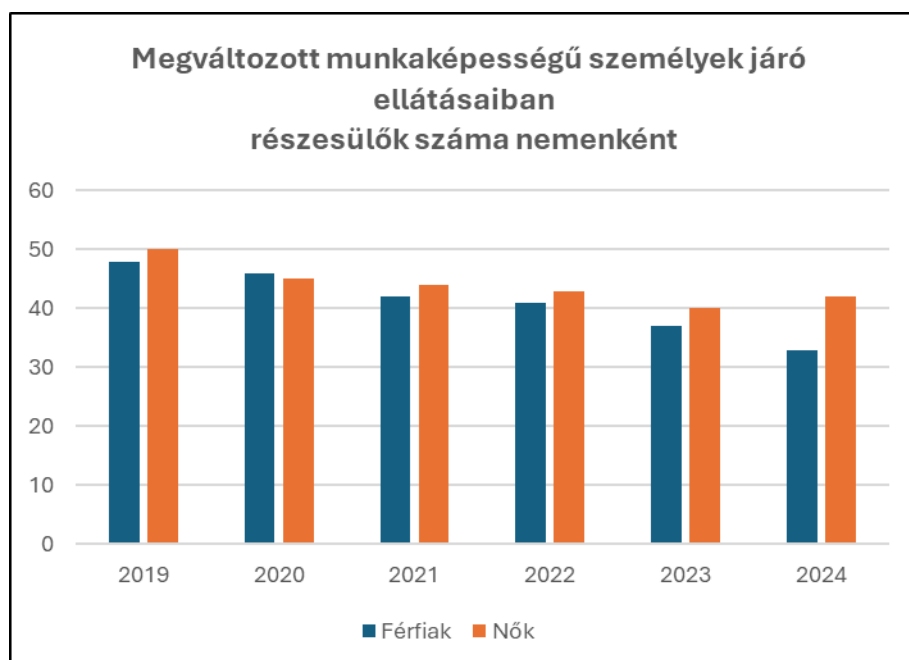
A településen élő fogyatékossgal élő személyek számára biztosított alapellátások mellett fontos a prevenció, az információhoz való hozzáférés és a közösségi integráció erősítése. Az önkormányzat célja, hogy az akadálymentesítés, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a társadalmi részvétel területén további fejlesztéseket hajtson végre, ezzel biztosítva az esélyegyenlőség és a társadalmi integráció érvényesülését a fogyatékossgal élő lakosság számára.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2019	48	50	98
2020	46	45	91
2021	42	44	86
2022	41	43	84
2023	37	40	77
2024	33	42	75

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Tábla:7.1.1.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma 2019 és 2024 között fokozatosan csökkent, 98 főről 75 före. A férfiak száma markánsabban esett (48-ról 33-ra), míg a nők létszáma viszonylag stabil maradt (50-ről 42-re). Ez a trend a helyi ellátott populáció mérsékelt csökkenését jelzi, ami részben a demográfiai változásokkal és a jogosultsági körök szűkülésével magyarázható.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0
Forrás: TelR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók	

Tábla: 7.1.2.

Nincs adat.

- a) fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Nagymaroson a fogyatékkal élő személyek száma csekélynek mondható, pontos információval az önkormányzat nem rendelkezik fogyatékkal élők mértékével kapcsolatban.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nincs specifikus, kifejezetten idős munkavállalást segítő program Nagymaroson, de számos vállalkozó és intézmény alkalmaz időseket.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs adat.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Nagymaroson nem működik ilyen intézmény.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

Nincs adat.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Egészségügyi alapellátás

Nagymaroson működnek felnőtt háziorvosi körzetek és fogorvosi szolgálat, amelyek a település lakosai számára biztosítják az alapellátást. A háziorvosi rendelők rendszeres rendelési időikkel rendelkeznek, így a krónikus betegségek, rendszeres kontrollok és alapellátási szükségletek helyben elláthatók. Emellett a településen gyermekorvosi szolgálat is működik, amely a védőnői tanácsadással együtt része a lakosság egészségügyi ellátórendszerének. Az ügyeleti ellátás érdekében a központi háziorvosi ügyelet hívható, sürgős esetben pedig a központi mentőszolgálat segítségével történik az ellátás megszervezése.

Háziorvosi és szakellátási kapcsolat

A helyi alapellátás része a háziorvosi és fogorvosi ellátás, amely az idősek és más korcsoportok számára első kapcsolódási pont az egészségügyi rendszerben. A háziorvos szerepe kiemelt az egyedi egészségügyi problémák felmérésében, kezelésében és szükség esetén a további szakellátásra történő irányításban (pl. szakorvosi vizsgálatok, kórházi beutalás).

Gondozási Központ egészségügyi integrációja

A Gondozási Központ Nagymaros szociális intézményként biztosítja az egészségügyi gondozást az idős ellátottak számára. Az intézményben a gondozási terv részeként az egészségügyi ellátás megszervezése, valamint a szakorvosi vizsgálatokhoz, rehabilitációhoz való hozzáférés megtámogatása is szerepel. A gondozottak kapnak mentálhigiénés és fizikai rehabilitációs lehetőséget (pl. gyógytorna, masszázs, fizikoterápia), továbbá az intézmény épülete akadálymentesített, ami segíti a mozgáskorlátozott személyek ellátását.

Nappali ellátás egészségügyi komponense

A Gondozási Központ nappali ellátása során az idősek számára nemcsak szociális és mentális támogatás érhető el, hanem igény szerint az alapellátási egészségügyi szolgáltatások megszervezése is (pl. szakorvosi vizsgálat koordinációja), továbbá a szakellátáshoz való hozzájutás segítése. Ez az együttműködés lehetővé teszi, hogy az idős személyek ne csak otthonukban, hanem közösségi ellátáson keresztül is kapjanak egészségügyi támogatást.

Rehabilitációs ellátás helyzete

Bár Nagymaroson magán szakrehabilitációs intézet nem működik, az alapellátó háziorvosok és a Gondozási Központ támogatja az érintettek beutalását és eljutását a szükséges szakrendelésekre vagy rehabilitációs intézményekbe a járási és kórházi ellátórendszer keretében. A rehabilitációs ellátás szervezése így jellemzően akkor valósul meg, amikor szakellátásra kerül sor a közeli járási vagy megyei intézményekben.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A település önkormányzati épületeinek akadálymentesítése **nagyobb részben megoldott**, különösen az olyan közösségi és szolgáltatási célú létesítmények esetén, ahol rendszeres helyi szolgáltatások zajlanak (hivatal, művelődési ház, óvoda, közösségi terek).

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A posta nem akadálymentes, a többi intézménynél igen. A vasút érkezési oldalán szintén csak lépcsőn lehet feljutni az állomásra.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Megfelelő.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Sok helyen nem megfelelő a járdák minősége.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A Nagymarosi Támogatási Szolgálatnak köszönhetően a fogyatékkal élők eljutnak a megfelelő intézménybe Vácra. Alacsony számuk miatt nem érkezett még igény helyi nappali intézmény kialakítására.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nincs adat.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Jelenleg nincsenek külön, kifejezetten a fogyatékossgal élők sajátos igényeit célzó, speciális programok szervezve kizárólag e csoport számára Nagymaroson. Ez azt jelenti, hogy nincs külön program-sorozat, rendezvénysorozat vagy célzott szolgáltatás, amely kifejezetten a fogyatékkal élők mindennapi életét, integrációját vagy közösségi részvételét célozná helyben.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékossgal élő személyeket érintő egyik központi probléma a szegénység és az alacsony jövedelmi helyzet, különösen a súlyosan vagy halmozottan fogyatékkal élő családok körében. Ezek a családok gyakran jövedelmük értéke alatt vagy a létminimum körül élnek, ami anyagi bizonytalansághoz és fokozott szociális kockázathoz vezet. A probléma enyhítésére az önkormányzati szociális ellátórendszer rendelkezik támogatási rendeletekkel, amelyek célja a rászorulóknak támogatása és alapellátási szolgáltatások biztosítása.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Felnőtt fogyatékkal élők korlátozott önállósága	Önálló életvitelt támogató szolgáltatások (életvezetési tanácsadás, készségfejlesztés, mentorálás) bővítése.
Szociális és társadalmi elszigeteltség	Közösségi programok, integrált települési rendezvények, klubfoglalkozások szervezése
Nappali ellátás korlátozott elérhetősége	Nappali ellátási kapacitás fejlesztése, együttműködés a Szent Lőrinc Szociális Szolgáltató intézménnyel
Közterületek részleges vagy hiányos akadálymentesítése	Járdafelújítás, rámpák, kapaszkodók, taktilis jelzések kialakítása. TOP_PLUSZ_PLUSZ-1.2.3-21-PT1-2025-00160/Belterületi útfejlesztés
Információkhoz való hozzáférés nehézsége	Akadálymentesített kommunikáció (könnyen érthető tájékoztatók, digitális hozzáférhetőség javítása).
Munkaerőpiaci részvétel alacsony szintje	Foglalkoztatási tanácsadás, helyi munkáltatói érzékenyítés, védett vagy támogatott foglalkoztatási formák ösztönzése

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szociális és anyagi helyzet: több célcsoportnál (idősek, fogyatékkal élők, nagycsaládosok) alacsony jövedelem, mélyszegénység, anyagi bizonytalanság.	Rászorultsági alapú szociális támogatások bővítése, pályázati források bevonása, célzott szociális segélyprogramok.
Akadálymentesítés hiányosságai: középületek, járdák, közterületek részleges akadálymentesítése, ami nehezíti az idősek és fogyatékkal élők közlekedését, programokhoz való hozzáférését.	Teljes körű akadálymentesítés folytatása, középületek és közterületek fejlesztése, akadálymentes közlekedési útvonalak kialakítása. TOP_PLUSZ_PLUSZ-1.2.3-21-PT1-2025-00160/Belterületi útfejlesztés
Társadalmi részvétel hiányosságai: elszigeteltség, kevés generációk közötti program, közösségi programokhoz nehézkes hozzáférés (gyermekek, idősek, fogyatékkal élők).	Generációk közötti programok szervezése, közösségi klubok és integrációs események bővítése, társadalmi részvételt támogató rendezvények.
Oktatási, képzési lehetőségek hiányossága: gyermekek, fiatalok és idősek számára korlátozott hozzáférés a fejlesztő, képzési és élethosszig tartó tanulási programokhoz.	Képzési és fejlesztő programok bővítése, élethosszig tartó tanulás támogatása, speciális képzések a fogyatékkal élők és idősek számára.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Szobi Járási Hivatal Gyámügyi osztály

- Feladat: gyermekvédelmi ügyek, családtámogatás, jogi és adminisztratív tanácsadás
- Célcsoport: gyermekek, családok
- Partnerségi forma: hivatalos együttműködés a gyermekjóléti és családi programok koordinálásában

Szob Családsegítő (kihelyezett családsegítő munkatárs Nagymaroson)

- Feladat: családsegítés, tanácsadás, rászoruló családok támogatása
- Célcsoport: családok, gyermekek, idősek
- Partnerségi forma: szoros együttműködés az önkormányzattal és helyi intézményekkel

Pedagógiai Szakszolgálat

- Feladat: fejlesztő, logopédiai, nevelési tanácsadás, korai fejlesztés és integrációs programok
- Célcsoport: gyermekek
- Partnerségi forma: iskolákkal, óvodákkal, családsegítő szervezetekkel való együttműködés

Kittenberger Kálmán Általános és Művészeti Iskola

- Feladat: oktatás, nevelés, fejlesztő és tehetséggondozó programok, sport- és kulturális események
- Célcsoport: gyermekek, fiatalok
- Partnerségi forma: szociális és civil szervezetekkel, önkormányzattal közös programok

Napközi Otthonos Óvoda

- Feladat: gyermekek napközbeni ellátása, nevelés, fejlesztés
- Célcsoport: gyermekek
- Partnerségi forma: családsegítőkkal és pedagógiai szakszolgálattal történő együttműködés

Nagymaros Városi Könyvtár és Művelődési Ház

- Feladat: közművelődési programok, kulturális események, közösségi terek biztosítása, generációk közötti programok
- Célcsoport: minden korosztály
- Partnerségi forma: civil szervezetekkel, iskolákkal, klubokkal való partnerség

Gondozási Központ

- Feladat: idősellátás, nappali ellátás, bentlakásos szolgáltatások, egészségügyi és rehabilitációs támogatás
- Célcsoport: idősök
- Partnerségi forma: szociális és egészségügyi intézményekkel, önkormányzattal, civil szervezetekkel való együttműködés

Nagymarosi Városőrség

- Feladat: közbiztonsági feladatok, helyi események biztosítása
- Célcsoport: lakosság
- Partnerségi forma: együttműködés önkormányzati és civil szervezetekkel

Önkéntes Tűzoltó Egyesület

- Feladat: tűzvédelem, katasztrófa-elhárítás, helyi rendezvények támogatása
- Célcsoport: lakosság
- Partnerségi forma: együttműködés önkormányzattal, civil szervezetekkel

Sportegyesületek

- Feladat: sporttevékenységek, szabadidős programok
- Célcsoport: gyermekek, fiatalok, felnőttek
- Partnerségi forma: partnerség az önkormányzattal, iskolákkal, civil közösségekkel

Egyház (Katolikus és Református)

- Feladat: szociális támogatás, adományosztás, közösségépítés
- Célcsoport: rászoruló, idősök, gyermekek
- Partnerségi forma: együttműködés szociális intézményekkel, önkormányzattal

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

1. Helyi önkormányzat

- Szerep: koordináció, forrásallokáció, közfeladatok biztosítása, fejlesztések támogatása.
- Kapcsolatok: együttműködik a civil szervezetekkel, egyházi intézményekkel, sportegyesületekkel, oktatási és szociális intézményekkel, valamint a gazdasági szereplőkkel a közösségi programok és szolgáltatások lebonyolításában.

2. Nemzetiségi önkormányzat (Német Nemzetiségi Önkormányzat)

- Szerep: a német nemzetiségű lakosság érdekképviselése, kultúra ápolása, közösségi események szervezése.
- Kapcsolatok: együttműködik a helyi önkormányzattal, oktatási és kulturális intézményekkel (pl. iskolák, könyvtár), valamint civil szervezetekkel a közösségi programok lebonyolításában.

3. Egyházi szektor (Katolikus és Református Egyház)

- Szerep: szociális szolgáltatások nyújtása (adományosztás, rászoruló támogatása), közösségépítés, programok szervezése.

- **Kapcsolatok:** együttműködés az önkormányzattal, szociális intézményekkel (pl. Gondozási Központ), civil szervezetekkel és nemzetiségi önkormányzattal, különösen szociális és közösségi programok terén.

4. Civil szektor

- **Főbb szereplők:** Városőrség, Önkéntes Tűzoltó Egyesület, sportegyesületek.
- **Szerep:** közbiztonság, sport- és szabadidős programok, helyi rendezvények támogatása.
- **Kapcsolatok:** partnerség az önkormányzattal, egyházi szervezetekkel, oktatási és kulturális intézményekkel; önkéntesek bevonása a programokba.

5. Gazdasági szereplők

- **Szerep:** helyi vállalkozások és cégek támogatása (pályázati, pénzügyi, logisztikai), közösségi programok szponzorálása, foglalkoztatási lehetőségek biztosítása.
- **Kapcsolatok:** együttműködés az önkormányzattal és civil szervezetekkel a helyi programok és fejlesztések támogatásában.

Partnerségi háló jellemzői

- A helyi önkormányzat a koordináló és közvetítő szereplő, amely összehangolja a civil, egyházi, nemzetiségi és gazdasági szereplők tevékenységét.
- Civil szervezetek és önkéntesek a programok gyakorlati megvalósítását végzik (pl. sportesemények, közbiztonság, helyi rendezvények).
- Egyházi és nemzetiségi szervezetek kiegészítő szociális, kulturális és közösségi szolgáltatásokat nyújtanak.
- Gazdasági szereplők támogatják a programok finanszírozását és a közösségi események szervezését.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Nagymaros Város Önkormányzata aktív együttműködést folytat a térségi önkormányzatokkal, valamint különböző területi és szakmai társulásokkal a társadalmi felzárkózást elősegítő programok megvalósítása érdekében. A partnerségek célja a hátrányos helyzetű csoportok esélyeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés erősítése, valamint a közösségi kohézió növelése. A közös kezdeményezések kiterjednek többek között szociális, egészségügyi, oktatási és közösségfejlesztési területekre, elősegítve a térségi erőforrások hatékony felhasználását és a fenntartható együttműködési struktúrák kialakítását.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Nagymarosi Német Nemzetiségi Önkormányzat aktív szerepet vállal a helyi esélyegyenlőségi célok megvalósításában, különös tekintettel a nemzetiségi közösséghez tartozó célcsoportok társadalmi befogadására. Tevékenységei elősegítik a német nemzetiségi identitás megőrzését és erősítését, az anyanyelv ápolását, valamint a kulturális örökség továbbadását az oktatási és közösségi programokon keresztül. A Nemzetiségi Önkormányzat programjai nyitottak a település teljes lakossága számára, ezáltal hozzájárulnak a közösségek közötti párbeszédhez, a generációk közötti kapcsolatok

erősítéséhez és az esélyegyenlőség érvényesüléséhez Nagymaroson. Sváb Tájház egyszévesben látogatható és minden évben tartanak Sváb Napot.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Nagymaroson több civil szervezet aktívan hozzájárul az esélyegyenlőség helyi érvényesítéséhez és a különböző célcsoportok támogatásához. A Városőrség tevékenysége a közbiztonság erősítését, a lakosság biztonságérzetének növelését szolgálja, különös tekintettel az időskorúak és a kiszolgáltatott helyzetben lévő lakosok védelmére. A Nagymarosi Önkéntes Tűzoltó Egyesület a település biztonságának megőrzése mellett a lakosság felkészítésében, megelőző szemléletformálásban és önkéntes közösségi szerepvállalásban is fontos szerepet tölt be. A Karitás helyi szervezete elsősorban a szociálisan rászoruló, hátrányos helyzetű családok, idősek és egyedül élők támogatását végzi adományozási, segítő és közösségépítő tevékenységeken keresztül. E civil szervezetek munkája az önkormányzattal együttműködve erősíti a társadalmi befogadást és az esélyegyenlőség helyi szintű megvalósulását.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nincs adat.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közléteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összgezése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	– Alacsony jövedelmi szint, bizonytalan megélhetés. – Munkaerőpiaci hátrányok, alacsony iskolai végzettség. – Lakhatási nehézségek, rezsiköltségek viselésének problémái. – Korlátozott hozzáférés a szolgáltatásokhoz és információkhoz. – Társadalmi kirekesztettség, gyenge érdekérvényesítés.	– Szociális és foglalkoztatási programok erősítése. – Képzési, felzárkóztató és kompetenciafejlesztő lehetőségek bővítése. – Lakhatást támogató, kríziskezelő megoldások. – Helyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása. – Közösségi integrációt és együttműködést erősítő programok. -TOP_PLUSZ-3.1.3-23-PT1-2024-00075/Helyi humán fejlesztések Nagymaroson.
Gyermekek	- A bölcsődei ellátás férőhelyszáma korlátozott, az igények időszakosan meghaladhatják a kapacitást. -A kisgyermekes családok egy része szociális vagy anyagi nehézségek miatt fokozott támogatásra szorul. -A hátrányos helyzetű és speciális szükségletű gyermekek korai azonosítása nem minden esetben történik meg időben. -A korai fejlesztést segítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés részben külső intézményekhez kötött.	-A meglévő, óvodán belül működő bölcsődei ellátás kapacitásának felülvizsgálata, bővítési lehetőségek vizsgálata pályázati források bevonásával. -Célzott önkormányzati támogatások, kedvezmények biztosítása, valamint a szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokkal való együttműködés erősítése. -Intézmények közötti jelzőrendszer további erősítése, szakmai együttműködés fejlesztése az egészségügyi, szociális és nevelési intézmények között. -Kapcsolattartás és együttműködés erősítése a térségi szakellátó intézményekkel, utaztatási és információs támogatás biztosítása a családok számára. TOP_PLUSZ-3.1.3-23-PT1-2024-

		00075/Helyi humán fejlesztések Nagymaroson.
Nők	-A kisgyermekes nők munkaerőpiaci visszatérését a bölcsődei férőhelyek korlátozott száma nehezítheti. -A rugalmas, családbarát foglalkoztatási formák helyi szinten korlátozottan érhetők el. -A krízishelyzetben lévő nők számára helyben nem áll rendelkezésre védett elhelyezést biztosító intézmény. -A nőket érintő problémák (bántalmazás, mentális túlterheltség, anyagi bizonytalanság) gyakran rejtve maradnak.	-A bölcsődei ellátás kapacitásának felülvizsgálata, bővítési lehetőségek vizsgálata, pályázati források bevonása. -Rugalmas munkaidő, részmunkaidős és egyéni munkarendek ösztönzése az önkormányzati és helyi munkahelyeken. -A térségi anyaoththonokkal és családok átmeneti otthonaival való együttműködés erősítése, tájékoztatás javítása. -Jelzőrendszeri együttműködés további erősítése, prevenciós és tájékoztató programok szervezése.
Idősek	-Az idők jövedelmi helyzete változó, sokan alacsony nyugdíjból élnek, egy részük mélyszegénységben van. -Az idők számára nincs a célzott élethosszig tartó tanulási és generációk közötti program. -A közművelődési és kulturális programokhoz való hozzáférés nehezen mozgó vagy hátrányos helyzetű idők számára korlátozott. -Az idők társas kapcsolatai, közösségi aktivitása bizonyos csoportoknál hiányos (egyedül élők, mozgáskorlátozottak).	-Rászorultsági alapú támogatások, szociális segélyek, pályázati források bevonása az alacsony jövedelmű idők megsegítésére. -Új képzési, foglalkozási és közösségi programok indítása, generációk közötti tevékenységek szervezése (pl. idők-gyerekek közös foglalkozásai). -Szállítási támogatás biztosítása, mobil programok, közösségi klubokhoz való könnyebb hozzáférés. -Közösségi klubok, szociális foglalkozások, önkéntes segítségnyújtás, programok az idők társas kapcsolatai és aktivitása erősítésére.
Fogyatékkal élők	-Gazdasági nehézségek: alacsony jövedelem, anyagi bizonytalanság, különösen halmozottan fogyatékkal élő családoknál. -Hiányzó speciális szakemberek az egészségügyi és rehabilitációs ellátásban. -Fizikai akadályok: akadálymentes közlekedés, épületek, belső terek nem minden esetben megfelelőek. -Korlátozott hozzáférés kulturális, közművelődési és sportprogramokhoz. -Nincs kifejezetten a fogyatékkal élők igényeire fókuszáló program (pl. fejlesztő, rehabilitációs,	-Szociális támogatások bővítése, rászorultsági alapú segélyek, pályázati források bevonása a fogyatékkal élők anyagi helyzetének javítására. -Kapcsolattartás szakemberekkel, együttműködés a járási és megyei egészségügyi szolgáltatókkal, helyi képzések szervezése a speciális igények kezelésére. -Akadálymentesítés folytatása, belső és külső közlekedési útvonalak javítása, parkolók és bejáratok akadálymentesítése. -Rugalmas, akadálymentes programok kialakítása, szállítási

	integrációs).	támogatás biztosítása, helyi civil szervezetek bevonása. -Új célzott programok indítása: tematikus műhelyek, rehabilitációs és fejlesztő foglalkozások, integrációs események. - TOP_PLUSZ_PLUSZ-1.2.3-21-PT1-2025-00160/Belterületi útfejlesztés
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	-Szociális és anyagi helyzet: több célcsoportnál (idősek, fogyatékkal élők, nagycsaládosok) alacsony jövedelem, mélyszegénység, anyagi bizonytalanság. -Akadálymentesítés hiányosságai: középületek, járdák, közterületek részleges akadálymentesítése, ami nehezíti az idősek és fogyatékkal élők közlekedését, programokhoz való hozzáférést. -Társadalmi részvétel hiányosságai: elszigeteltség, kevés generációk közötti program, közösségi programokhoz nehézkes hozzáférés (gyermekek, idősek, fogyatékkal élők). -Oktatási, képzési lehetőségek hiányossága: gyermekek, fiatalok és idősek számára korlátozott hozzáférés a fejlesztő, képzési és élethosszig tartó tanulási programokhoz.	-Rászorultsági alapú szociális támogatások bővítése, pályázati források bevonása, célzott szociális segélyprogramok. -Teljes körű akadálymentesítés folytatása, középületek és közterületek fejlesztése, akadálymentes közlekedési útvonalak kialakítása. -Generációk közötti programok szervezése, közösségi klubok és integrációs események bővítése, társadalmi részvételt támogató rendezvények. -Képzési és fejlesztő programok bővítése, élethosszig tartó tanulás támogatása, speciális képzések a fogyatékkal élők és idősek számára. -TOP_PLUSZ_PLUSZ-1.2.3-21-PT1-2025-00160/Belterületi útfejlesztés. - TOP_PLUSZ-3.1.3-23-PT1-2024-00075/Helyi humán fejlesztések Nagymaroson. -TOP_PLUSZ-1.1.3-21-PT1-2022-00039/Aktív turisztikai központ létrehozása Nagymaroson.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák integráltak.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők támogatottak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek fejlesztését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek biztonságára.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esélyegyenlőségét.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők inklúziójára.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	0. Településszintű probléma											
1	Településszintű felzárkóztatás	A hátrányos helyzetű csoportok halmozott problémái: szociális, oktatási és közszolgáltatási hátrányok; társadalmi kirekesztettség	A településen élő hátrányos helyzetű csoportok integrált támogatása, esélyegyenlőség erősítése	Települési Szociális és Oktatási Stratégiák, Ifjúsági Időügyi Programok	Országos esélyegyenlőségi, szociális és gyermekvédelmi programok	Integrált szociális, oktatási, egészségügyi és közösségi programok megvalósítása; a hátrányos helyzetűek felzárkóztatása	Önkormányzat + helyi civil szervezetek (pl. Karitás, Városőrség, Önkéntes Tűzoltó Egyesület)	2026–2028	Résztvételi arány, igénybevett szolgáltatások száma, elégedettségi mutatók	Humán: szociális munkások, pedagógusok, önkéntesek; Pénzügyi: HEP keret, pályázatok; Technikai: programhelyszínek, eszközök. TOP_PLUSZ-3.1.3-23-PT1-2024-00075. TOP_PLUSZ-2.1.1-21-PT1/2022-00026. TOP_PLUSZ-1.1.3-21-PT1-2022-00039. TOP_PLUSZ-1.2.3-21-PT1-	Fenntartható, ha beépül a települési programokba és civil partnerségekbe	Térségi civil és önkormányzati együttműködés, programok közös szervezése

										2025-00160.		
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Rászorulóknak segítése	Számos élelmiszersegélyre rászorult ember.	A támogatás valóban élelmiszerként valósuljon meg.	Integrált Települetfejlesztési Stratégia ITS	Országos esélyegyenlőségi, szociális és gyermekvédelmi programok	Integrált Települetfejlesztési Stratégia ITS	Karitás	2026. december 31.	Kiosztások gyakorisága és mennyisége.	Karitás és Önkormányzati támogatás, szervezés (pénzügyi, humán)	Folyamatos, hosszútávú	Térségi civil és önkormányzati együttműködés, programok közös szervezése
2	Kisnyugdíjasok segítése	Sok a kisnyugdíjból élő a városban.	Települési támogatás, krízistámogatás, átmeneti támogatás és lakhatási támogatással segítjük az alacsony jövedelmű időseket.	Integrált Települetfejlesztési Stratégia ITS	Országos szociális, időspolitikai stratégiák, esélyegyenlőségi programok	Szociális támogatások, házi segítségnyújtás, mentorprogram a rászorulóknak számára	Önkormányzat + Karitás + helyi civil szervezetek	2026-2027	Támogatásban részesülők száma, elégedettségi felmérés	Humán: szociális munkások, önkéntesek; Pénz: HEP keret, pályázatok; Technikai: logisztikai eszközök	Fenntartható, ha beépül az önkormányzati szociális rendszerbe és a civil partnerségekbe	Térségi civil és önkormányzati együttműködés, programok közös szervezése
3	Roma tanulók mentorálása	Roma tanulók alacsony iskolai teljesítménye, lemorzsolódás veszélye	Tanulmányi eredmények javítása, iskolai sikeresség növelése	Helyi Oktatási Program, Ifjúsági Stratégiák	Országos oktatási, hátrányos helyzetű tanulók támogatását célzó stratégiák	Egyéni és kiscsoportos mentorprogramok, korrepetálások, szakkörök, pályaaorientációs támogatás	Iskola + Önkormányzat + Civil szervezetek	2026-2027	Résztvevő tanulók száma, javuló tanulmányi eredmények, lemorzsolódás csökkenése	Humán: pedagógusok, önkéntes mentorok; Pénz: HEP keret, pályázatok; Technikai: oktatási eszközök, tananyagok	Fenntartható, ha beépül az intézményi mentorprogramokba és civil partnerségekbe	Együttműködés a helyi iskolával, civil mentorhálózatokkal
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Társas és közösségi kapcsolatok fejlesztése	Gyermekek szociális izolációja, korlátozott közösségi részvétel	A gyermekek társas és közösségi készségeinek erősítése, szociális integrációjuk	Helyi Oktatási Program, Ifjúsági Stratégiák	Országos gyermekvédelmi, ifjúsági és esélyegyenlőségi stratégiák	Szabadidős, sport- és művészeti klubok, közösségi foglalkozások, táborok és önkéntes	Iskola + Önkormányzat + Civil szervezetek	2026-2028	Résztvevő gyermekek száma, programok látogatottsága, elégedettségi felmérés	Humán: pedagógusok, szociális munkások, önkéntesek; Pénz: HEP keret, pályázat; Technikai:	Fenntartható, ha beépül az intézményi programokba és civil partnerségekbe	Együttműködés helyi iskolával, civil szervezetekkel

			elősegítése			programok szervezése				sport- és foglalkozási eszközök		
2	Problémás gyermekek támogatása	Magatartási problémák, tanulmányi lemaradás, szociális integráció hiánya	A problémás gyermekek tanulmányi és szociális készségeinek javítása, iskolai sikeresség növelése	Helyi Oktatási Program,	Országos gyermekvédelmi és korai intervenciós programok	Iskola pszichológus, fejlesztő pedagógusok bevonása	Iskola+ Pedagógiai Szakszolgálat	2026-2028	Résztvevő gyermekek száma, javuló tanulmányi eredmények, magatartásjavulás	Humán: pedagógusok, pszichológusok, szociális munkások; Pénz: HEP keret, pályázatok; Technikai: fejlesztő eszközök	Fenntartható, ha beépül az intézményi és civil programokba	Együttműködés helyi iskolákkal, pedagógiai szakszolgálattal és civil szervezetekkel
3	Passzivitás elkerülése	Gyermekek alacsony aktivitása, szabadidős programokban való részvétel hiánya	A gyermekek aktív részvételének növelése, szociális és tanulási készségek fejlesztése	Helyi Ifjúsági és sport programok	Országos gyermek- és ifjúsági és sport programok	Szabadidős, sport- és közösségi foglalkozások, klubok, táborok, mentorprogramok	Sport Egyesületek Nagymaros SE, Nagymaros FC, Cédrus...	2026-2028	Részvételi arány	Humán: pedagógusok, szociális munkások, önkéntesek; Pénz: HEP keret, pályázatok; Technikai: sport- és foglalkozási eszközök	Fenntartható, ha beépül az intézményi és civil szabadidős programokba	Együttműködés helyi iskolával, sportegyesülettel
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Kisgyermekes anyák visszaintegrálása	Kisgyermekes anyák társadalmi és munkaerő-piaci elszigeteltsége, gyermeknevelés miatt csökkent aktivitás	A kisgyermekes anyák társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának elősegítése	Helyi Gazdasági Program	Országos női esélyegyenlőségi, család- és munkaügyi stratégiák	Szociális tanácsadás, mentorálás, képzések, gyermekfelügyeleti támogatás; Szobi Családsegítő nagymarosi kihelyezett kollégájának bevonása	Önkormányzat + Szobi Családsegítő + Civil szervezetek	2026-2027	Résztvevő anyák száma, képzéseken való részvétel, munkaerőpiacra történő visszatérés	Humán: családsegítő, mentorok, pedagógusok; Pénz: HEP keret, pályázatok; Technikai: képzési eszközök, tanterem, gyermekfelügyeleti eszközök	Fenntartható, ha beépül az önkormányzati és civil családsegítő programokba	Együttműködés Szobi Családsegítővel, helyi civil női szervezetekkel

2	Stressz okozta problémák kezelése	Nők körében magas stressz-szint, pszichoszociális problémák, támogatás hiánya	A nők pszichés jólétének és stresszkezelési képességeinek javítása	Helyi Szociális és Női Esélyegyenlőségi Programok	Országos női esélyegyenlőségi, család- és mentálhigiénés stratégiák	Pszichológiai tanácsadás, stresszkezelő workshopok, csoportos tréningek, mentálhigiénés programok; Szobi Családsegítő nagymarosi kihelyezett kollégája bevonása	Szobi Családsegítő + Civil női szervezetek	2026-2027	Résztvevő nők száma	Humán: pszichológusok, családsegítők, mentorok; Pénz: HEP keret, pályázatok; Technikai: workshop-helyszínek, oktatási eszközök	Fenntartható, ha beépül családsegítő és civil női programokba	Együttműködés Szobi Családsegítővel és helyi női civil szervezetekkel
3	Egyedülálló anyák támogatása	Egyedülálló anyák társadalmi, munkaerő-piaci és szociális nehézségei	Egyedülálló anyák életkörülményeinek javítása, társadalmi és munkaerő-piaci integrációjuk elősegítése	Helyi Szociális és Női Esélyegyenlőségi Programok	Országos női esélyegyenlőségi és családpolitikai stratégiák	Szociális tanácsadás, mentorálás, képzések, gyermekfelügyeleti támogatás; Szobi Családsegítő nagymarosi kihelyezett kollégája bevonása	Szobi Családsegítő + Civil női szervezetek	2026-2028	Résztvevő anyák száma, képzéseken való részvétel, munkaerőpiacra történő visszatérés	Humán: családsegítők, mentorok, pedagógusok; Pénz: HEP keret, pályázatok; Technikai: képzési eszközök, tanterem, gyermekfelügyeleti eszközök	Fenntartható, ha beépül a civil családsegítő programokba	Együttműködés Szobi Családsegítővel és helyi női civil szervezetekkel
...												
IV. Az idők esélyegyenlősége												
1	Szenior rendezvények	Idősek társadalmi elszigeteltsége, aktivitás hiánya	Idősek társas kapcsolatai és közösségi aktivitásának növelése	Szociális Stratégiák	Országos időspolitikai, szociális és esélyegyenlőségi stratégiák	Rendszeres klubnapok, szabadidős és kulturális programok, közösségi rendezvények szervezése	Önkormányzat + Nyugdíjas Klub + Gondozási Központ + Szent Lőrinc Szolgáltató	2026-2028	Résztvevő idők száma, programok látogatottsága, elégedettségi felmérés	Humán: szociális munkások, önkéntesek; Pénz: HEP keret, pályázatok; Technikai: klubhelyiségek, eszközök	Fenntartható, ha rendszeres programként beépül az intézményi és civil tevékenységekbe	Együttműködés Nyugdíjas Klubbal, Gondozási Központtal, Szent Lőrinc Szolgáltatóval
2	Idősek és	Idősek és	Generációk	Helyi Ifjúsági és	Országos	Iskolai és	Önkormányzat	2026-2028	Résztvevők	Humán:	Fenntartható, ha	Együttműködés

	gyermek- kapcsolódás a	gyermek- közötti interakció hiánya, generációs elszigeteltség	közötti kapcsolatok erősítése, idősek és gyermekek társadalmi integrációja	Időügyi Programok, Oktatási Program	időspolitikai, ifjúsági és oktatási stratégiák	közösségi programok, közös foglalkozások, beszélgetések, élménynapok, mentorálás	+ Iskola + Gondozási Központ		száma, események látogatottsága, elégedettségi felmérés	pedagógusok, szociális munkások, önkéntesek; Pénz: HEP keret, pályázatok; Technikai: iskolai és klubhelyszínek , eszközök	rendszeres programként beépül az intézményi és civil tevékenységekbe	iskolával, óvodával, Gondozási Központtal és civil szervezetekkel
3	Gondozási központ bővítése	A gondozási központ kapacitáskorlá- tai miatt nem tud minden rászorulót ellátni	A Gondozási Központ bővítése	Helyi Gazdasági Program	Országos időspolitikai, szociális ellátási és esélyegyenlőségi stratégiák	Infrastruktúra fejlesztése, új szolgáltatások bevezetése, személyi állomány bővítése	Önkormányzat + Gondozási Központ	2026-2029	Ellátott idősek száma, igénybe- vett szolgáltatások száma, elégedettségi felmérés	Humán: szociális munkások, egészségügyi személyzet; Pénz: HEP keret, pályázatok, önkormányzati költségvetés; Technikai: épületbővítés, eszközök	Fenntartható, ha az önkormányzati költségvetés részeként és pályázatokkal kiegészül	Együttműködés Gondozási Központtal
4	Szociális háló	Idősek ellátásában hiányosságok, a társadalmi támogatási hálózat gyengesége	Idősek szociális támogatásának és életminőségének javítása	Helyi Szociális Stratégiák	Országos szociális és esélyegyenlőségi stratégiák	Szociális segítő szolgáltatások fejlesztése, rendszeres látogatások, házi segítségnyújtás, tanácsadás, Étel házhozszállítás a	Önkormányzat + Gondozási Központ + Karitás	2026-2028	Ellátott idősek száma, szolgáltatások igénybevétele, elégedettségi felmérés	Humán: szociális munkások, önkéntesek; Pénz: HEP keret, pályázatok; Technikai: járművek, kommunikáció s eszközök	Fenntartható, ha beépül az önkormányzati és civil szociális hálózatba	Együttműködés Karitással és az önkormányzat szociális osztályával és a Gondozási Központtal
V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Fogyatékkal élők segítése	Felnőtt fogyatékkal élők korlátozott önállósága, szociális és	Felnőtt fogyatékkal élők önállóságának, társadalmi részvételének és	Helyi Szociális és Esélyegyenlőségi Programok	Országos fogyatékosügyi, szociális és esélyegyenlőségi	Szociális tanácsadás, életvezetési és képességfejlesztő programok,	Önkormányzat + Szent Lőrinc Szociális Szolgáltató	2026-2028	Résztvevő felnőttek száma, programokon való részvétel, önállósági	Humán: szociális munkások, mentálhigiénés szakemberek;	Fenntartható, ha beépül a helyi szociális programokba	Együttműködés Szent Lőrinc Szociális Szolgáltatóval

		társadalmi elszigeteltség	életminőségének javítása, nappali ellátásának segítése		stratégiák	közösségi tevékenységek, mentorálás			mutatók javulása	Pénz: HEP keret, pályázatok; Technikai: fejlesztő eszközök, klubhelyiségek		
2	Társadalmi integráció	Fogyatékkal élők társadalmi elszigeteltsége, közösségi részvétel hiánya	Fogyatékkal élők társadalmi részvételének és közösségi integrációjának elősegítése	Helyi Szociális és Esélyegyenlőségi Programok	Országos fogyatékosügyi, szociális és esélyegyenlőségi stratégiák	Közösségi programok, szabadidős és kulturális tevékenységek, társadalmi eseményeken való részvétel, mentorálás	Önkormányzat + Szent Lőrinc Szociális Szolgáltató	2026-2028	Résztvevők száma a programokon, közösségi aktivitás mérése, elégedettségi felmérés	Humán: szociális munkások, önkéntesek, mentálhigiénés szakemberek; Pénz: HEP keret, pályázatok; Technikai: klubhelyiségek, fejlesztő eszközök	Fenntartható, ha rendszeres programként beépül az önkormányzati és civil közösségi programokba	Együttműködés Szent Lőrinc Szolgáltatóval és önkormányzati intézményekkel
3	Járdák javítása, akadálymentesítés	Fogyatékkal élők számára nem megfelelően akadálymentesített közterületek	A közterületek biztonságos és akadálymentes használata mindenki számára, különösen fogyatékkal élők számára	Helyi Gazdasági Program, Városfejlesztési és Esélyegyenlőségi Program	Országos akadálymentesítési és fogyatékosügyi stratégia	Járdák felújítása, akadálymentesítési elemek telepítése (pl. rámpák, kanyarodó sarkok, kapaszkodók)	Önkormányzat + Városüzemeltető és	2026-2029	Felújított és akadálymentesített közterületek hossza, lakossági elégedettség	Humán: mérnökök, kivitelezők; Pénz: önkormányzati költségvetés, pályázatok; Technikai: építőanyagok, gépek	Fenntartható, ha az önkormányzat rendszeres karbantartást biztosít	Együttműködés Városüzemeltetővel és civil fogyatékosügyi szervezetekkel
...												

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

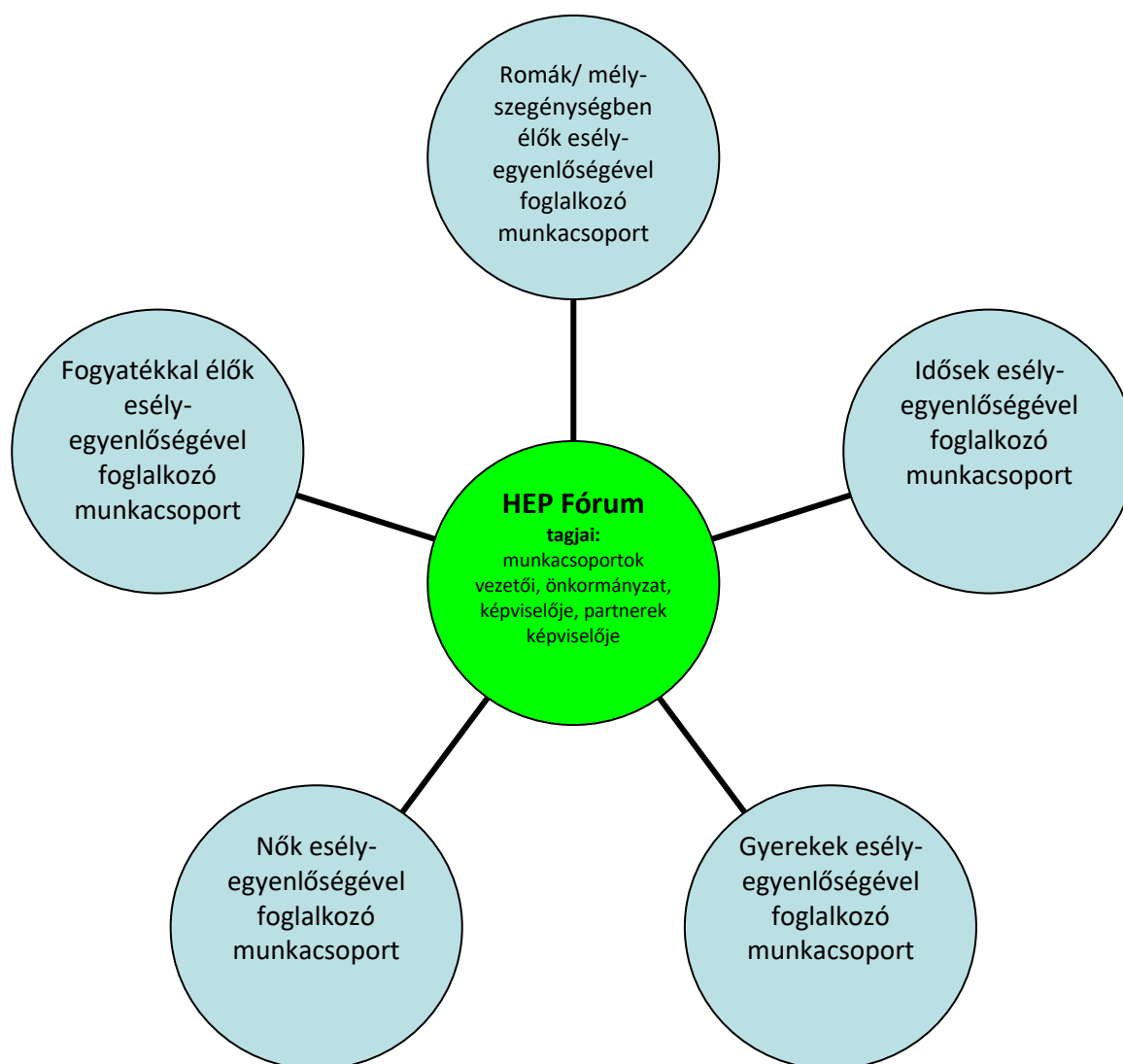
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti és önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően város/község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Nagymaros, 2026. február

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA